

Τὸ σπίτι τοῦ Παίδιου

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων
Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΙΟΥΛΙΟΥ 1951

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 38 (14)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὁργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι	Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἀνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ ἰδιῶται	» 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα	» 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται	» 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2.	

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Υπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατίστας, Μενελάου 9, Ἀθήναι

Τὸ μεγάλο προτέρημα

Η ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ ΤΟΥ Μ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ἀνάμεσα στὰ πολλά προτερήματα ποὺ κάμανε μεγάλο τὸ Βασιλῆά τῆς Μακεδονίας Ἀλέξανδρο — μᾶς εἶπε ὁ Γεροστάθης — ἦταν καὶ ἡ ἐγκράτεια. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος θεωροῦσε πολὺ βασιλικώτερο νὰ κατανικάη τὰ πάθη του, παρά τοὺς ἐχθροὺς του. Μὲ τὴν ἐγκράτεια χαλιναγωγούμε τὴν τάση ποὺ ἔχουμε ὅλοι οἱ ἄνθρωποι πρὸς τὴν ἡδονὴ καὶ ἔτσι σώζουμε τοὺς ἑαυτοὺς μας ἀπὸ χίλιους δυὸ κινδύνους καὶ δυστυχίες, καὶ ζοῦμε πραγματικὰ βασιλικά, ἐλεύθεροι καὶ εὐτυχεῖς.

Εἶναι πολὺ χειρότερο, ἔλεγε ὁ Πυθαγόρας, νὰ εἴμαστε δοῦλοι τῶν παθῶν μας παρά δοῦλοι στοὺς τυράννους. Δὲν μπορεῖ δὲ νὰ εἶναι κανεὶς ἐλεύθερος ἐὰν εἶναι δοῦλος τῶν παθῶν του καὶ κυριεύεται ἀπὸ τὰ πάθη του.

Καὶ τότε ὁ Γεροστάθης μᾶς εἶπε τὰ ἴδια τὰ λόγια τοῦ Πυθαγόρα:

«Δουλεῦναι πάθεισι χαλεπώτερον ἢ τυράννοις. Ἐλεύθερον, ἀδύνατον εἶναι τὸν πάθεισι δουλεύοντα, καὶ ὑπὸ παθῶν κρατούμενον».

Ὅταν ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος κυρίεψε τὴν Μικρὰ Ἀσίαν καὶ διώρισε Βασιλίσσας τῆς Καρίας τὴν Ἀδαν, αὐτὴ γιὰ νὰ τοῦ δείξη τὴν εὐννωμοσύνην τῆς τοῦ ἔστειλε κάθε μέρα διάφορα ὠραιότατα φαγητὰ καὶ ζυμαρικά. Στὸ τέλος τοῦ ἔστειλε καὶ τοὺς καλλίτερους μαγείρους τῆς καὶ τοὺς ψωμάδες τῆς, γιατί ἔτσι νόμιζε πὼς θὰ εὐχαριστοῦσε τὸν εὐεργέτη τῆς.

Ἀλλὰ ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος οὔτε ἀπὸ τὰ ὁμορφα φαγητὰ τῆς Ἀδαν ἔτρωγε οὔτε δέντηκε τοὺς περίφημους μαγείρους τῆς. Καὶ εἶπε πὼς πολὺ καλλίτερος μαγείρους ἔδωσε σ' αὐτὸν ὁ παιδαγωγὸς του Λεωνίδας. Αὐτοὶ δὲ ἦταν ὁ «πρωῖνός του περίπατος» διὰ τὸ νοστιμώτατον γεῦμα του καὶ ἡ περὶ τὸ νεῦμα «ὀλιγοφαγία» διὰ τὸ ὁρεκτικώτατον δειπνόν του.

Κάποτε ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ἐξεστράτευσε ἐναντίον τοῦ Δαρείου, Βασιλῆά τῆς Περσίας μὲ τὸ ἱππικὸ του ἀνάμεσα σὲ ξεροὺς τόπους χωρὶς νερά. Καὶ αὐτὸς καὶ οἱ ἱππεῖς του ὑποφέρανε πολὺ ἀπὸ δίψα. Γιὰ καλὴ τους τύχη συνάντησαν μερικοὺς Μακεδόνες ποὺ ἔφερναν ἀπὸ μακριὰ λίγο νερό. Οἱ Μα-

κεδόνες μόλις εἶδαν τὸ Βασιλῆά τους νὰ ὑποφέρει τόσο πολὺ ἀπὸ δίψα, τοῦ ἔδωκαν μὲ μεγάλη προθυμία νὰ πιῇ. Ὁ Ἀλέξανδρος παίρνει τότε στὸ χέρι του τὸ δοχεῖο μὲ τὸ νερό, ἀλλὰ μόλις εἶδε πὼς τὸ νερό δὲν ἔφθανε γιὰ ὅλους, χωρὶς ν' ἀγγίξη τὸ δοχεῖο στὰ στεγνωμένα χεῖλια του, τὸ ἔδωσε πίσω στοὺς Μακεδόνες λέγοντας πὼς δὲν μπορούσε αὐτὸς νὰ πιῇ καὶ οἱ στρατιῶτες του νὰ διψᾶνε.

Τὴν ἐγκράτεια αὐτὴ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἐθαύμασαν οἱ στρατιῶτες του. Κι' ἀπάνω στὸν ἐνθουσιασμό τους λησμόνησαν ἀμέσως καὶ τὴ δίψα καὶ τοὺς κόπους τους καὶ καθὼς κτυποῦσαν τὰ ἄλογά τους, ἐφώναζαν:

— Ἐμπρός. Μὲ τέτοιο ἀρχηγὸ οὔτε δίψα, οὔτε κόπους ἀισθανόμαστε, ἀλλὰ δὲν πιστεύουμε ἀκόμα πὼς μπορεῖ καὶ νὰ πεθάνουμε.

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθης)

Ἔργασία

«Ἡ δουλειὰ ντροπὴ δὲν ἔχει καὶ ντροπὴ εἶν' ἡ τεμπελιά» ὁ καθένας τὸ κατέχει ἀπ' τὰ χρόνια τὰ παλιά.

Κάθε τι ποὺ ζῇ στὴ φύσιν ἢ μέρα ροδοφέξη τὴ ζεστὴ φωλιά θ' ἀφήσῃ στὴ δουλειὰ του γιὰ νὰ τρέξη.

Τὸ μυρμηγκὶ πὼς ζηλεύει, ποὺ δὲν εἶναι ὀκνηρὸ. Σὺν κι' ἐκεῖνο θὰ δουλεύει Δὲν θὰ χάνῃ τὸν καιρὸ.

Μακριὰ ἀπὸ τῶν κηφόνων τὴν ἀνώφελη ζωὴ, Μήπως μοῖρα σὺν κι' ἐκείνων μὲ προσμένει ἕνα πρῶτ'...

Τῆς ζωῆς τραχὺς ὁ δρόμος καὶ πολλὰ θὰ συναντήσω, δουλεῦτης καὶ οἰκονόμος. Ἄν εἴμ' ὅμως θὰ πλουτίσω.

Τὸ ἀλέτρι ποὺ ὀργώνει πόση χύνει ἀναλωμένη! Καὶ τὸν ἄνθρωπο ἀνυψώνει μοναχὰ ἡ πρακότη.

Ἔργασία τιμημένη πλούτου καὶ χαρὰς πηγὴ εἶν' ἀπ' ὅλους παίνεμένη κι' ὁ Θεὸς τὴν εὐλογεῖ

Τ. Π.

Χιλιομετρικαὶ ἀποστάσεις ἀπὸ ἐπαρχιακὰς πόλεις

Ἀπὸ τὸν Ἅγιο Νικόλαο Κρήτης ἀπέχουν: Ἡράκλειο 69 χιλιόμετρα Ἱεράπετρα 36, Νεάπολις 15, Παχεῖα Ἄμμος 22, Ρέθυμνον 146, Σητεῖα 71. Χανιά 221 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Ἀγρίνιο ἀπέχουν: Ἀμφιλοχία 50, Ἀρτα 96, Ἀστακός 67. Θέρμουν 32, Ἰωάννινα 173, Κεφαλόβρυσο 49 Μακρυνού 33, Μεσολόγγι 38, Ναύπακτος 67, Παναιτώλιον 7 καὶ Περιβόλια 15 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Αἶγιο ἀπέχουν: Βαλμυῖτα 6, Διακοφτὸ 15, Πάτραι 41 χιλιόμετρα. Ἀπὸ τὴν Ἀλεξανδρουπόλιν ἀπέχουν: Ἀβαντον 10, Ἀνθεία 10, Λουτρά 13, Μάκρη 11, Νέα Ὁρεστιάς 120, Φερραὶ 29 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Ἀμαλιάδα ἀπέχουν: Ἀρδραβίδα 17, Γαστούνη 13, Δελμητάλι 22, Λεχαιναὶ 23, Χάδαρη 8 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Ἄργος ἀπέχει: Νεμέα 30.

Ἀπὸ τὴν Ἀργεστόλιν ἀπέχουν: Ἀγία Εὐφημία 35, Αἰγιαλὸς 24, Ἀσπρόγέρακας 37, Ἀσπός 38, Κλείσματα 14, Πεσσάδα 13, Πόρος 42, Φισκαρδῶν 50, Χιονάτα 28.

Ἀπὸ τὴν Ἀρτα ἀπέχουν: Ἀγρίνιο 96, Καλεντίνη 20, Πρέβεζα 52, Φιλιππιάδα 14 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸν Βόλο ἀπέχουν: Ἀλμυρὸς 36, Ἀργαλιστὴ 42, Ζαγορά 47, Καλὸ Νερά 20, Μακρινίτσα 16, Νέα Ἀγχιάλος 20, Νεοχώριο 35, Πορταριά 16, Σούρπη 51 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴ Δράμα ἀπέχουν: Ἅγιος Ἀθανάσιος 16, Δοξάτο 10, Καβάλλα 36, Κάτω Νευροκόπι 48, Σέρραι 51 χιλιόμετρα.

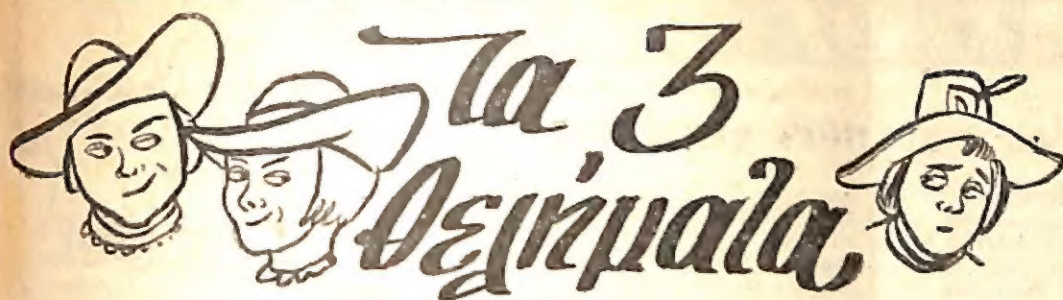
Ἀπὸ τὴν Ἐδεσσα ἀπέχουν: Ἀρδέα 29, Γιαννιτσαὶ 29 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὴν Ζάκυνθο ἀπέχουν: Ἀρχάνες 15, Βολίμες 33, Γερακάρι 13, Κολικαστέλι 19, Καταστάρη 16, Λιθακιά 11, Τραγάκι 8 χιλιόμετρα.

Ἀπὸ τὸ Ἡράκλειον Κρήτης ἀπέχουν: Ἅγιος Νικόλαος 69, Γόρτυς 46, Κνωσσὸς 5, Ρέθυμνος 77, Φαιστός 61, Χανιά 152 χιλιόμετρα.

Κάθε καλὸς φίλος τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» (ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ) πρέπει νὰ γράψῃ ἕναν τουλάχιστον συνδρομητή. Ὅποιος γράψῃ δέκα συνδρομητὲς ἐξασφαλίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του μιὰ συνδρομὴ δωρεάν.

(Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίχτο στὸ γιालό)

Μιά φορά κι' ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνας βασιλιάς πού εἶχε τρία παιδιά· τρία ἀγόρια. Τὰ δυό, τὰ μεγαλύτερα, πού εἶχαν σκληρὴ καρδιά εἶπαν μιά μέρα στὸν πατέρα τους:

—'Εμεῖς θὰ φύγωμε· θὰ πάμε νὰ γυρίσουμε τὸν κόσμο.

—Παιδιά μου, τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ γέρο-βασιλιάς, μὴ φύγετε· ἐγὼ σὲ λίγο θὰ πεθάνω. Μείνετε κοντά μου ὡς τότε, κι' ἐπειτα πηγαίνετε ὅπου θέλετε.

Ἀλλὰ αὐτὰ δὲν τὸν ἀκούσαν καὶ ἔφυγαν. Πρὶν φύγουν· λένε στὸ μικρότερο.

—'Ελα καὶ σὺ μαζί μας.

—'Οχι, τοὺς ἀποκρίθηκε ἐκεῖνο· ἐγὼ θὰ μείνω σπιτί μας· ἀγαπῶ πολὺ τὸν πατέρα μας, καὶ δὲν τὸν ἀφήνω. Πῶς θὰ κάμῃ ὁλομύναχος, ἂν φύγωμε; θὰ πεθάνῃ ἀπὸ τὴ λύπη του. Ὅταν πεθάνῃ τότε θάρρῶ νὰ σὰς βρῶ.

Ὁ μεγαλύτερος τοῦ εἶπε:

—Εἰσαι κουτός. 'Εμεῖς θὰ δοῦμε ὠραίους τόπους· θὰ ταξιδέψωμε. 'Εσύ θὰ μείνῃς ἐδῶ καὶ δὲ θὰ καταφέρῃς ποτέ σου τίποτα.

Καὶ ἔφυγαν.

Ἐπειτα ἀπὸ δυό χρόνια, ὁ γέρο-βασιλιάς πέθανε καὶ ὁ μικρὸς ἀδερφὸς κίνησε νὰ βρῇ τὰ ἀδέρφια του.

Τὰ βρῆκε, καὶ τοὺς εἶπε πῶς θέλει κι' αὐτὸς νὰ γυρίξῃ μαζί τους τὸν κόσμο.

Τὰ ἀδέρφια του γέλασαν.

—Ὅποιος γυρνᾷ τὸν κόσμο, τοῦ εἶπαν κοροϊδευτικά, πρέπει νάναί ἔξυπνος. 'Εσύ εἰσαι κουτός. Πάντα σου ἦσουν κουτός.

Ὅστόσο ξεκίνησαν μαζί τὰ τρία ἀδέρφια.

Πήγαιναν, πήγαιναν, πήγαιναν, ὡς πού ἐκεῖ πού πήγαιναν ἀπάντησαν μιά μερμηγκοφωλιά.

Τὰ δυό μεγαλύτερα ἀδέρφια εἶπαν τότε.

—'Ας τὴν χαλάσωμε νὰ δοῦμε τὰ μερμήγκια πού θὰ τρέχουν ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ δὲ θὰ ξέρουν πού νὰ πάνε.

Θὰ γελάσουμε πολὺ.

Ὁ μικρὸς, ὁ «κουτός» δὲ δέχτηκε.

—'Οχι, αὐτὸ δὲ γίνεται. Δὲ θὰ σὰς ἀφῶ ποτέ νὰ κάμετε μιά τέτοια ἀδικία.

Καὶ δὲν τοὺς ἄφησε νὰ χαλάσουν τὴν μερμηγκοφωλιά.

Ξεκίνησαν πάλι καὶ πήγαιναν καὶ πῆγαιναν καὶ πῆγαιναν, ὡς πού βρῆκαν μιά λίμνη· μιά λίμνη γεμάτη ὠραίες πάπιες πού κολυμπούσαν. Τότε εἶπαν πάλι οἱ μεγαλύτεροι ἀδερφοί.

—Νὰ σκοτώσωμε δυό ἀπὸ τοῦτες δῶ τὶς πάπιες. Θὰ τὶς κάμωμε ψητὲς καὶ θὰ γίνῃ ἕνα πολὺ νόστιμο φαγητό.

—'Οχι, αὐτὸ δὲ γίνεται· ἔχομε νὰ φάμε ἄς μὴν πειράξωμε τὶς καπνένες τὶς πάπιες, πού εἶναι τόσο εὐχαριστημένες ἐδῶ στὴ λίμνη, εἶπε πάλι ὁ «κουτός» — ἔτσι πιά τὸν ἔλεγαν τ' ἀδέρφια του — καὶ δὲν τοὺς ἄφησε νὰ σκοτώσουν τὶς πάπιες.

Καὶ πάλι πρὶν πέρα βρῆκαν ἐπάνω σ' ἕνα δέντρο ἕνα μελίσσι. Καὶ τόσο ἦταν τὸ μέλι, δέντρο ἕνα μελίσσι. Καὶ τόσο ἦταν ὡς κά- πού ἔτρεχε στὸν κορμὸ τοῦ δέντρου ὡς κά- τω στὸ χῶμα.

Εἶπαν πάλι οἱ μεγαλύτεροι ἀδελφοί.

—'Ας βάλωμε φωτιά στὴ ρίζα τοῦ δέν- τρου νὰ καπνιστοῦν οἱ μέλισσες· ὁ καπνὸς θὰ τὶς πνίξῃ, θὰ φύγουν καὶ θὰ φάμε ἐμεῖς τὸ μέλι.

Ἀλλὰ ὁ μικρὸς πού νὰ τοὺς ἀφήσῃ!

—'Οχι, ἀδέρφια μου, τοὺς εἶπε. Συλλο- γιστῆτε τὶς καπνένες τὶς μέλισσες, πού ἔ- καμαν τόσο κόπο ὅσο νὰ μαζέψουν τὸ μέλι αὐτό.

Κι' ἔτσι σῶθηκαν καὶ οἱ μέλισσες ἀπὸ τὸ κάπνισμα.

Ἐπὶ τέλους τὰ τρία ἀδέρφια ἔφτασαν σ' ἕνα πύργο μεγάλο, πού οἱ σταυλοὶ ἦταν γεμάτοι πετρωμένα ἄλογα.

Πέρασαν ὅλες τὶς κάμαρες τοῦ πάρκου, δίχως νὰ δοῦν ψυχὴ, ὅσο πού ἔφτασαν μπρὸς σὲ μιάν πόρτα πού ἦταν κλεισμένη μὲ τρεῖς κλειδαριές.

Στὴ μέση τῆς πόρτας ἦταν μιά τρύπα, ἔβαλαν τὸ μάτι τους σ' αὐτὴ καὶ τί εἶδαν;

Ἐνα γεροντάκι μὲ ἄσπρα μαλλιά καθό- ταν μπρὸς σ' ἕνα τραπέζι.

Τοῦ φώναξαν μιά φορά, τοῦ φώναξαν δυό φορές, μὰ τὸ γεροντάκι σὰ νὰ μὴν ἀκούε.

Στὴν τρίτη φορά σηκώθηκε κι' ἀνοίξε. Ὑ- στερα δίχως νὰ θάλλῃ μιλιὰ τοὺς πῆγε σὲ ἕνα τραπέζι μὲ πλούσια φαγητά.

Ἀφοῦ ἔφαγαν καὶ ἤπιαν τοὺς πῆρε τοὺς τρεῖς ἀδερφοὺς καὶ τοὺς ὠδήγησε καθένα χωριστὰ σὲ μιά κάμαρα νὰ κοιμηθοῦν.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ τὸ γεροντάκι πα- ρουσιάστηκε στὸν μεγαλύτερο ἀδερφό.

—'Ελα μαζί μου τοῦ εἶπε.

Καὶ τὸν ἔφερε μπρὸς σ' ἕνα τοῖχο ὅπου ἦταν γραμμέ- να τρία θελήματα.

Ἄν πραγματο- ποιῶνταν, ὁ πύργος πού ἦταν μαγεμένος θὰ ξεμαγευόταν.

Τὸ πρῶτο «θέλη- μα» ἦταν νὰ ψάξῃ μέσα στὸ δάσος πᾶ- νω ἀπὸ τὴ χλόη νὰ βρῇ τὰ χίλια μαρ- γαριτάρια τῆς βασι- λοπούλας. Ἄν δὲν τὰβρίσκε καὶ τὰ χί- λια πρὶν νὰ βασιλέ- ψῃ ὁ ἡλιος θὰ γινό- ταν κι' αὐτὸς πέτρα.

Ὁ πρῶτος ἀδερφὸς ἔφαξε ὅλη τὴν ἡμέ- ρα νὰ τὰ βρῇ. Ἀλλὰ δὲν τὰ βρῆκε. Ὅταν βράδυσε καὶ ὁ ἥλιος πῆγε νὰ δύσῃ δὲν εἶχε βρῇ οὔτε ἕκατό. Ἐγίνε λοιπὸν πέτρα.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ γεροντάκι κάλεσε τὸν δεύτερο ἀδερφό, νὰ ψάξῃ κι' αὐτός. Ἀλλὰ οὔτε αὐτὸς δὲν ἔκαμε τίποτα. Ἐπειδὴ σὰ βράδυσε δὲν εἶχε βρῇ οὔτε διακόσια μαρ- γαριτάρια πέτρωσε καὶ ὁ δεύτερος.

Ἦρθε ἡ σειρά καὶ τοῦ μικροῦ τώρα. Πῆ- γε καὶ αὐτὸς στὸ δάσος καὶ ἔψαχνε! μὰ τίποτα.

—'Αχ, δὲ θὰ προφτάσω νὰ βρῶ τὰ χί- λια μαργαριτάρια τῆς βασιλοπούλας καὶ θὰ γίνω πέτρα. Τί νὰ κάνω; Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶχε τί νὰ κάμῃ κάθισε σὲ μιά πέτρα καὶ ἄρχισε νὰ συλλογίζεται. Ἀλλὰ ἐκεῖ, νὰ καὶ φτάνει ὁ βασιλιάς τῶν μερμηγκιῶν πού εἶχε σώσει.

—Τί τρέχει; ρωτᾷ τὸν μικρὸ ἀδερφό.

—Τὸ καὶ τὸ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος.

—Αὐτὸ ἦταν, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς τῶν μερμηγκιῶν, θαρροῦσα κι' ἐγὼ πῶς εἶχες τίποτα σπουδαῖο πράμα πού ἐκλαίγεις ἔτσι.

Καὶ ἀμέσως καλεῖ ὅλα τὰ μερμηγκία τῆς μερμηγκοφωλιάς καὶ τὰ προστάζει:

—Τί τρέχει; ρωτᾷ τὸν μικρὸ ἀδερφό.

—Τὸ καὶ τὸ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος.

—Αὐτὸ ἦταν, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς τῶν μερμηγκιῶν, θαρροῦσα κι' ἐγὼ πῶς εἶχες τίποτα σπουδαῖο πράμα πού ἐκλαίγεις ἔτσι.

Καὶ ἀμέσως καλεῖ ὅλα τὰ μερμηγκία τῆς μερμηγκοφωλιάς καὶ τὰ προστάζει:

—Τί τρέχει; ρωτᾷ τὸν μικρὸ ἀδερφό.

—Τὸ καὶ τὸ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος.

—Αὐτὸ ἦταν, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς τῶν μερμηγκιῶν, θαρροῦσα κι' ἐγὼ πῶς εἶχες τίποτα σπουδαῖο πράμα πού ἐκλαίγεις ἔτσι.

Καὶ ἀμέσως καλεῖ ὅλα τὰ μερμηγκία τῆς μερμηγκοφωλιάς καὶ τὰ προστάζει:

—Τί τρέχει; ρωτᾷ τὸν μικρὸ ἀδερφό.

—Τὸ καὶ τὸ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος.

—Αὐτὸ ἦταν, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς τῶν μερμηγκιῶν, θαρροῦσα κι' ἐγὼ πῶς εἶχες τίποτα σπουδαῖο πράμα πού ἐκλαίγεις ἔτσι.

Καὶ ἀμέσως καλεῖ ὅλα τὰ μερμηγκία τῆς μερμηγκοφωλιάς καὶ τὰ προστάζει:

—Τί τρέχει; ρωτᾷ τὸν μικρὸ ἀδερφό.

—Τὸ καὶ τὸ ἀποκρίνεται ἐκεῖνος.

—Νὰ διασκορπιστῇτε στὸ δάσος κάτω ἀπὸ τὴ χλόη καὶ νὰ μοῦ βρῆτε σὲ μιά ὥρα τὰ χίλια μαργαριτάρια τῆς βασιλοπούλας.

Τὰ μερμηγκία διασκορπίστηκαν ἀμέσως καὶ σὲ μιά ὥρα τὰ χίλια μαργαριτάρια τῆς βασιλοπούλας ἦταν σωρὸς μπροστὰ στὰ πό- δια τοῦ μικροῦ ἀδερφοῦ.

Ἐτσι ἔκαμε τὸ πρῶτο θέλημα.

Τὸ δεύτερο ἦταν νὰ βρεθῇ τὸ χρυσὸ κλει- δι τῆς κάμαρας πού κοιμόνταν οἱ τρεῖς βα- σιλοπούλες, καὶ πού εἶχε πέσει στὴ λίμνη.

Ἡ λίμνη ὅμως ἦταν βαθειὰ καὶ μεγάλη καὶ στὸν βυθὸ τῆς ἦταν τόσα φύκια πού ἀνέναντος ὡς τώρα δὲν μπόρεσε νὰ βρῇ τὸ (ρυσὸ κλειδί.

Ὁ μικρὸς ἀδερφὸς πῆγε στὴ λίμνη πολὺ στενοχωρημένος. Τώρα ἦταν πού θὰ πέτρω- νε κι' αὐτός. Χωρὶς ἄλλο δὲ θὰ τὴ γλύτωνε αὐτὴ τὴ φορά.

Τί νὰ κάμῃ; Κάθισε πάλι σὲ μιά πέτρα καὶ ἄρχισε νὰ συλλογίζεται. Μὰ ἐκεῖ φρρρ... νὰ καὶ ἔρχονται ἕνα κοπάδι πάπιες. Αὐτὲς οἱ ἴδιες πού εἶχε γλυτώσει ἀπὸ τὸ θάνατο.

Δίχως νὰ περιμένουν στιγμή, αὐτὲς ὡς ἰαθάν τί ἔτρεχε, μπλοῦμ! πέφτουν μέσα τὸ νερό καὶ πάλι ἀνεβαίνουν. Ἡ μιά ἡ ἰὸ ὁμορφὴ κρατοῦσε στὴ μύτη τῆς τὸ χρυ- σὸ κλειδάκι τῆς βασιλοπούλας.

Κι' ἔτσι γίνθηκε καὶ τὸ δεύτερο θέλημα. Τὸ τρίτο ὅμως ἦταν καὶ τὸ πιὸ δύσκολο.

Ἐπρεπε ὁ μικρὸς ἀδερφὸς νὰ βρῇ ποιά ἀπὸ τὶς τρεῖς βασιλοπούλες πού κοιμόταν ἦταν ἡ μικρότερη.

Μὰ πῶς! Ἐμοιαζαν τόσο πολὺ, πού κα- νέναν δὲν μπορούσε νὰ καταλάβῃ ποιά ἦ- ταν ἡ μικρότερη. Μονάχα πού ἡ πιὸ μεγά- λη πρὶν κοιμηθῇ εἶχε φάει ζάχαρη, ἡ δεύ- τηρὴ εἶχε πῆ σιρόπι καὶ ἡ τρίτη ἡ μικρό- τηρὴ εἶχε φάει μιά κουταλιά μέλι.

Ὁ μικρὸς ἀδερφὸς βρέθηκε πάλι πολὺ στενοχωρημένος. Τώρα ἦταν, πού ἦταν! Ποιά ἦταν ἡ μικρότερη βασιλοπούλα; Φο- ροῦσαν τὰ ἴδια ρούχα, εἶχαν τὸ ἴδιο πρό- σωπο. Κάθισε πάλι καὶ συλλογιζόταν. Ἐ- σωπο. Ἐπειδὴ πάλι καὶ ἀπελπισμένος νὰ καὶ κεῖ ὅμως πού ἦταν ἀπελπισμένος νὰ καὶ μπαινῇ ἡ βασιλομέλισσα ἀπὸ τὸ παράθυρο.

Αὐτὴ πού εἶχε γλυ- τώσει ἀπὸ τὸ κάπνι- σμα. Ἀμέσως ἀρχί- ζει νὰ πετᾷ πάνω ἀ- πὸ τὶς κοιμισμένες βασιλοπούλες.

Πετοῦσε, πετοῦσε ὅσο πού πῆγε καὶ κάθισε στὸ στόμα τῆς μικρότερης, αὐ- τῆς πού εἶχε φάει τὸ μέλι.

Ὁ μικρὸς ἀδε- ρφὸς κατάλαβε τότε, ποιά ἦταν ἡ μικρό- τηρὴ βασιλοπούλα κι' ἔτσι γίνθηκε καὶ τὸ τρίτο θέλημα.

Ἀμέσως χάλασαν τὰ μάγια. Ὁ πύργος ξεμαγεύτηκε καὶ ὅλοι οἱ πετρωμένοι ζων- τάνεψαν.

Ὁ μικρὸς ἀδερφός, ὁ «Κουτὸς» δά, ὅπως τὸν ἔλεγαν οἱ ἀδερφοί του, πῆρε γυ- ναίκα τὴν μικρότερη βασιλοπούλα, πού ἦ- ταν καὶ πιὸ ὁμορφὴ καὶ γίνθηκε βασιλιάς τῆς χώρας. Ὅσο γιὰ τοὺς ἀδερφοὺς του πῆραν καὶ αὐτοὶ γυναῖκες τους τὶς δυό ἄλ- λες βασιλοπούλες καὶ ἔζησαν αὐτοὶ καλά καὶ μεῖς καλύτερα.

Κι' ὁ «Κουτὸς» τότε ἔγραψε στὴ βάση τοῦ Στέμματός του τὴν παροιμία: «Κάνε τὸ καλὸ καὶ ρίχτο στὸ γιालό».

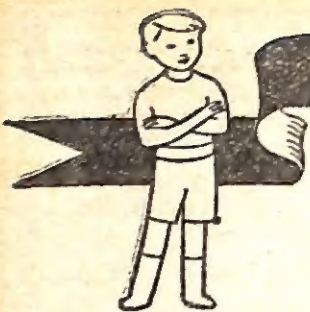

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Μεταξὺ δύο φίλων :

- Δὲν μοῦ λές, φίλε μου, πού πᾶς;
- Πουθενά!
- Καὶ ἐσύ φίλε μου;
- Πουθενά!
- Ἐ! Τότε πᾶμε γρήγορα νὰ μὴν ἀρ- γήσουμε.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Πλούτος πού πάει χαμένος

ματικότητα δεν τόχαμε. 'Επει-
δη όμως μπορούσαμε πολύ εύ-
κολα να τόχαμε, κι' επειδή δεν
απλώνουμε το χέρι μας να τα
πάρουμε μόνο τα αφήνομε να
πάν χαμένα είναι το ίδιο κι'
απαράλλαχτο σαν να τα πετά-
με!

— Καί πάλι δεν καταλαβαί-
νω! είπε το παιδί. Πού είναι
αυτά τα χρήματα; Πού βρί-
σκονται; Εγώ, αν ήξερα, θα
πήγαινα να σου φέρω μερικά,
και να φέρω και του πατέρα!
"Όμως θαρρώ παπού πώς χο-
ρατεύεις, για να δής αν κόβει
το μυαλό μου...

— Δεν χορατεύω διόλου
Θάνο μου! Πλούτος δεν είναι
μόνο τα χρήματα. Τα χρήματα
είναι ότι κερδίζομε όταν που-
λάμε τον πλούτο μας. Είτε
στάρι είναι αυτός είτε κρασί,
είτε λάδι, είτε ζύλα. 'Ο πραγ-
ματικός πλούτος για μας τους
αγρότες, είναι η σοδειά που
μας δίνει η γη... Είναι πολλός
αυτός ο πλούτος; Έχομε τότε
κι' έμεις οι αγρότες περισσευ-
ούμενα χρήματα να βάλωμε κε-
ραμύδια στα σπίτια μας, να
ντυθούμε, να βάλωμε στην πάν-
τα κάτι γι' άρρωστεια ή για
άλλο αναπάντεχο. Είναι φτωχή
η σοδειά μας; Μήτε και χρή-
ματα έχομε! Όταν λοιπόν ύ-
πάρχει τρόπος ν' αύξησωμε αλ-
λόν τον πλούτο και δεν τό κά-
νομε, δεν είναι το ίδιο σ'α να
τον περιφρονούμε; Και δεν
μοιάζει αυτό μας το φέσιμο,
με τα καμώματα του μικρού
Βασίλη που τον έδειρε η μάν-
να του γιατί σκόρπισε τα χρή-
ματα του Μήτρου στο δρόμο;

— Αυτό βέβαια, το καταλα-
βαίνω! είπε ο Θάνος. Ποιος
όμως αγρότης δεν θέλει το κα-
λό του;

— Σου λέω: όλοι έμεις οι
αγρότες. Όλοι!

— Είναι δυνατόν παπού; ρώ-
τησε παραξενεμένο το παιδί.

— Είναι και παραείναι μά-
ναι αυτός ο πλούτος που πάει
έτσι άδικα χαμένος; Τ' αγριό-
δεντρα που φυτρώνουν και τρα-
νέουν μονά τους στο λόγγο!
Τ' αγριόδεντρα που κανέναν
δεν συλλογίζεται να τα κεν-
τρώση... Άκου να σου διαβά-
σω τί γράφει ένας γεωπόνος!

Ο παπούς έβαλε τα γυαλιά
του, και άνοιξε ένα βιβλιαράκι
της «Γεωργικής 'Εταιρείας».
"Ένα από κείνα τα τόσο χρή-
σιμα για τον αγρότη βιβλια-
ράκια, όπου με τρόπο απλό
και πρακτικό, δίνονται κάθε
λογής οδηγίες για τα χώρακια
του, το άμπελι του, το λιαστά-
σι του, τα όπωροφώρα του, τα
ζώα του.

Τό άνοιξε λοιπόν σ'ε μια ση-
μοδεμένη σελίδα, και διάβασε
«Όλα σχεδόν τα νησιά, οι
άκτες, και πολλές θερμές με-
σογειακές περιφέρειες, έχουν
μεγάλα κι' έκτεταμένα δάση
από άγριες έληδες, τερεθυιές
(κοκκορεθυιές) και ξυλοκερα-
τιές (χαρουπιές) οι δε λοιπές

περιοχές είναι γεμάτες από ά-
γριες άπιδιές, σορβιές, κρα-
ταίγους και δαμασκηνιές. Στα
όρεινά μέρη, θορειότερα, άφθο-
νούν οι άγριες καστανιές, κε-
ρασιές, φουντουκιές, κλπ. Κι'
αυτή η πλούσια δεντρώδης βλά-
στηση χρησιμεύει για καύσιμη
ή οικοδομίσιμη ύλη, ή για χρή-
ση της αίγοτροφίας».

Αυτά γράφει Θάνο μου ο δι-
απρεπής γεωπόνος κ. Α. Οίκο-
νομίδης!

— Μά... να είναι άραγε τό-
σα πολλά αυτά τ' αγριόδεν-
τρα; Έκανε ο Θάνος.

— Στάσου να σου διαβάσω
κι' άλλα... Άγροτάπιδο είσαι,
δεν μπορεί παρά να σ' ένδια-
φέρει το ζήτημα!

Κι' ο παπούς διάβασε πα-
ρακάτω:

«Κατά πρόχειρον ύπολογί-
σμό, τα υπάρχοντα αγριόδεν-
τρα σ'ε όλη τη χώρα είναι:

Άγριες έλιές 45 εκατομμύ-
ρια δέντρα, άγριες άπιδιές
30 εκατ., άγριες καστανιές 25
εκατ., άγριες ξυλοκερατιές 12
εκατ., άγριες δαμασκηνιές 2
εκατ., άγριες φυσιτικιές 15 έ-
κατ., άγριες λεπτοκαριές 10 έ-
κατ., άγριες μηλιές 350 χι-
λιάδες, άγριες κερασιές 80 χι-
λιάδες.

— Τόσα πολλά! Έκανε ο Θά-
νος που έμεινε με το στόμα ά-
νοιχτό... Τόσα εκατομμύρια
δέντρα!...

— Μάλιστα, Θάνο μου! 'Ε-
κατομμύρια κι' εκατομμύρια
που καρτερούν το πόλι και το
κεντράδι, για να γίνουν πηγή
πλούτου. Γιατί ο καρπός του
δέντρου Θάνο μου, είναι σίγου-
ρο είδος. Δεν χαλάει, δεν πιά-
νει πολύ τόπο για ν' άποθη-
κευθί κι' άκριβοπληρώνεται
πάντα.

«Όχι βέβαια τα κεράσια, τα
μήλα, τα ροδάκινα, τ' άχλάδια
που πρέπει να βρίσκονται κον-
τά σ'ε πολιτεία για να φτάνουν
έκεί πριν χαλάσουν και να που-
ληθούν καλά. Άλλά προπαντός
τ' άλλα, τα κάστανα, τ' άμύ-
γδαλα, τα καρύδια, τα λεπτο-
κάρυα, τα φυσιτικά, αυτά που
ο καρπός τους είναι χρυσάφι,
αυτά που δεν χαλάνε, που δια-
τηρούνται. Και κοντά σ' αυτά
βέβαια, ο καρπός της έληδας, τα
σύκα και τα δαμάσκηνα που
ξεραίνονται ή τα ξυλοκέρατα
και άλλα.

Και μήπως θέλουν και τίπο-
τε σπουδαίες καλλιεργητικές
φροντίδες τα δέντρα;

Λίγο λίπασμα, λίγο σκά-
ψιμο, το ταχτικό τους ράντι-
σμα, κι' αυτό είναι όλο!

Πού να παραβγί ο κόπος
που θέλει το χωράφι και προ-
παντός το άμπελι, με τον κό-
πο που ζητάει κάθε όπωροφό-
ρο! Θα με ρωτήσεις: "Αν είν'
έτσι, πώς γίνεται οι πολιώτε-
ροι να μην τόχαν συλλογιστή,
και να μην είχαν κεντρώσει τα
αγριόδεντρα, ή να μη είχαν φυ-
τέψει ήμερα στίς βουνοπλαγιές
που είναι δύσκολο να κάνης
χωράφι;

Θα σου άπαντήσω πώς τό
μεγάλο έλάττωμα του αγρότη
είναι πώς θέλει τον ίδιο το
χρόνο που φρόντισε ένα φυτό
να φάη και τον καρπό του και
να κερδίση.

Τό δέντρο όμως θέλει ύπο-
μονή...

Πρέπει να ξέρης να καρτε-
ρής και δυο και τρία, κι' έφτα-
χρόνια, για να τρανέψη το δέν-
τρο που φύτεψες και πότισες
και λίπανες. "Αν βέβαια τό
κεντρώσης, θάχης πιδό γρήγορα
καρπό. Άλλά όχι άμέσως. Δεν
πιάνει πάντα τό κεντράδι, δεν
πετυχαίνει με την πρώτη. Χρει-
άζεται επίδεξιμο τεχνική, χρει-
άζεται πολλή... Κι' ο αγρότης
άίζεται πολλά... Κι' ο αγρότης
διάζεται. Φροντίζει για τό ση-
μερα και σπάνια πολύ για τό
αύριο και τό μεθαύριο. Κι' ο-
στερα παραπονιέται πώς δεν
τά βγάζει πέρα, πώς είναι φτω-
χός.

Και λίγο πιδό πέρα από τό
καλύβι του, λίγο πιδό έξω από
τό χωριό του, θεριώνουν τα δά-
ση άπ' τ' αγριόδεντρα που τ'
άφήνει και πάνε χαμένα...

Μά μήπως και τα δάση χαμέ-
ναι γιατί δεν υπάρχουν δρό-
μοι να κατεβί ή ξυλεία ως εκεί
που πρέπει; Έκατό χρόνια που
είμαστε τώρα έλεύθεροι, από
μία πέτρα να έβγαζε ο καθε-
νας ένα χτύπημα να χτύπα-
με τον κασμά, και νάτον, έτοι-
μο τό δρόμο!

Άλλ' αυτά θα τα πούμε καμ-
μιά άλλη φορά.

Τώρα κάθισε και λογάρισε
πόσα δέντρα θα είχαν μολια-
στή άν γνοιάζονταν ο κάθε ά-
γρότης κάθε άνοιξη του, ηθα-
νοηθί με τους συντοπίτες του,
να φτιάσουν συνεργεία, ήθα-
να συμβουλή και ή βοή-
θεια του νομογεωπόνου! Λογά-
θαισε το χρήμα που θαμπαι-
νιαισε τό πορτοφόλι του σχεδόν ά-
στο πορτοφόλι του, δεν είναι
πές μου, παιδί μου, δεν είναι
χαμένος πλούτος αυτός; Δεν
είναι χρήματα σίγουρα, πετά-
μένα στο δρόμο;

— Άλήθεια, άπ' όσα μου
είπες, παπού, μου φαίνεται
πως καμμία φορά κι' οι μυα-
λωμένοι άνθρωποι, είπες ο
του μικρού Βασίλη,

Θάνος.

— Μην άδικείς και πολύ αυ-
τές τίς γενιές, είπε σοβαρά
ο παπούς. Πέρασαν πολλοί
πολέμους, ήταν γενιές που είσα-
σμένες. Έσείς όμως αγρότες, αυ-
στε οι αύριανοί αγρότες, αυ-
στη χώρα που έμεις αγωνιστή-
καμε για να σας την παραδώ-
σουμε έλεύθερη, αγωνιστήτε
τώρα κι' έσείς με τη σειρά σας,
να την κάνετε πλούσιο και η-
λεμένο περιβάλλι.

Στό χέρι σας είναι Θάνο
μου!

ΜΑΡΙΑΝΑ Κ.

Μιά φορά ο Χότζας γυρίζοντας στο σπίτι του από το χωράφι, βρήκε έναν γείτονά του πλούσιο στριμμένο και ταιγκούνη, που κοιμόταν στην άκρη του δρόμου. Είχε πάει σε πανηγύρι, στο άλλο χωριό, κι' όπως τ'ο φαί και το κρασί

ήταν τζάμπα, έφαγε κι' ήπιε τόσο, που στο δρόμο του γυρισμού κουράστηκε κι' έπεσε να κοιμηθῇ στον ίσκιό. Πλάι του ήταν το καφτάνι του, που τὸ πήρε ο καλός σου ο Χότζας και τὸ φόρεσε.

— Όταν γύρισε ο ταιγκούνης στο χωριό, χάλασε τὸν κόσμο πὼς τοῦ εἶχαν κλέψει τὸ καφτάνι. Κι' ὅταν εἶδε τὸν Χότζα νὰ τὸ φοράη χω-

ρίς νὰ κρύβεται, ἔτρεξε νὰ τοῦ τὸ βγάλῃ ἀπὸ πάνω του.

— Κάτω τὰ χέρια ἀπὸ τὸ καφτάνι! φώναξε ὁ Χότζας.

— Τὸ καφτάνι αὐτὸ εἶναι δικό μου! φώναξε πὶὸ δυνατὰ ὁ ἄλλος.

— Ὅχι! Δὲν εἶναι δικό σου! Τόβρα! φώναξε ὁ Χότζας.

— Τόκλειψες!

— Τόβρα!

— Τόκλειψες!

— Τόβρα!

— Νὰ πάμε τότε στὸν καδὴ! εἶπε ὁ πλούσιος ταιγκούνης.

— Καὶ δὲν πάμε!

Πήγαν στὸν καδὴ.

— Τὸ καὶ τό, εἶπε ὁ ταιγκούνης. Κοιμόμουνα στὸ δρόμο κι' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος μ' ἔκλεψε!

— Τί λὲς Χότζα, ἔτσι εἶναι; ρώτησε ὁ καδὴς.

— Γύριζα πολυχρονεμένε μου καδὴ ἀπὸ τὸ χωράφι σπίτι, εἶπε ὁ Χότζας. Καὶ ξαφνικὰ βλέπω στὴ μέση τοῦ δρόμου ἕναν μεθύστακα, που κοιμόταν σὰν τὸν γουρούνι. Τὸν ἔκανα στὴν πάντα μὴν τὸν πατήσουν, καὶ σήκωσα ἀπὸ χάμω αὐτὸ καφτάνι γιὰ νὰ κρύψω τὴν ντροπὴ τοῦ μου γιὰ τὴν κατάντια τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου που ἦταν θέαμα συχαμερὸ κι' ἀπαίσιο. Τώρα, ἂν εἶναι δικό του τὸ καφτάνι, μετὰ χαρὰς νὰ τοῦ τὸ δώσω, γιὰ τὴν παραζάλη μου, δὲν πρόσεξα τὸ πρόσωπό του.

— Ὅχι καδὴ μου, ὅχι! φώναξε ὁ ταιγκούνης. Δὲν εἶναι δικό μου τὸ καφτάνι, λάθος ἔκανα!

— Εἶπα κι' ἐγὼ γείτονα! ἔκανε ὁ Χότζας. Πὼς ἦταν δυνατόν ἐσύ, νὰ βρῖσκεσαι σὲ τέτοια χάλια. Καὶ τώρα που μοῦ πέρασε ἡ ντροπὴ, λέω νὰ τὸ δώσουμε σ' ἕναν φτωχό, νὰ τὸ φοράη καὶ νὰ ζεστοκοπιέται, καὶ νὰ μᾶς συγχωρῇ τὰ πεθαμένα μας!

— Ἔτσι κι' ἔγινε.

Ἔδωσε τὸ καινούργιο καφτάνι ὁ Χότζας σ' ἕνα φτωχό, κι' ὁ ταιγκούνης τί νὰ πῇ; Κατάπιε τὴ γλώσσα του καὶ σάπασε!

οἱ μῦθοι τοῦ Αἰσώπου

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΚΛΕΦΤΗΣ ΚΙ Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ

Μιά φορά ἕνα παιδί ἔκλεψε τὴν πλάκα ἑνὸς συμμαθητῆ του στὸ σχολεῖο καὶ τὴν πῆγε στὴ μάνα του. Αὐτὴ ὅχι μονάχα δὲν τὸν μάλωσε ἀλλὰ καὶ τὸν παῖνεσε κιόλας.

— Ὁ συμμαθητὴς σου εἶναι κουτός, εἶπε τοῦ παιδιοῦ, ἀφοῦ δὲν κατάφερε νὰ φυλάξῃ τὸ ἔχει του. Μπράβο σὲ σένα που τὰ κατάφερες καὶ τοῦ τὴν πῆρες!

Μιά ἄλλη φορά, τὸ παιδί ἔκλεψε ἕνα ρούχο. Ἡ μάνα του τὸ παῖνεσε ἀκόμη πὶὸ πολύ.

— Ὅποιος δὲν ξέρει νὰ φυλάξῃ τὰ ρούχα του, δὲν εἶναι ἄξιος νὰ τάχει! εἶπε. Μπράβο σὲ σένα που φάνηκες ἔξυπνος καὶ τοῦ τὸ σούφρωσες!

Τὸ παιδί, πῆρε λοιπὸν τὴ συνήθεια νὰ κλέβῃ καὶ νὰ φέρῃ τὰ κλεψίμια του στὸ σπίτι. Κι' ἡ μάνα του ὅλο τὸν παῖνεβε καὶ τὸν καμάρωνε.

Μὲ τὰ χρόνια τὸ παιδί μεγάλωσε κι' ἔγινε πιά πολὺ ἄξιος κλέφτης. Στὴν ἀρχὴ ἔκλεβε λίγα καὶ μὲ τρομάρα. Ἀργότερα ὅμως ἔκλεβε περισσότερα καὶ μὲ θάρρος.

Καὶ στὰ τελευταῖα, σὰ μεγάλωσε πὶὸ ἐντελῶς κι' ἔγινε ἄντρας, λήστευε καὶ τοὺς ἀνθρώπους μέρα μεσημέρι.

Τοῦ ἔστησαν λοιπὸν μιὰ φορά καρτέρι, τὸν ἔπιασαν, τὸν δίκασαν καὶ τὸν καταδίκασαν σὲ θάνατο.

Τότε ὄρκισε νὰ κακοφαινέται καὶ τῆς μάνας που εἶχε τέτοιο γυιὸ ἐλεεινό, καὶ δὲν τὴν εἶχαν ἐλθεῖν οἱ θεοὶ νάχη κι' αὐτὴ ἕνα καλὸ παιδί που νὰ τὴν καὶ γιὰ στήριγμα στὰ γερατεῖά της...

Τὴν ἡμέρα που πήγαιναν τὸ ληστὴ στὸ δῆμι, ὁ γυιὸς εἶδε τὴ μάνα του στὸ δρόμο καὶ τῆς ἔκανε νόημα πὼς κατὶ μυστικὸ θέλει νὰ τῆς πῇ.

Ζυγώνει ἐκείνη, κι' ὁ ληστὴς τῆς δίνει μιὰ δυνατὴ σαγκωνιά στ' αὐτή.

Ἀρχισε νὰ σκουῇ ἡ μάνα καὶ νὰ φωνάζῃ πὼς δὲν ἐφθανε πὼς ἦταν ληστὴς καὶ ἄνθρωπος ἐπικίνδυνος στὴν κοινωνία, μόνο ἤθελε νὰ σακατέψῃ κιόλας καὶ τὴν ἴδια του τὴ μάνα.

Μίλησε τότε ὁ ληστὴς καὶ εἶπε:

— Δὲν ἔπρεπε νὰ σοῦ σαγκώσω μόνο τὸ αὐτί, ἔπρεπε νὰ σοῦ τὸ κόψω. Γιατὶ ἂν μοῦ ἔδινες ἕνα καταχέρι ξύλο ὅταν ἔφερα στὸ σπίτι τὴν κλεμμένη πλάκα, δὲν θὰ καταντούσα σήμερα ληστὴς, που νὰ ντρέπωμαι τὸν ἴδιο μου τὸν εαυτό!

Οἱ τιμωρίες χρειάζονται στὰ παιδιά γιὰ νὰ θάλουν μυαλὸ καὶ νὰ παραδειγματιστοῦν. Ὅταν οἱ γονεῖς δὲν τιμωροῦν ἀπὸ μικρὰ τὰ παιδιά τους γιὰ τίς κακές τους πράξεις, σιγά-σιγά κάνουν χειρότερες, καὶ καταντοῦν σὰν αὐτὸν τὸ ληστὴ που τὸν ἔσερναν στὸ θάνατο.

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΠΟΥ ΚΟΛΥΜΠΟΥΣΕ

Ἐνα παιδί εἶχε πέσει στὸ ποτάμι, καὶ κινδύνευε νὰ πνιγῇ.

Φώναζε ἀπελπισμένα βοήθεια, ὅμως κανένας δὲν δρισκόταν νὰ τὸ βοηθήσῃ

νὰ δοῇ, ἐδὼν ἕνας γκρινιάρης που στέκταν στὸν ὄχτο καὶ τὸ ἔβριζε.

— Πού εἶχες τὸ κεφάλι σου; τοῦ φώναζε. Γιατὶ νὰ μὴν προσέχης, μόνο ἔπεσες στὸ νερὸ σὰ μπουφός;

— Σῶσε με, μπάρμπα, φώναζε τὸ παιδί, κι' ὕστερα μὲ δρίζεις!

Εἶναι περιστάσεις που ὁ ἄνθρωπος χρειάζεται ἀμέσως βοήθεια. Ἡ συμβουλὴς καὶ τὰ μαλώματα πρέπει νὰ ἔρθουν ἀργότερα.

Η ΜΑΪΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙ ΨΑΡΑΔΕΣ

Μιά φορά μιὰ μαῖμου σκαρφαλωμένη σ' ἕνα ψηλὸ δέντρο, παρακολουθοῦσε δυὸ ψαράδες που ἔρριχναν τὸ δίχτυ, τὸν πεζόβολο.

Πέταγαν τὸ δίχτυ μιὰ χαρά, κι' ὅταν τὸ τραβούσαν, ἦταν γεμάτο ψάρια.

— Τί ὁμορφὴ δουλειά! Καὶ τί εὐκολε! θαύμαζε ἡ μαῖμου

Καὶ τὴν ἔτρωγε ἡ ἐπιθυμία νάχη καὶ τοῦ λόγου τῆς ἕνα δίχτυ, νὰ τὸ πετάῃ μὲ μαστορωσύνη καὶ νὰ πιάνῃ ψάρια.

Γιὰ καλὴ τῆς τύχη — ἔτσι νόμιζε — οἱ ψαράδες ἄφησαν τὸ δίχτυ στὴν ἀκρολιμνία, καὶ πήγαν πάρα πέρα νὰ κολατσίσουν.

Ὅπου ἡ καλὴ σου ἡ μαῖμου, δὲν ἀργεῖ: μιὰ καὶ δυὸ, ἀρπάζει τὸ πεζόβολο κι' ἐτοιμάζεται νὰ τὸ πετάῃ ὅπως εἶδε νὰ κάνουν οἱ ψαράδες.

Τὸ δίχτυ ὅμως — καὶ μάλιστα ὁ πεζόβολος, θέλει τέχνη, καὶ γι' αὐτὸ ἡ κακομοίρα ἡ μαῖμου ἀντὶ νὰ πιᾶσῃ ψάρια — πιάστηκε ἡ ἴδια μέσα!

Ὅποιος καταπιάνεται μὲ ὅσα δὲν ξέρει, τὴν παθαίνει. Κι' ἀντὶ νὰ ψαρέψῃ, ψαρεύεται σὰν τὴ μαῖμου.

ΤΟ ΑΓΡΙΟΓΟΥΡΟΥΝΟ, ΤΟ ΑΛΟΓΟ ΚΙ Ο ΚΥΝΗΓΟΣ

Μιά φορά ἕνα ἀγριογούρουνο κι' ἕνα ἄγριο ἄλογο, βοσκούσαν στὸ ἴδιο μέρος. Τὸ ἀγριογούρουνο πρόφταινε πάντοτε, καὶ ἔκοβε τίς πὶὸ τυφερές ρίζες, καὶ ὅταν πήγαιναν νὰ πιοῦν νερὸ, τσακίζοντο μέσα καὶ τὸ θάλωνε τόσο πολὺ τὸ ἄλογο συχαίνονταν νὰ πῇ. Στὸ τέλος, τὸ ἄλογο ἄρχισε νὰ ἐχθρεύεται πολὺ τὸ ἀγριογούρουνο, καὶ νὰ ζητᾷ εὐκαιρία νὰ τοῦ κάνῃ κακὸ. Γι' αὐτὸ πῆγε καὶ ζήτησε τὴ βοήθεια ἑνὸς κυνηγοῦ.

— Μετὰ χαρὰς, εἶπε ὁ κυνηγός, νὰ τὸ κυνηγήσω καὶ νὰ τὸ σκοτώσω, ἀλλὰ πρέπει κι' ἐσύ νὰ μ' ἀφήσης νὰ σὲ καβαλλήσω καὶ νὰ σοῦ περάσω χαλινάρι!

— Αὐτὸ νάταν ὅλο! εἶπε τὸ ἄλογο. Τὸ ἄχτι μου ἐγὼ θέλω νὰ δοῶ, καὶ κάνω ὅτι θέλεις!

Ὁ κυνηγὸς καβάλλησε τὸ ἄλογο, κυνήγησε τὸ ἀγριογούρουνο καὶ τὸ σκότωσε.

Ὅμως ὕστερα ἔφερε τὸ ἄλογο στὸ σταύλο καὶ τὸ ἔδεσε μέσα.

Γιὰ νὰ κυνηγήσῃ ἕναν ἐχθρὸ που δὲν τὸ πείραζε καὶ τόσο, τὸ ἄλογο ἔκανε μιὰ συμμαχία που τὸ σκλάβωσε γιὰ πάντα.

Τι νά γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴ Σαλαμίνα

« Ἀσπρα νησιά διάφανα καὶ καθάρια, ποὺ τὰ γέννησαν οἱ αὖρες κι' οἱ ἀνέμοι μὲ τὰ μπλάβα κύματα, μὲ τὰ βράχια καὶ μὲ τὰ κογχύλια τῶν βυθῶν!... Ἀσπρα σπίτια, ἀσπρες ἐκκλησίες, ἀσπρα καράβια, πουλιὰ καὶ σύννεφα μαζί μὲ τὰ ξέφωτα πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων, τραγουδοῦν ὅλα μαζί ἕνα χαρούμενο ὕμνο στὸ φῶς! »

Τὰ ὠραία αὐτὰ λόγια γιὰ τὰ νησιά μας εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς Ταρσοῦλη. Ἔτσι ἀρχίζει τὸ βιβλίο της « Ἀσπρα νησιά » ὅπου περιγράφει τὶς Κυκλάδες. Μὰ ὁ ὕμνος αὐτὸς ταιριάζει σ' ὅλα τὰ νησιά τῆς Ἑλλάδας. Τὸ θυμάμαι τώρα, ποὺ ταξιδεύω μὲ τὸ Φάνη καὶ τὴ Μυρτώ στὰ νησιά τοῦ Σαρωνικοῦ μας.

Βρισκόμαστε διπλά στὴ Σαλαμίνα τὸ πρὶν παλιὸ δοξασμένο νησί... Τὰ ἴδια κῶματα ποὺ κροτοῦσαν ὑπόκρουση τότε στὸ « Ἴτε παῖδες Ἑλλήνων », ποὺ ἔβαλλαν οἱ ἀθάνατοι Σαλαμινομάχοι, μᾶς τραγουδοῦνε καὶ τώρα τὴ δόξα τους. Νὰ ὁ κόλπος, νὰ τὸ στενὸ, νὰ τὸ μικρὸ νησάκι στὴν ἔξοδο, ἡ Ψυττάλεια. Ὁ Φάνης μᾶς διηγείται τὴν ἱστορία τῆς ναυμαχίας, συγκινημένος βαθεία. Τί νὰ σὰς πῶ; Τὴν ξέρετε ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα. Δυὸ κόσμοι συγκρούστηκαν στὸ στενὸ τοῦτο. Ἡ ὕλη καὶ βάρβαρη δύναμη τῆς Ἀσίας κι' ἡ μικρὴ μ' ἀκατανίκητη πάντα δύναμη τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τοῦ πνεύματος, ἡ Ἑλλάδα. Τὸ 480 π. Χ. Νὰ, ἐκεῖ στὸ Αἰγάλεω, στὸ βουνὸ τῆς Ἀττικῆς, ἀντίκρου ἀπὸ τὸ στενὸ, ἦταν στημένος ὁ θρόνος τοῦ Ξέρξη ὀλόχρυσος, μεγαλόπρεπος σὺν τὴν Περσικῇ αὐτοκρατορίᾳ. Ἀπάνω σὲ κείμενον τὸν θρόνο καθόταν ὁ βασιλιάς καὶ κομάρωνε τὰ καράβια του. Μετοημὸ δὲν εἶχαν... Τρελλοὺς θεότρελλους, ἔλεγε τοὺς Ἕλληνες, ποὺ δὲν παραδίδονταν ἀμέσως. Μ' αὐτὰ, τὰ μικρὰ λίγα κροσσάκια θὰ ναυματοῦσαν μὲ τὸς αὐτοὺς ἀμέτρητους κροσσούς. Naί, σ' αὐτὴ τὴν κορφοῦλα καθόταν ὁ Ξέρξης καὶ κοίταζε τὰ καράβια του. Μὰ τί ἔγιναν; Ποῦ ἔπηγαν ὕστερα ἀπὸ λίγο; Πῶς γέμισε ὁ κόλπος συντρίμια;

— Τί σχέδιο ἀλήθεια κι' αὐτό, εἶπε ὁ Φάνης. Μεγάλο μυαλὸ ὁ Θεμιστοκλῆς! Νὰ τοὺς ἀναγκάσει τοὺς Πέρσες νὰ ναυμαγήσουν σ' αὐτὸ τὸ στενὸ, ὅπου τὰ καράβια τους, ἄβουλα καὶ δυσκίνητα, δὲ μποροῦσαν νὰ πέσουν ὅλα μαζί στὸν ἐχθρὸ καὶ νὰ τὸν συντρίψουν. Ποῦ νὰ χωρέσουν καὶ πῶς νὰ χτυπήσουν μὲ ἀνέση σ' ἕνα χώρο ἀποκλεισμένο: « Εὐπαῖνον λοιπὸν, λίγα - λίγα, καὶ τὰ ἑλληνικά, γοργὰ λυγρὰ κι' εὐκίρητα, τὰ κύκλωναν καὶ τὰ συντρίβαν. »

— Naί, μὰ ἦταν ἀτέλειωτα. Φάνη μου, ἐκεῖ, ἐδῶ ἴσια ἴσια εἶναι τὸ θαῦμα. Ὅλη τὴ μέρα μπαίνανε νέα καράβια, ξεκούραστα μανιασμένα ἀπὸ τὴ λαχτάρα γιὰ ἐκδίκηση, ἔμμεναν ἄλλα. ἀνυπόμονα καὶ γεμάτα ἀπολεμικὴ. Ἐνῶ τὰ ἑλληνικὰ πλοῖα ἦταν τὰ τρουπτο, τὰ ἴδια ποὺ συντρίψαν ἐκεῖνα τ' ἀμέτρητα πλοῖα, τί ἀντοχή, τί φανατισμὸ γιὰ τὴν λευτεριά εἶχαν οἱ Ἕλληνες, δὲ χοιριάζεται νὰ τὸ ποῦμε μὲ ἄλλο παράδειγμα ἀπὸ τοῦτο.

— Φωντάζομαι τὸ κακὸ καὶ τὴ λύσσα τοῦ Ξέρξη, εἶπε ἡ Μυρτώ. Πόσες φορές θ' ἀναπνέθηκε φουρκισμένος στὸ θρόνο του. Θυμῆσαι κάτι γιὰ μιὰ γυναῖκα ποὺ ἔλασθε μέρος στὴ ναυμαχία, μὰ ἔλασσε τ' ὄνομά της. Ποιὰ ἦταν, θεῖα;

— Ἡ Ἀρτεμισία, βασίλισσα Ἀσιάτισσα, σύμμαχος τοῦ Ξέρξη. Naί εἶναι ἀστείον αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιο. Ἡ Ἀρτεμισία ἀκολουθοῦσε φεύγοντας ἕνα περσικὸ καράβι. Κατὰ πόδας ὅμως τὴν κυνηγοῦσε ἕνα ἑλληνικὸ. Μιὰ στιγμή λοιπὸν ποὺ ὁ κίνδυνος ἦταν κοντὰ, ἡ Ἀρτεμισία βούλιαξε μὲ τὸ εὐβολό της τὸ περσικὸ πλοῖο ποὺ εἶχε μπροστά. Τὸ ἑλληνικὸ πήρε τότε γιὰ φιλικὸ τὸ καράβι τῆς Ἀρτεμισίας καὶ μάκρυνε χωρὶς νὰ τὸ πειράξει. Ἔτσι γλύτωσε ἐκεῖνη.

Μὰ ὁ Ξέρξης ποὺ εἶδε ἀπ' τὸ Αἰγάλεω τὴ σκηνὴ μπερδεψε τὰ πράγματα. Νόμισε πῶς τὸ καράβι ποὺ βούλιαξε ἡ σύμμαχος του ἦταν ἑλληνικὸ. Καὶ φώναξε μὲ πικρία:

— Οἱ γυναῖκες μου ἔγιναν ἄντρες κι' οἱ ἄντρες γυναῖκες!

Ταξιδεύουμε μ' ἕνα καΐκι, κάνοντας τὸ γύρο τοῦ κόλπου. Ἦταν κι' αὐτὸ ἕνα ἀπ' τὰ ταξίματα τοῦ Φάνη. Δὲν ἐνωροῦσε νὰ προσπεράσει τὴ Σαλαμίνα, κοιτάζοντας τὰ στενὰ της ἀπὸ μακριά... Νὰ ἡ Κυνέσουρα ποὺ λέγεται ἔτσι γιὰτὶ μοιάζει μὲ οὐρὰ σκυλιοῦ. Οἱ ναυτικοὶ τὴ λένε σήμερα Κάβο Μπαρμπέρη. Ἐνα ἀκρωτῆρι χαμηλὸ καὶ μακρόστενο ἀντικεῖν στὴν Ψυττάλεια. Πόσα συντρίμια καὶ πόσοι νεκροὶ θάραξαν τότε στὶς χαμηλές του ἀκτές... Ἐκεῖνη τὴ μέρα, παιδιὰ μου, κρίθηκε ἡ τύχη τοῦ κόσμου.

— Καὶ νὰ συλλογιέται κανεὶς, εἶπε ὁ Φάνης πῶς ὅταν ὁ Θεμιστοκλῆς ἦταν μὴταν ἕνα θηρίο, ἕνα παιδί ζωηρὸ κι' ἀταχτο

— ποὺ θάπαιζε διαρκῶς ναυμαχίες, εἶπε ἡ Μυρτώ. Ἀπ' τὰ ζωηρὰ κι' ἀταχτα, παιδιὰ βγαίνει τὸ μεγαλὸ καὶ τὸ καλὸ. Ἀπ' τὰ κοιμισμένα ποτέ.

— Αὐτὸ ἐξαρτᾶται, τοὺς ἔκοιπα, τρουαγνὰ τὸ πάρη τώρα τοῖς μετοητοῖς αὐτὸ τ' ἔξα τοῦ Θεμιστοκλή. πολὺ ἀκριβὰ;

— Ὅταν ἡ ἀταξία κι' ἡ ζωηρότητα εἶναι ἐφεχέλιμα ἀπὸ ἀγαθὴς δυνάμεις κουμμεδρόμο. Παράδειγμα πάλι τὸ θηρίο, ποὺ λέει τὴ νίκη τοῦ Μιλτιάδη στὸ Μαραθῶνα, χάθηκε ὁ ὕπνος του. Ὅλη του ἡ σκέψη κι' ἡ συλλογὴ ἦταν πῶς νὰ τοῦ μοιάσει.

— Δὲ μ' ἀφήνει νὰ κρημθῶ, ἔλεγε, τὸ τροπαιο τοῦ Μιλτιάδη. Ὄσπου τὸν ξεπέφωρε τοῦ Θεμιστοκλή, θεῖα;

— Σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, παιδιὰ μου, ἐκεῖ σ' ἐκεῖνο τὸ φανόρι, ποὺ φαίνεται στὴν « Ἡετιωνία Ἀκρὰ » τὸν ἔχουν θημιμένο οἱ Ἀθηναῖοι. Ἦπτε τὸ κῶνιο στὴν Περσία γιὰ νὰ μὴν προδώσει τὴν πατρίδα του, κι' ἄς τὸν εἶχε ἐκεῖνη τότε ἀδικήσει. Ὁ Ἀρταξέρξης τὸν φιλοξένησε ἐξέδοιστο, ἐλπίζοντας νὰ τὸν κάμει δικὸ του, μὰ ὁ γενναῖος Θεμιστοκλῆς ποτὶσσε νὰ πεθάνει.

— Naί τέτοιος τάφος τὸν ἔβριζε, εἶπε ἡ Μυρτώ. Μιὰ ἄκκα ποὺ βρῆναι ἡ θάλασσα. Θάταν ἀταξίστατο νὰ ταφοῦν τὸ δατὰ του σὲ ἄλλη θέση ἀπὸ τούτη ποὺ δόξασε.

— Ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ τοῦ λιμανιοῦ βοίσκεται ὁ τάφος τοῦ Ἀνδρέα Μισοῦλη. τοῦ ἄλλου θαλασσινοῦ ἥρωα τῆς νεώτερης ἱστορίας μας.

Ἀράξαμε τέλος στὴν ἀκτὴ. Ἡ περιοδεία μας στὸ στενὸ εἶνε τελειώσει. Κάνουε μπάνιο σὲ μιὰ θημισία ἀμμουδιά κι' ὕστερα φάγαμε καὶ ξεπλῶσαμε κάτω ἀπὸ τὰ πεῦ-

κα. Εἴχαμε κι' ἄλλη παρέα, μὰ ἐκεῖνοι ἔχαν ἀράξει ἀπὸ προτίτερα κι' ἐτοιμάζαν τὸ φαί... Ψήνανε σ' ἀναμμένη θράκα ψάρια φρεσκότατα ποὺ ἀγόρασαν ἀπὸ κάποιον ψαρά. Τ' ἀπόγεμα ἀνεβήκαμε σ' ἕνα λόφον κι' ἀγναντέσαμε ὅλο τὸ νησί. Φῶς καὶ πῦρ, δροσιὰ καὶ καθάρια ἀτμόσφαιρα. Ἐπισκεφτήκαμε καὶ τὸ παλαιότατο μοναστήρι τῆς Φανερωμένης ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ κι' εἶδαμε τὶς ὠραίες τοιχογραφίες του. Στὶς δεκαπέντε Αὐγούστου γίνεται ἐδῶ πονηρὸ μεγάλον.

— Ἀς ποῦμε τώρα καὶ λίγη Γεωγραφία, εἶπε ὁ Φάνης στὸ γυρισμό. Πόσους κατοίκους ἔχει τὸ νησί καὶ μὲ τί ἀσχολοῦνται θεῖα;

— Καμμιά δεκαπενταριά χιλιάδες, ἀκριβῶς. Κι' ὅσο δὰ γιὰ τὶς ἀσχολίες τοῦ τὸ βλέπει. Οἱ περισσότεροι εἶναι ναυτικοὶ καὶ ψαράδες, μὰ βγάζουν πολλοὶ τὴ ζωὴ τους κι' ἀπ' τὸ ρετσίνι ποὺ μαζεύουν ἀπὸ τὰ πεῦκα.

Τὰ παιδιὰ θέλανε βέβαια νὰ ἐπισκεφθοῦμε καὶ τὸ Ναύσταθμον ποὺ εἶναι στὴ Σαλαμίνα μὰ γι' αὐτὸ χρειάζοταν εἰδικὴ ἄδεια. Τ' ἀφήσαμε λοιπὸν γιὰ μιὰ ἄλλη φορὰ.

— Ἀς πάει κι' αὐτὸς μαζί μὲ τὸ Μουσεῖον, εἶπε ὁ Φάνης.

Ἡ Μυρτὼ ἔσκασε στὰ γέλια.

— Μοῦ τὴν κατάφερε, σκέφτηκα. Εἶπα πῶς τὸ εἶχε ξεχάσει τὸ Μουσείο, μὰ ποῦ νὰ γλυτώσει κανεὶς ἀπ' τὴ μνήμη τοῦ ἀντισιοῦ μου.

— Μὰ, στὸ Θεό σου, Φάνη, τοῦ εἶπα, θὰ προτιμοῦσε λοιπὸν νάμαστε σήμερα κλεισμένοι στοὺς τέσσερις τοῖχους τοῦ Μουσείου — ἔστω καὶ μὲ τὴν πρὶν καλλιτεχνικὴ συντροφιά, τὰ ἀγάλματα — παρὰ νὰ χαίρεμαστε τὴ δροσιὰ καὶ τὸ μῦρο τοῦ κύματος στὸ νησιώτικο αὐτὸ ἀκρωτάλι;

— Εἶπα τίποτε ἐγώ; ἔκαμε ὁ παιμὸν νηρος. Λέω μονάχα πῶς γράψαμε καὶ τὸ Ναύσταθμον μαζί μὲ τὰ ἐκκρεμῆ κάτω ἀπ' τὸ Μουσείο... Κάποια μέρα θὰ κάμουμε τοὺς λογαριασμούς. Ἐγὼ μιὰ φορὰ δὲ φεύγω ἐν δὲν τὰ δῶ ὅλα ὅσα μοῦ ἔχεις ὑποσχεθῇ.

Εἶναι τόσα πολλὰ, Φάνη μου, κι' ἔτσι θ' ἀργήσεις νὰ φύγεις, πρὸς μεγάλῃ μας εὐτυχία. Καὶ τώρα πάμε γιὰτὶ σουρούπωσε. Οἱ ἄλλοι μπῆκαν κι' ὅλας στὸ καΐκι.

Βγήκαμε ἀπ' τὰ δοξασμένα νερά βυθισμένο στὴ νητεία τῆς ὥρας... Ἐνα δυὸ σύννεφα, ταξιδεύαν στὸν οὐρανὸ καὶ γεμίζαν τὸν κόλπο μὲ τὸ ρόδινο ἴσκιό τους. Ἀσπρὸι γλάροι παίζαν μὲ τοὺς ἀφρούς στὶς ἀκτές... Τὸ κύμα τόνιζε τὸ αἰώνιο τραγούδι τῆς δόξας. Κι' ὁ Φάνης σκυμμένος στὴν κουπαστὴ ἀπάγγελλε στίχους ἀπὸ τοὺς « Πέρσες » τοῦ Αἰσχύλου.

« Κι' ὅταν, ἀσπιοδερὴ, πρόβαλε ἡ μέρα, κάνοντας καλοφώτιστη τὴ νῆ ὄλη, πρῶτα πρῶτα ἐδόσε τὸν Ἑλλήνων κραυγὴ ποὺ ἀκούσθη ὥσαν τραγοῦδι καὶ ποὺ τὴν μυριαπλόδωσε τὸν βράχων τοῦ νησιοῦ ἡ ἡχώ... »

« Ὡ παιδιὰ τὴν Ἑλλήνων προχωρεῖτε, τὴν πατρίδα ἐλευθερώνετε... »

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΑΠΟΡΙΑ

— Μαμὰ, εἶναι ἀλήθεια πῶς οἱ ἀρκοῦδες τὸ χειμῶνα πέφτουν σὲ νάρκη;

— Naί παιδί μου.

— Καὶ πῶς δὲν σκάζει ἡ νάρκη νὰ τίς σκοτώσει;

Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Νὰ πάρη ἡ ὀργή, δὲν βλέπω νὰ βγάλω τὸ γυαλὶ τῆς λάμπας.

ΓΙΩΡΓΟΣ : Κουτὸς ποὺ εἶσαι καθήμενος. Ἀναψε πρῶτα τὴ λάμπα καὶ ὕστερα βγάξεις τὸ γυαλί.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΖΑΝΝΗΣ

Η Σελίδα των Μιυρών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Πέντε κι' ένα

Ἀγαπητά μου παιδιά,
Τὰ ἐγγόνια μου ἔχουν πολλὰ ἐλαττώματα, ὅπως ξέρετε. Μὰ καμμιά φορά κάνουν τόσο αὐθόρμητα τὸ καλὸ πού μου φέρνουνε δάκρυα στὰ μάτια. Αὐτὸ ἔγινε σήμερα.

Εἶχαμε ξεσηκώσει τὸ σπίτι κι' ἐτοιμαζόμαστε νὰ κινήσουμε γιὰ τὴν ἐξοχή. Φέτος θὰ πηγαίναμε σ' ἓνα νησάκι, ὅπου μὰς κάλεσε ὁ ἄλλος μου γιὸς — παντρεμένος κι' αὐτὸς μὲ παιδιὰ πού θὰ τὰ γνωρίσετε ὅταν ἐρθῇ ἡ ὥρα...

Λοιπὸν νὰ σου πρῶτα τὴ Βούλα... Ἐκεῖ πού συγυρίζα τὴ βαλίτσα, ἦρθε καὶ στὰ ὅσκη δίπλα μου :

— Τὴν καϋμένη τὴν Πόπη, γιαιγιάκα... μουρμούρισε.

— Τί ἔπαθε ἡ Πόπη, Βουλίτσα; Μήπως εἶναι ἄρρωστη;

Ἡ Πόπη εἶναι ἓνα παιδάκι στὴ γειτονιά μας, πού πάει στὸ ἴδιο σχολεῖο μὲ τὰ

παιδιά. Εἶναι ὀρφανὸ κι' ὁ πατέρας του εἶναι ὑπάλληλος σ' ἓνα κατάστημα ὅπου κερδίζει μὲ κόπο τὴ ζωὴ τους... Καθὼς δὲν ἔχει μητέρα, φοβήθηκε μὴν ἀρρώστησε τὸ παιδί καὶ χρειάζοταν βοήθεια.

— Ὅχι, γιαιγιά, εἶναι μιὰ χαρά!

— Γιατί τὴ λές τότε, «καϋμένη»;

— Ἐ, λίγο τόχεις, νὰ μείνῃ τὸ καλοκαίρι, ἐδῶ στὴν Ἀθήνα, νὰ ψήνεται ἀπὸ τὴ ζέστη;

Πάνω κεῖ, μπῆκε κι' ὁ Δημήτρης.

— Γιαγιάκα, τὸ σπίτι τοῦ θεῖου Χαρίλαου στὸ νησί πού θὰ πάμε, εἶναι μεγάλο;

— Πολὺ μεγάλο, γιατί ρωτᾷς, Δημητρώ;

— Ἄν εἴμαστε ἔξη παιδιὰ, κι' ὄχι πέντε, θὰ μὰς χωροῦσε;

— Ὡραία ἐρώτηση! εἶπε γελώντας. Τώρα τὸ καλοκαίρι, χωρᾶνε ὅσοι νὰ θές. Γιατί κοιμάται κανεὶς καὶ στὸ περιβόλι... Μὰ τί νόημα ἔχουν αὐτὰ πού μου λέτε, ἀφοῦ ἐσεῖς εἴσατε πέντε μονάχα;

— Πέντε κι' ἓνα, γιαιγιά, πόσα κάνουν;

— Αὐτὸ θὰ τὸ πῇ ἡ Βούλα πού πήρε ἐνδεικτικὸ ἀπ' τὴν πρώτη.

— Λοιπὸν εἴμαστε ἔξη γιαιγιά, φώναξε ἡ μικρούλα, γιατί, νὰ... γιατί... πέντε κι' ἓνα μὰς κάνουν ἔξη.

— Κατάλαβα. Θέλετε νὰ πάρουμε μαζί καὶ τὴν Πόπη; Πέστε το λοιπὸν, γιατί κοντοστέκεστε;

— Μπῶ, πῶς τὸ κατάλαβες; Εἴσαι μόντισσα, βλέπω, γιαιγιά, φώναξε ὁ Θαλῆς ἐνθουσιασμένος.

— Ὡ, δὲ χρειάζοταν καμμιά μαντική...

— Λοιπὸν θὰ τὸ πῇ στὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα; Θὰ θέλουν; εἶπαν ἀνήσυχτα ὅλα μαζί.

— Μὰ τί; περιμέναμε λέτε νὰ μὰς τὸ πῇτε; Χτὲς βράδυ ὁ Τέλης κάτι μουρμούρισε κι' ὁ πατέρας κατάλαβε τὴν ἐπιθυμία σας. Πῆγε λοιπὸν στὸν πατέρα τῆς Πόπης καὶ πήρε τὴν ἀδεια... Πηγαίνετε νὰ τὸ πῇτε στὴ φίλη σας;

Πῆγαν νὰ μὲ τρελλάνουν ἀπ' τὰ φιλιὰ. Μὰ κι' ἐγὼ συγκινήθηκα.

— Χαλάλι σας, εἶπα, στὶς ἀταξίες. Κάτι τέτοια δείχνουν τὴ χυσὴ σας καρδιά. Νὰ μου ζήσετε!

Ἡ ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Μιὰ φορά κι' ἓνα καιρὸ σὲ μιὰ καταπράσινη ἐξοχὴ μέσα σ' ἓνα ὁμορφοσπιτάκι ζοῦσε ἓνα γουρουνόπουλο. Ζοῦσε ἐκεῖ μὲ τὴν μαννούλα του πού τὸ ἀγαποῦσε πολὺ καὶ τοῦκανε ὅλα τὰ χατήρια, γιατί καὶ τὸ γουρουνόπουλο ἦταν καλὸ καὶ ὑπάκουο. Μέσα στὸν κῆπο τοῦ μικροῦ σπιτιοῦ τοὺς φύτεωναν δυὸ πελώριες μηλιές πού ἔκαναν ὀλοκόκκινα μεγάλα μήλα. Καὶ τὸ μικρὸ γουρουνάκι ἀγαποῦσε πολὺ τὰ μήλα καὶ κάθε τόσο τᾶτρωνε μὲ μεγάλη χαρά.

Μιὰ μέρα, ἐκεῖ πού τὸ γουρουνόπουλο καθόταν στὸν κῆπο τοὺς καὶ καμάρωνε τὰ ὀλοκόκκινα μήλα, γύρισε καὶ εἶπε στὴν μητέρα του:

— Μαννούλα μου, ἐπιθύμησα πολὺ νὰ φάω μιὰ μηλόπιττα. Θὰ εἶχες τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ τὴν ἐτοιμάσεις;

— Εὐχαρίστως, παιδί μου, τοῦ εἶπε τότε ἡ μητέρα του, θὰ σοῦ κάνω ὄχι μιὰ, ἀλλὰ ἀρκετὲς μηλόπιττες νὰ φᾶς καὶ νὰ μοῦ παχύνης. Μὰ πρέπει πρῶτα νὰ πάω στὴν ἀγορὰ καὶ ν' ἀγοράσω λίγο ἀλεύρι, πού μὰς ἔχει τελειώσει. Ἐσὺ θὰ μείνης στὸ σπίτι. Καὶ πρόσεχε... μὴν ἀφίσσης κανένα νὰ πλησιάσῃ τὶς μηλιές μας καὶ νὰ φάῃ τὰ μήλα μας.

— Καλὰ, μητέρα, ἀπάντησε τὸ γουρουνάκι, θὰ μείνω στὸ σπίτι καὶ θὰ προσέχω τὰ μήλα μας.

Κι' ἔτσι ἡ καλὴ μητέρα πήρε τὸ

καλάθι τῆς καὶ ξεκίνησε γιὰ τὴν ἀγορά...

Δὲν πέρασε πολλὴ ὥρα καὶ ἡ ἄσπρη ἀγελάδα παρουσιάστηκε στὰ κάγκελα τοῦ κῆπου.

— Τί ὠραία κόκκινα μήλα, φώναξε. Γουρουνάκι, γουρουνάκι, μπορεῖς σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσης ἓνα μήλο;

— Ὅχι, ὄχι, καλὴ μου, ἀγελάδα, εἶπε τότε τὸ γουρουνάκι. Ἡ μαμά μου πάει στὴν ἀγορὰ ν' ἀγοράσῃ ἀλεύρι γιὰ νὰ μοῦ κάνῃ μηλόπιττες. Ἐλα τὸ βράδυ καὶ θὰ τὴν παρακαλέσω νὰ σοῦ δώσῃ καὶ σένα μιὰ. Οἱ μηλόπιττες τῆς μητέρας μου, πρέπει νὰ ξαίρης, εἶναι ὠραιότατες.

— Σ' εὐχαριστῶ πολὺ, ἀπάντησε ἡ ἄσπρη ἀγελάδα ἄρθρω ὅπως δῆποτε τὸ βράδυ.

Κι' ἔφυγε πίσω γιὰ τὴν στάνη τῆς. Δὲν πέρασε πολὺ ὥρα καὶ νάσου παρουσιάζεται στὸν κῆπο ἓνα μικρὸ ἀλογάκι.

— Καλημέρα, γουρουνάκι μου, φωνάζει. Τί ὠραία κόκκινα μήλα ἔχεις στὸν κῆπο σου. Θὰ μποροῦσες νὰ μοῦ δώσης κανένα;

Τὸ γουρουνάκι μας, κούνησε ἀρνητικὰ τὸ κεφάλι του καὶ εἶπε:

— Ὅχι, ὄχι, ἀλογάκι μου. Ἡ μητέρα μου τὰ χρειάζεται γιατί θὰ κάνῃ σήμερα μηλόπιττες, πού εἶναι γλυκειές καὶ πολὺ νόστιμες. Ἄν θέλῃς ἔλα τὸ βράδυ καὶ θὰ τὴν παρακαλέσω νὰ σοῦ δώσῃ καὶ σένα μιὰ.

— Σὺμφωνοι, εἶπε τὸ ἀλογάκι καὶ ξεκίνησε χαρούμενο γιὰ τὸν σταθλο του.

Μὰ νά, σὲ λίγο πού μπαίνει μὲ ὄρμη στὸν κῆπο καὶ ἡ ἄταχτη κατσίκα.

— Τί μεγάλα κόκκινα μήλα! φωνάζει ἀμέσως. Θὰ κόψω τρία τέσσερα νὰ τὰ δοκιμάσω.

— Ὅχι, ὄχι, καλὴ μου κατσικούλα, λέει τρομαγμένο τὸ μικρὸ γουρουνάκι.

Ἡ μαμά μου τὰ θέλει γιὰ νὰ κάνῃ μηλόπιττες. Ἄν θέλῃς ἔλα ἐδῶ τὸ βράδυ καὶ θὰ τὴν παρακαλέσω νὰ σοῦ δώσῃ καὶ σένα μιὰ.

Ἀλλὰ ἡ κακιά κατσίκα δὲν συγκινήθηκε καθόλου ἀπ' ὅσα ἄκουσε. Σκούνησε δυνατὰ τὴν μηλιά, ἄρπαξε τέσσερα ὀλοκόκκινα μήλα, πού ἔπασαν ἀπ' αὐτὴν καὶ τρώγοντάς τα, εἶπε:

— Θὰ ξαναγυρίσω, φυσικά, πίσω γιὰ νὰ φάω καὶ τὴν μηλόπιττα.

Κι' ἄφησε στεναχωρημένο τὸ μικρὸ γουρουνάκι νὰ περιμένῃ τὴν μητέρα του, πού ἔπεται ἀπὸ λίγη ὥρα γύρισε ἀπ' τὴν ἀγορὰ, φορτωμένη μὲ ψώνια.

Κλαίγοντας τὸ γουρουνάκι τῆς εἶπε τότε πῶς ἦρθαν ἡ ἄσπρη ἀγελά-

(Συνέχεια στὴ σελίδα 377)

ΜΙΑ ΩΡΑΙΑ ΕΟΡΤΗ ΣΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Στις 25-7-1951, έορτή της 'Αγίας Παρασκευής στο χωριό Κεράσοβο Κονίτσης που πανηγυρίζει την ημέρα αυτή, το «Σπίτι του Παιδιού» Κεράσoβoυ με τη συνεργασία των παιδιών του «Σπιτιού Στρατσιανης» οργάνωσαν μιὰ νυκτερινή έορτή στην πλατεία του χωριού και γύρω από την φλόγα ενός βωμού που είχαν στήσει.

Το πρόγραμμα άνοιξε ο 'Αρχηγός με ομιλία σχετική με την ημέρα, ακολούθησε ένα έμετρο σκέτος του κ. Γ. Βρέλη που παίχτηκε από τα έξωσχολικά παιδιά του «Σπιτιού του Παιδιού» Κεράσoβoυ με τίτλο «Η φλόγα της αιώνιας 'Ελλάδας». Πυρσοφόροι όλων των εποχών της 'Ελληνικής 'Ιστορίας ντυμένοι με τις στολές της εποχής του ο καθένας, μεταλαμπάδευσαν μέχρι τον νέο του «Σπιτιού του Παιδιού» της εποχής μας το φώς της 'Αθάνατης 'Ελλάδας. Ένα δεύτερο σκέτος του ίδιου παιγμένο από τα σχολικά παιδιά του Κεράσoβoυ «Το Σπίτι του Παιδιού φώς προόδου στο χωριό» έδειχνε τη συμβολή του «Σπιτιού» στην πρόοδο του χωριού.

Τα παιδιά της Στρατσιανης σκόρπισαν το γέλιο με την καλοπαιγμένη κωμωδία «Ο Κουφός». Τα τραγούδια είχαν αναλάβει οι πρόσκοποι του χωριού μαζί με τις κοπέλλες.

Η έορτή τελείωσε με τους 'Ελληνικούς χορούς που έσυραν, τριάντα κορίτσια του «Σπιτιού» ντυμένα με τις ωραίες 'Ηπειρώτικες ένδυμασίες τους και λεβέντες φουστανελοφόροι.

Την γιορτή παρακολούθησαν οι επίσης, πλήθος κόσμου και τα παιδιά της Πουρνιάς που μόλις τώρα έτοιμάσθηκε και το δικό τους Σπίτι.

ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΟΠΟΛΗ «ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» ΒΟΛΟΥ

Στην Παιδόπολη «Αγία Σοφία» 'Αγριάς-Βόλου ο εκεί τρόφιμος Γεώργιος Λάφας εκ Ρεζετίστης 'Ηπείρου, έγραψε και απαγγείλε κατά τους άθλητικούς αγώνες της Παιδοπόλεως που γίνηκαν την 1η 'Ιουλίου το παρακάτω ποίημα:

Γιά δές τε νειάτα γελαστά
μέσ' στην Παιδόπολή μας
γιά δές τε πόσο είν' όμορφη
ή παιδική ζωή μας.

Δές τε βλαστάρια διαλεχτά
που φύτρωσαν με μία
είναι αυτά που ξεφυγαν
τη Σλαβοτυραννία.

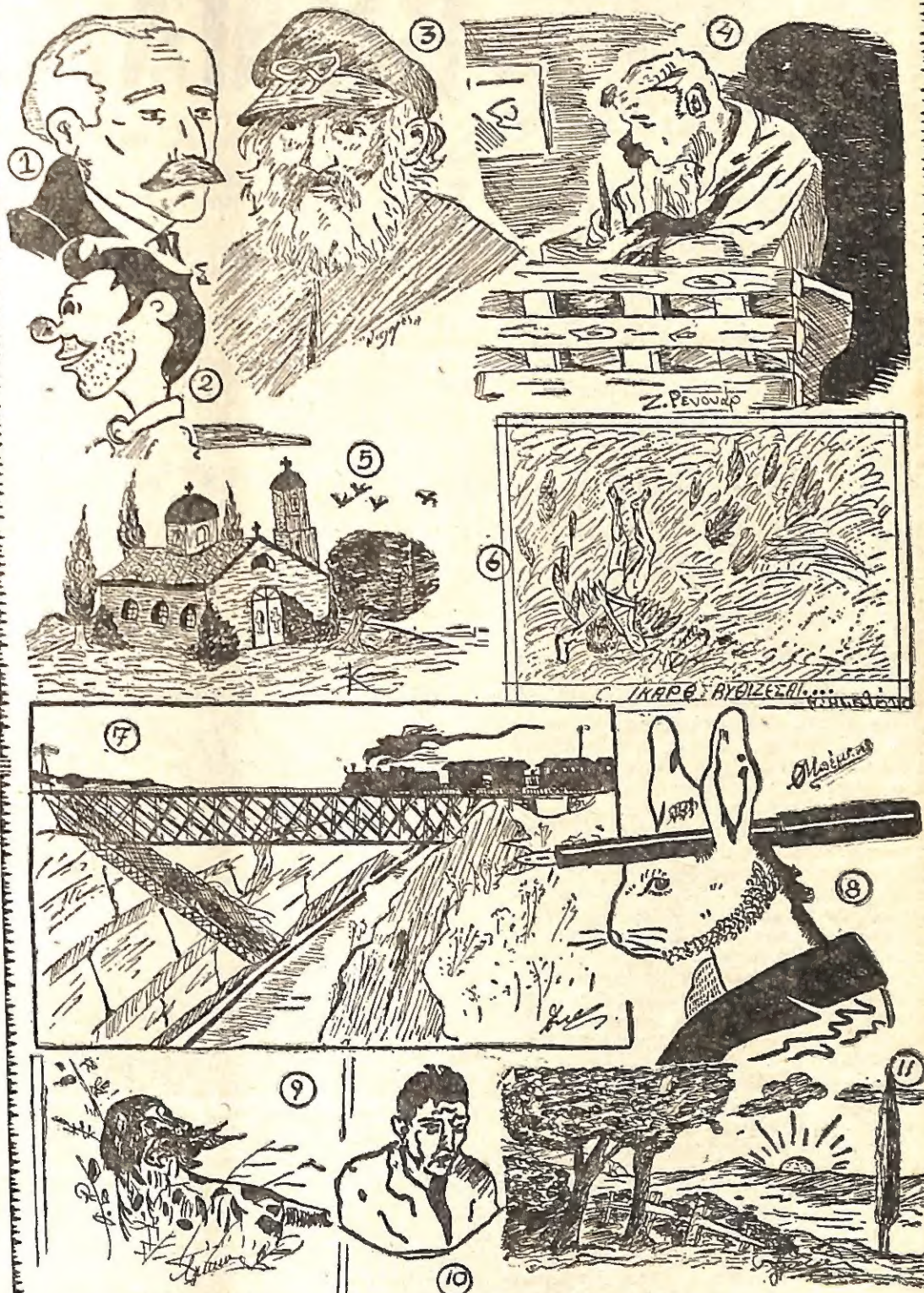
Δές τε κορμιά που σώθηκαν
άπ' του έχθρου τη μπόρα
δές τε κορμιά που θάτανε
σήμερα σ' άλλη χώρα.

Τί όμορφιά που χύνεται
μέσ' τη ζεστή φωλιά μας,
τί γέλιο, τί κρυφή χαρά
που νοιώθει ή καρδιά μας.

Δές τε πώς λάμπουν καθαρά
μέσα στην ήσυχία
δές τε στο κάθε πρόσωπο
λύπη δέν είν' καμμία.

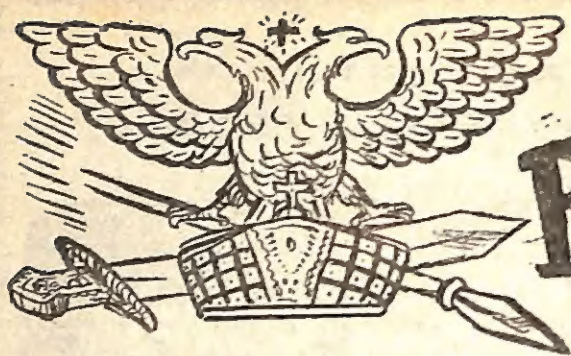
"Όλα αυτά μάς τάδωσε
κάποιος μητέρας χέρι,
που δέν υπάρχει 'Ελληνας
κανείς νά μην την ξέρη.

ΤΑ ΚΑΛΥΤΕΡΑ ΣΚΙΤΣΑ ΤΩΝ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ ΜΑΣ

- 1) Βετεράνος της Ζωής (Νίκου Σαλονικιού). 2) Καζανόβας (Δ. Χρυσουδάκης).
- 3) Θαλασσόλυκος (σκίτσο Ντολорές, 'Ελ. 'Αγγελίδου). 4) Σύνθεσις στο σχολείο (σκίτσο Ζ. Ρενουάρ).
- 5) 'Η έκκλησία του χωριού μου (σκίτσο Κων. Α. Χαλμούκη). 6) "Ίκαρε βυθίζεσαι... (σκίτσο 'Αμαζόνας).
- 7) 'Η διώρυξ της Κορίνθου (Χρυσουδάκης Δ.). 8) 'Ο λαγός με το στυλό ((Θανάση πέμπη Ν. Χ.)
- 9) 'Ο σκύλος μου (Γάτος της 'Αγκύρας). 10) 'Ο Τός-Τό (Τ. "Αγρα). 11) 'Η ανατολή (σκίτσο Γεωργ. Κ. 'Αγγελάκη).

Τὸν Καὶρὸ τοῦ ΒΥΛΤΑΡΟΚΤΟΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

14ον.

Τὸ ἴδιο ἐκεῖνο ἀπόγευμα, σὰ γύρισε ὁ Δαφνομήλης κοντὰ στὸν Μιχαὴλ νὰ μάθει περισσότερα καθέκαστα, τὸν βρῆκε ξαπλωμένο ἀκόμα καὶ μὲ δεμένο τὸ κεφάλι, ἀλλὰ ξεκουρασμένο καὶ πολὺ ζωηρότερο. Τὸν εἶχαν μεταφέρει σὲ μιὰν ἄλλη σκηνή, σκοντά στοῦ Βασιλέα, καὶ ὁ γιατρός διατάχθηκε νὰ μένει κοντὰ του καὶ νὰ τὸν φροντίζει ἀδιάκοπα.

— Πῶς βρέθηκες στὴ μονὴ τῆς Ἐλεούσας μὲ τὸ φίλο σου τὸν Κρηνίτη; ρώτησε ὁ στρατηγός.

— Ὁ Μιχαὴλ διηγήθηκε τότε πῶς, πηγαίνοντας στὴ Στρομπίτζη, ὁ Κωνσταντῖνος Κρηνίτης εἶχε μάθει ὅτι ὁ Ἰθάτης ἔστησε καρτέρι τοῦ Βοτανειάτη. Πῶς εἶχε τρέξει νὰ σταματήσει τοὺς Ἕλληνες, μὰ αὐτοὶ γελάστηκαν μὲ τὰ ρούχα του καὶ τὸν ἐσαΐτεψαν. Τοῦ εἶπε πῶς ὁ Νικήτας κι ἐκεῖνος βρῆκαν τὸν πληγωμένο φίλο του πλάγι στοῦ ρυάκι καὶ τὸν μετέφεραν στὴ μονή. Ὑστερα τοῦ διηγήθηκε τὸ θάσιμο τοῦ Ἰθάτη, τὴ νύχτα στοῦ μοναστήρι, καὶ τὸ κυνηγητὸ τῆς ἄλλης μέρας, σὰν εἶδε τὸ Βούλγαρο νὰ φεύγει. Τοῦ διηγήθηκε πῶς ἄφησε τὸ φίλο του ἀναίσθητο στὰ χέρια τοῦ πατέρα Γρηγόρη, καὶ πῶς, γυρεύοντας τὰ σημάδια τῶν ἀλόγων, βρῆκε τὸ παράξενο μήνυμα χαραγμένο στὴν ἄμμο, μήνυμα πού στάθηκε αἰτία νὰ πάγει ὁ Νικήτας στοῦ Πετρίσκου, νὰ βεβαιωθεί ἂν πῆγε κεῖ ὁ Ἰθάτης, ἐνόσω ὁ Μιχαὴλ ἔτρεχε στὴ Στρομπίτζη νὰ σταματήσει τὸν Αὐτοκράτορα.

— Ὁ Δαφνομήλης ἄκουε μὲ προσοχή.

— Μὰ πῶς βρέθηκες ἐσὺ σὲ τέτοια κατάσταση ἀπέξω ἀπὸ τὰ χαρακώματα; ρώτησε σὰν τελείωσε ὁ Μιχαὴλ τὴ διήγησή του.

— Γιὰ νὰ ξεφύγω ἀπὸ ἓνα σῶμα βουλγάρικο, πού μοῦ γύρευε χαρτιά καὶ σύνθημα, τὸ ἔβαλα στὰ τέσσερα. Μὰ μὲ σαΐτεψαν καὶ πλήγωσαν τὸ ἄλογό μου πού ἀφηνίασε, καὶ ἀφοῦ μὲ πῆρε κάμποσο δρόμο, γκρεμίστηκε σὲ μιὰ χαράδρα καὶ σκοτώθηκε.

— Καὶ σὺ; ρώτησε ὁ Δαφνομήλης.

— Εἰγὼ τὴ γλίτωσα φθηνά. Μόνο τὸ κεφάλι μου χτύπησα, καὶ ἔτσι μπόρεσα νὰ τραβήξω πάλι γιὰ τὴ Στρομπίτζη. Ὅταν συνήλθα ἀπὸ τὸ πέσιμό μου, ἦταν νύχτα βαθιά. Προσανατολίσθηκα καὶ τράβηξα τὸ δρόμο μου. Μὰ ζαλίστηκα κι ἔπεσα μιὰ-δυὸ φορές γιατί εἶχα χάσει πολὺ αἷμα καὶ ἤμουν νηστικός ἀπὸ τὴν παραμονή. Ὑστερα πιά δὲ θυμοῦμαι πολὺ καθαρά. Κάθε λίγο μοῦ ἔρχονταν ἡ σκέψη πῶς, ἂν δὲ φθάσω στὴ Στρομπίτζη, ὁ Αὐτοκράτορας θὰ πέσει στὸ καρτέρι τῶν Βουλγάρων, καὶ τότε ξανάκαμνα καρδιά κι ἔτρεχα μπροστά. Μὰ στὸ τέλος δὲ μὲ βαστοῦσαν πιά τὰ πόδια μου, καὶ κάμποσην ὥρα σύρθηκα χάμω πηγαίνοντας πάντα κατὰ τὰ

φῶτα πού ἔβλεπα ἀπὸ μακριὰ καὶ πού ἦταν τὸ ἑλληνικὸ στρατόπεδο. Ἄλλο δὲ θυμοῦμαι.

— Ὁ Δαφνομήλης σηκώθηκε ἑξαφνα, καὶ τράβηξε τὸν Μιχαὴλ στὸ στήθος του:

— Ὅλη μου τὴ ζωὴ, εἶπε μὲ συγκίνηση, προσπάθησα νὰ ὑπηρετήσω πιστὰ καὶ μ' ἀφοσίωση τὸ Βασιλέα μου πού εἶναι ἡ μιά μου λατρεία. Καμιά μου ὁμῶς πράξη δὲν μπορεῖ νὰ συγκριθεῖ μὲ τὸ καλὸ πού ἔκανα τὴ νύχτα ἐκείνη.

Τὸ ξέρεις πῶς δὲν θὰ μείνω.

πού εἶπα τοῦ Νικήτα νὰ σὰς κρατήσῃ καὶ τοὺς δυὸ ἀνάμεσα στοὺς Βουλγάρους.

Μὰ ὁ Μιχαὴλ δὲ χαμογέλασε, οὔτε πρόσωπο γιὰ τὸν ἔπαινο πού ἔτσι πλάγια τοῦ ἔκανε ἓνας ἀπὸ τοὺς λαμπρότερους στρατηγοὺς τοῦ Βασιλείου. Συλλογισμένα τὸν κοίταξε, καὶ τόση λύπη ἔλεγε τὸ βλέμμα ἐκεῖνο, πού ὁ Δαφνομήλης τὸ παρατήρησε.

— Τί τρέχει λοιπὸν; εἶπε ζωηρά, χτυπώντας τὸν χαδιάρικα στὸν ὦμο, μὲ τὸ λιγνὸ μὰ σιδερένιο τοῦ χέρι. Μήπως καὶ δὲν εἴμαστε εὐχαριστημένοι μ' αὐτὸ πού κάναμε;... Σήκωσε τὸ κεφάλι, παλικάρη! Λίγοι φθάνουν ἐκεῖ πού ἔφθασες ἐσὺ, μὲ τὸ ἓνα σου αὐτὸ κατόρθωμα. Ὑστερα ἀπὸ κεῖνα πού εἶπες τοῦ Αὐτοκράτορα καὶ ὅσα ἔχω ἀκόμα νὰ τοῦ πῶ, τὴν τύχη σου τὴν ἔκανες. Ὅ,τι κι ἂν ζητήσεις τώρα, ὁ Αὐγουστός θὰ σοῦ τὸ δώσει. Γιατί τίποτα δὲν τοῦ ἄρσει τόσο σὰν τὴν παλικαριά. Γεῖά σου, παιδί μου! Ὁ δρόμος σου εἶναι ἀξιόζηλευτος!

Καὶ χαρούμενα βγῆκε ἔξω ὁ Δαφνομήλης καὶ πῆγε ἴσια στὴ σκηνὴ τοῦ Βασιλείου.

Μὰ οὔτε καὶ αὐτὰ τὰ καλὰ λόγια τοῦ στρατηγοῦ δὲ ζωήρεψαν τὸν Μιχαὴλ. Γιὰ ὥρα πολλή ἔμεινε ἀκίνητος, κοιτᾶ ζώντας ἀπὸ τὴν πόρτα τῆς σκηνῆς τὴν κορυφὴς τῶν δέντρων πού σειοῦνταν καὶ κυμάτιζαν μὲ κάθε ἀεράκι πού περνοῦσε, καὶ μὲ τὸ νοῦ του πῆγαινε μακριὰ, πέρα ἀπὸ τὸ βουνό, ὡς τὸ μοναστήρι, ὅπου κοίτουσαν τὸν ἀξιόζητο.

— Ὅχι, ὁ δρόμος του δὲν ἦταν ἀξιόζητος, οὔτε ἤθελε νὰ ζητήσει τίποτα ἀπὸ τὸ Βασιλέα. Ἐκεῖνος μιὰ λατρεία εἶχε, μιὰν ἀγάπη. Τὸ φίλο του, πού ἦταν περισσότερο καὶ ἀπὸ ἀδελφός! Καὶ τὸ ἔξερε πῶς τὴν ἀποστολή του ὁ Κωνσταντῖνος δὲν τὴν ἀφνε, γιατί εἶχε κι αὐτὸς μιὰ λατρεία, ἓνα ἰδανικό, καὶ τὸ ἔβαζε τόσο ψηλά, πού μὲ κανένα ἄλλο αἶσθημα δὲν τὸ παρέβαλλε.

Καὶ ὁ Μιχαὴλ γύρισε ἀπὸ τὸ μέρος μέρος, γιὰ νὰ μὴ δεῖ ὁ γιατρός πού τὸν φύλαγε, πῶς τὰ μάτια του ἦταν πλημμυρισμένα στὰ δάκρυα.

***

Τὴν αὐριανή, τὰ χαράματα, λύθηκε ἡ πολιορκία τῆς Στρομπίτζης. Μὲ τὴ συνθησμένη του γρηγοράδα ὁ Βασίλειος, μίᾶς καὶ τὸ ἀποφάσιζε, πῆρε τὸ στρατό του ὁλόκληρο, κατέθηκε τὴν κοιλάδα τοῦ Πόντου, κι ἔφθασε στὸ Μελένικο χωρὶς ν' ἀπαντήσει ἀντίστασι.

Μόλις στρατοπέδευσε καὶ ἔστησαν τὶς σκηνές, παρουσιάστηκε ἓνας χωρικός καὶ ζήτησε νὰ μιλήσῃ τοῦ Αὐτοκράτορα.

Ἦταν ὁ Νικήτας.

— Τί νέα φέρνεις; ρώτησε ὁ Βασίλειος, μόλις τὸν εἶδε.

— Τὸ φρούριο δὲν πέφτει εὐκόλα, Δέσποτα, ἀποκρίθηκε ὁ Νικήτας.

— Ἐχουν τροφές;

— Ἐχουν. Καὶ καιρὸ καὶ ἄντρες θὰ χάσεις, ἂν θελήσεις μὲ τὴ βία νὰ τὸ πάρεις.

— Καὶ ὁ Ἰθάτης;

— Δὲν πρόφθασε ἀκόμα νὰ μαζέψῃ ἀρκετὰς δυνάμεις γιὰ νὰ σὲ σταματήσει. Ἡ μόνη του ἐλπίδα εἶναι τώρα πῶς θὰ βαστάξῃ τὸ Μελένικο, γιὰ νὰ κερδίσει αὐτὸς καιρὸ.

— Ποῦ βρίσκεται;

— Στὸ βουνό.

— Στὴν Κερκίνη; Λοιπὸν ἦταν σωστὸ τὸ μήνυμά που εἶδε ὁ Ἰγερινὸς στὸ χωμα γραμμένο.

— Ναι, Δέσποτα!

— Ὑποψιάζεσαι κανένα; ρώτησε ὁ Βασίλειος.

— Κανένα, Δέσποτα. Ἐχθρὸς ὅμως δὲν εἶναι, ἡ πληροφορία ἦταν σωστή. Ἄν ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ Ἰγερινὸς δὲ γύ-

ρίξε πίσω, θά έπεφτε στὰ χέρια τους, γιατί όλα τὰ μονοπάτια ήταν πιασμένα ως πέρα, στο Δούσατο.

Ο Βασίλειος τοῦ ἔκανε νόημα νὰ τὸν ἀφήσει.

— Θά σέ ξαιαφωνάξω πάλι, εἶπε.

Ἐφυγε ὁ Νικήτας καὶ πῆγε ἴσια στὴ σκηνὴ τοῦ Δαφνομήλη.

Ὁ στρατηγὸς ἔλειπε. Μόνο ἓνας νέος, μὲ τὸ κεφάλι μαντιλοδεμένο, ἀντέγραφε ἀπὸ μιὰ περγαμνὴ στρωμένη στὸ τραπέζι μπροστά του.

— Ποῦ εἶναι ὁ στρατηγός; ρώτησε ὁ Νικήτας.

Ὁ νέος ἀναπήδησε.

— Νικήτα! φώναξε.

— Μιχαήλ!

Οἱ δύο ἄντρες μὲ συγκίνηση, ἔσμιζαν τὰ χέρια τους.

— Τί ἔπαθες; ρώτησε ὁ Νικήτας, δειχνοντας τὸ δεμένο του κεφάλι.

— Μιὰ κουτρούβαλα, ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαήλ. Πές μου, ἐσύ τί ἀνακάλυψες;

Ὁ Νικήτας τοῦ ἐπαιέλαβε ὅσα εἶχε πεῖ τοῦ Βασιλέα.

— Καὶ τὸ μυστικὸ μήνυμα μένει σκοτεινότερο παρὰ ποτέ, πρόσθεσε. Δὲν μπορῶ τίποτα νὰ φαιστασῶ. Ἐχθρικὸ ὅμως δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι, — καὶ μὲ μιὰ ἱατιά, δείχνοντας τὴν περγαμνὴ ἀπλωμένη στὸ τραπέζι: Γραφῆς ἔγινες; ρώτησε.

Τὸ πρόσωπο τοῦ Μιχαήλ σοβάρεψε στὴ στιγμή.

— Ναί, εἶπε. Φαίνεται πὼς τὸ μήνυμα, ποῦ ἔφερα τοῦ Αὐτοκράτορα, μοῦ ἀνοιξε μεμιάς τὸ δρόμο γιὰ νὰ φθάσω στὰ ψηλότερα ἀξιώματα. Ἀντιγράφω τὶς μυστικὲς διαταγὲς τοῦ Αὐγούστου, ποῦ θά μοιραστοῦν στοὺς στρατηγούς, ποῦ δὲν μπορῶ νὰ πιάσω πὺδ κουραστικὴ δουλειά. Κι ἔτσι ποῦ μὲ βλέπεις, ἔξακουθήσῃ, εἶμαι ὑπασπιστὴς τοῦ Αὐτοκράτορα.

Ἐνα - δυὸ λεπτά ἔμεινε ὁ Νικήτας σιωπηλός. Ὑστερα ρώτησε:

— Λοιπὸν θά μέινῃς ἐδῶ;

Ὁ Μιχαήλ χαμογέλασε.

— Τὸ ξέρεις πὼς δὲ θά μέινω, εἶπε, — πῆρε τὶς περγαμνὲς καὶ τὶς τύλιξε τὴ μιὰ μέσα στὴν ἄλλη. Πότε φεύγεις Νικήτα; πρόσθεσε ἡσυχά.

— Μόλις μ' ἀφήσει ὁ Αὐτοκράτορας.

— Θά πᾶς πίσω στὴ μονή;

— Ναί!

— Θά ἔλθω μαζί σου.

Ὁ Νικήτας πῆρε τὸ χέρι τοῦ νέου, κι ἓνα λεπτό τὸ κράτησε στὸ δικό του.

— Μιχαήλ, εἶπε σοβαρά, μέινε δῶ. Σοῦ παρουσιάζεται τώρα μιὰ περίσταση μοναδική ν' ἀφήσεις τὴ ζωὴ ποῦ μισεῖς. Ἴσως εἶναι καλότερα νὰ μὴν τὴ χάσεις.

Τὰ χεῖλια τοῦ Μιχαήλ ἔτρεμαν καθὼς ρώτησε:

— Θά μοῦ φέρεις λοιπὸν τὸν Κωνσταντῖνο;

Ὁ Νικήτας παράτησε ἀπότομα τὸ χέρι του.

— Ὁ Κωνσταντῖνος εἶναι πιά ἄντρας, εἶπε, θά διαλέξει μόνος του τὴ ζωὴ ποῦ θέλει νὰ κάνει.

Ὁ Μιχαήλ γέλασε.

— Τὸ βλέπεις πὼς πρέπει νὰ φύγω, εἶπε.

Ἀκουμπισμένος στὸ τραπέζι μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα, ὁ Νικήτας κοίταξε τὸ πῆγαινε κι ἔλλα τῶν στρατιωτῶν, ποῦ ἔστηναν τὶς καλύβες καὶ ἀναβαν φωτιὲς γιὰ νὰ ψήσουν τὸ δεῖπνο τους. Καὶ ὁ

Μιχαήλ, μὲ ἀργὲς κινήσεις, ἔπαιρνε ἕνα-ἕνα στὰ χέρια του καὶ κοίταζε, ἀφηρημένος, τὰ ὅπλα τοῦ Δαφνομήλη, ριχμένα ὅπως - ὅπως σ' ἓνα κάθισμα.

— Ἄν πεθάνει ὁ Κωνσταντῖνος, τί θά κάνεις ἐσύ; ρώτησε ἔξαφνα ὁ Νικήτας.

Ὁ Μιχαήλ ἀνατρίχιασε.

— Δὲν τὸ συλλογίστηκα ποτέ, εἶπε. Μὰ δὲν μπορῶ νὰ φανταστῶ ζωὴ χωρὶς ἐκεῖνον.

— Ὁ Κωνσταντῖνος εἶναι πὺδ ἀνεξάρτητος ἀπὸ σένα, εἶπε ὁ Νικήτας. Καὶ ὅμως σ' ἀγαπᾷ ὅπως τὸν ἀγαπᾷς, καὶ σοῦ τὸ ἀπέδειξε τὴ μέρα ποῦ ἔοχισε τὰ μοῦτρα τοῦ Βουλγάρου ποῦ σέ μαστίγωνε. Μὰ βλέπει καὶ πὺδ ψηλά.

— Ναί! εἶπε μὲ καμάρι ὁ Μιχαήλ. Βλέπει πὺδ ψηλά ἀπ' ὅλους μας, καὶ εἶναι δυνατότερος ἀπ' ὅλους μας, καὶ ἀπὸ σένα, Νικήτα ποῦ θρησκεία σου ἔκανες τὴ θέληση τοῦ ὑπερήφανου καὶ ἀλύγιστου Δαφνομήλη, καὶ ἀπὸ τὸν Δαφνομήλη ἀκόμα, ποῦ τυφλὰ λατρεῖ τὴ σιδερένια ψυχὴ τοῦ Βασιλέα του, ποῦ τὸν ἐδάμασε κι αὐτόν! Ὁ Κωνσταντῖνος ὅμως λατρεῖα τοῦ ἔκανε μονάχα μιὰν ἰδέα, τὴν Πατρίδα. Λύνεται ἀπὸ κάθε προσωποκρίτητα, εἶναι ἀνεξάρτητος, δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ κανένα... Ἐνῶ ἐγὼ τὸν ἔχω ἀνάγκη στὴ ζωὴ μου...

— Ποιὸν ἔχεις ἀνάγκη στὴ ζωὴ σου, παλικάρι; ρώτησε ὁ Δαφνομήλης μπαίνοντας στὴ σκηνή. Γεῖά σου, Νικήτα! Ἀπὸ τὴ σκηνὴ τοῦ Αὐτοκράτορα ἔρχομαι, ὥστε δὲ σὲ ρωτῶ τί νέα φέρνεις. Καὶ ὁ Σέργιος I, ὁ χρυσότομος κουβικουλάριος, διατάχθηκε ν' ἀνέβει στὸ φρούριο καὶ ν' ἀκονίσει τὴ γλῶσσα του, ὥσπου νὰ πείσει τοὺς λεβέντες τῆς φρουρᾶς πὼς πιότερο συμφέρει νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα καὶ τὸ κάστρο, παρὰ νὰ ψοφήσουν τῆς πείνας, ὅπως τὸ ἔχομε ἀποφασίσει.

— Θά συνθηκολογήσει ὁ Αὐγουστος; ρώτησε ὁ Νικήτας.

— Ἐτσι θέλει. Τοῦ εἶπε φαίνεται, πὼς τὸ φρούριο δὲν πέφτει, καὶ ὁ Αὐγουστος ἔχει λόγους, λέγει, νὰ τὸ πάρει μιὰ ὥρα ἀρχήτερα.

— Βέβαια ἔναι λόγους, εἶπε ὁ Νικήτας. Κάθε μέρα ποῦ χάνομε εἶναι κέδος γιὰ τὸν Ἰθάτζη καὶ τοὺς δικούς του. Ἐνῶ ἂν πέσει τὸ Μελένικο, δὲν μποροῦν πιά νὰ βασταχθοῦν στὰ βουνά.

— Ὡστόσο ἐσύ θά ξαναφύγεις ἀμέσως, Νικήτα, εἶπε ὁ στρατηγός. Σὲ περιμένει ὁ Αὐγουστος γιὰ νὰ σοῦ δώσει ὁδὸν.

Ὁ Νικήτας βγῆκε τρεχάτος ἀπὸ τὴ σκηνή.

Σὰν ξαναγύρισε, βρῆκε τὸν Δαφνομήλη καὶ τὸν Μιχαήλ ποῦ τὸν περνοῦσαν.

— Φεύγω, εἶπε, καὶ ἦλθα νὰ σὲ ἀποχαιρετήσω, Εὐστάθιε Δαφνομήλη.

— Ποῦ πηγαίνεις λοιπὸν; ρώτησε ὁ στρατηγός.

1. Σέργιος: πιστὸς κουβικουλάριος τοῦ Βουλγαροκτόνου, ἄνθρωπος ἐνεργητικὸς καὶ δυνατὸς, μ' ἐγγλωττία ποῦ παράσερνε ὅσους τὸν ἔκουναν. Ἀνέβηκε στὸ Μελένικο, καὶ μὲ τὰ λόγια του, κατάφερε νὰ πείσει τὴ φρουρὰ πὼς φρονιμότερο ἦταν νὰ παραδώσουν τὰ ὅπλα. Κι ἔτσι, χωρὶς ἀντίσταση, τὸ φρούριο παραδόθηκε στὸν Αὐτοκράτορα. — Βουδικουλάριοι ἢ παρακλιόμενοι ἦταν οἱ ἐμπιστοὶ ἀξιωματικοὶ ποῦ φύλαγαν τὰ ἰδιαιτέρα δωμάτια τοῦ Αὐτοκράτορα.

— Στὸν Πρίλαπο, νὰ βρῶ τὸν Τσάρο. — Θά ἔλθω μαζί σου! φώναξε ὁ Μιχαήλ.

— Εὐσύ; Πῶς; εἶπε ὁ Δαφνομήλης. Σ' ἔκανε ὁ Αὐγουστος ὑπασπιστὴ τοῦ καὶ γυρεύεις νὰ φύγεις, γιὰ νὰ ξαναγυρίσεις στὴν ἀβέβαιη ζωὴ τοῦ κατασκοπού;

— Εὐστάθιε Δαφνομήλη, εἶπε ὁ Μιχαήλ μὲ πολλὴ ταραχὴ. Μοῦ εἶπες μιὰ μέρα πὼς τώρα ὅ,τι κι ἂν ζητήσω τοῦ Αὐτοκράτορα θά μοῦ τὸ κάνει. Μιὰ χάρι λοιπὸν τώρα ζητῶ! Στὴ μονὴ τῆς Ἐλεούσας εἶναι ὁ μόνος μου φίλος, ποῦ γιὰ μένα εἶναι ὅ,τι ἔχω στὸν κόσμο, καὶ τὸν ἀφήσα βαριά πληγωμένο. Μεσίτευσέ στὸν Αὐγουστο, στρατηγέ, νὰ μὲ ἀφήσει νὰ φύγω μὲ τὸν Νικήτα!

— Θά περάσεις ἀπὸ τὴ μονὴ αὐτὴ; ρώτησε ὁ Δαφνομήλης τὸν Νικήτα.

— Ὅχι ἀμέσως, ἀποκρίθηκε ὁ κατάσκοπος, ἀλλὰ θά περάσω ἀπὸ κεῖ ἀφοῦ μάθω πρῶτα τὰ κινήματα τοῦ Ἰθάτζη

Τὸ πρόσωπο τοῦ Κωνσταντίνου ἦταν ἀγέλαστο καὶ σοβάρο.

στὴν Κερκίνη καὶ τοῦ Νικουλιτσᾶ στὸ Δούσατο.

— Στὸ μοναστήρι εἶναι ὁ Δραξάν, εἶπε ὁ Δαφνομήλης καὶ αὐτὸς σὲ ξέρει! Ὁ Νικήτας χαμογέλασε.

— Μέρους ἀπὸ τὶς ὁδηγίες ποῦ μοῦ ἔδωσε ὁ Αὐγουστος εἶναι γιὰ τὸν Δραξάν, ἀποκρίθηκε. Δικὴ μου δουλειὰ εἶναι νὰ μὴ σὲ ἀναγνωρίσει.

— Καὶ ὁ Ἰγερνὸς μπορεῖ νὰ σοῦ χρησιμεύσει στὴν κατασκοπεῖα σου;

— Μπορεῖ νὰ μὲ βοηθήσει σημαντικά, ἀποκρίθηκε ὁ Νικήτας. Εἶναι γρήγορος καὶ γενναῖος. Σὲ μιὰν ἀνάγκη εἶναι πολὺ τίμος.

— Πῆγαινε λοιπὸν, εἶπε ὁ στρατηγός γυρνώντας στὸ νέο. Ὡσπου νὰ ἐτοιμαστεῖς, θά σοῦ ἔχω στείλει τὴ γραπτὴ διαταγὴ καὶ τὸ διαβατήριο μὲ τὴν ὑπογραφὴ τοῦ Αὐγούστου.

Ὁ Μιχαήλ ἄρπαξε τὸ χέρι του καὶ τὸ φίλησε.

— Ἄν χρειαστεῖς ποτέ τυλὴ ἀφοσίωση, θυμήσου με, Εὐστάθιε Δαφνομήλη! εἶπε ἐνθουσιαστικά.

— Θά σὲ θυμηθῶ, παλικάρι, ἀποκρίθηκε ὁ στρατηγός μὲ τὸ ὑπερήφανο χαμόγελό του. Στὶς μέρες ποῦ ζοῦμε, συχνὰ χρειάζομαστε τέτοια ἀφοσίωση. Κι ἓνας πιστὸς κατάσκοπος ἀξίζει, αὐτὴ τὴν ὥρα, καὶ ἀπὸ στρατηγὸ περισσότερο. Στὸ καλὸ λοιπὸν, παιδί μου. Καλὴ ἀντάμωση πάλι, Νικήτα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Πώς πολεμούμε την ψώρα στα όπωροφόρα.

Σας είχα είχα υποσχεθῆ στο προηγούμενο, να σας εξηγήσω πώς να φτιάχνετε μόνοι σας το θειασβέστιο, που είναι το πιο αποτελεσματικό φάρμακο για την ψώρα, την άρρωστητα που μαστίζει όλα τα όπωροφόρα.

Γι' αυτό μάς χρειάζεται :

1) Ένα καζάνι από λαμαρίνα (δεν κάνει χάλκινο) που να χωράει ως 100 όκάδες νερό.

2) Ένα βαρέλι ξεφούντωτο που να παίρνει εκατό όκάδες νερό και παραπάνω.

3) Ένα μακρύ ραβδί, που θα του κάνουμε άπάνω ένα σημάδι, για να μάς δείχνει, όταν το βουτούμε στο καζάνι, ως πού παίρνει 80 όκάδες νερό.

4) Ένα στυλιάρι για να ανάκατεύουμε το θειασβέστιο όταν θα βράζει.

5) Δύο μεγάλες πέτρες στην αύλη μας ή ότι άλλο τζάκι, για να στήσουμε άπάνω το καζάνι, και να ανάψουμε φωτιά.

Τα υλικά που μάς χρειάζονται για το θειασβέστιο, είναι :

16 όκάδες κοινό θειάφι.

8 όκάδες ασβέστη ασβυστο.

95 όκάδες νερό, που βράζοντας θα μείνουν ογδόντα.

Πώς το φτιάχνουμε.

Κοντά στο τζάκι, φέρνουμε τον ασβέστη και κοσκινίζουμε και το θειάφι.

Έκει κοντά έχουμε και το βαρέλι που έχει νερό 95 όκάδες.

Παίρνουμε από το βαρέλι 20 όκάδες, τις χύνουμε στο καζάνι και το βάζουμε στη φωτιά. Όταν ξεσταθῇ το νερό το κατεβάζουμε, και ρίχνουμε μέσα τις 8 όκάδες τον ασβυστο ασβέστη, από ξυλοκάμινα, και περιμένο να ξεθυμάνῃ ἡ βράση του.

Τότε ρίχνουμε λίγο - λίγο ανάκατεύοντας όλας και τις 16 όκάδες το θειάφι όσπου να γίνῃ ἕνας πυκτός κιτρινωπός χυλός. Στην περίπτωση που ὁ ασβέστης ἤπιε ὅλο το νερό, ρίχνουμε πρὶν ρίξουμε το θειάφι κι' άλλο νερό από το βαρέλι, για να μὴ ανάψῃ. Κατόπιν ρίχνουμε στο καζάνι το υπόλοιπο νερό, (τις ἄλλες 75 όκάδες του βαρελίου) και τ' αφήνουμε στη φωτιά να πάρῃ βράση.

Μόλις κοχλάσῃ, λιγοστεύουμε τὴ φωτιά, ἔτσι ὥστε να σιγοβράσῃ ὡς μιά ὥρα (ἡ δυνατὴ φωτιά τὸ χαλάει).

Όλη τὴν ὥρα τὸ ἀνακατεύουμε με τὸ στυλιάρι και κάθε τόσο μετρούμε με τὸν πῆχυ μήπως τὸ νερό εἶναι λιγώτερο ἀπὸ 80 όκάδες, ὁπότεν προσθέτουμε κι' ἄλλο. Όταν τὸ τραβήξουμε ἀπὸ τὴ φωτιά, τὸ νερό του πρέπει να εἶναι σωστὲς 80 όκάδες.

Αὐτὸ εἶναι τὸ θειασβέστιο.

Εννοεῖται πὺς μπορούμε να φτιάσσουμε και τὴ μισὴ δόση ἂν τὰ δέντρα μας δὲν εἶναι πολλά.

Παίρνουμε κατόπιν ἑξὶ όκάδες ἀπ' αὐτὸ θειασβέστιο, τις ρίχνουμε στο βαρέλι με τὸν αὐτὸ τὸ μίγμα ραντίζουμε τὰ ψωριασμένα δέντρα ἀπὸ τὸν Ἰούλιο ὡς τὸν Ὀκτώβριο μιά φορά τὸ μήνα.

Ὡστόσο, γερὰ και ψωριασμένα, καλὸ εἶναι να ραντίζονται κάθε Αὐγούστο με θειασβέστιο.

Πρόχειρα μπορούμε να φτιάχνουμε θειασβέστιο κι' ἔτσι :

Σὲ ψηλὸ και στενὸ καζάνι χύνουμε 20 όκ. νερό, και σβύνουμε ἐκεῖ 8 όκάδες ασβυστο ασβέστη ἀπὸ ξυλοκάμινο. Όταν μισοκρῶσῃ τὸ ασβεστόγαλα, προσθέτουμε λίγο

λίγο 8 όκάδες θειάφι ἀνακατεύοντας. Ὑστερα ρίχνουμε ἄλλες 24 όκάδες νερό και τὸ βράζουμε σὲ σιγανὴ φωτιά 3 τέταρτα τῆς ὥρας (ὄχι παραπάνω). Ἀνακατεύουμε ὅμως ἀδιάκοπα. Ἀπὸ αὐτὸ τὸ θειασβέστιο, παίρνουμε 6-8 όκάδες και τὸ λύνουμε σὲ 10 όκάδες νερό. Κάθε ἀνοιξή, χρίζουμε αὐτὸ τὸν κορμὸς τῶν ψωριασμένων δέντρων. Καὶ τὸ καλοκαίρι, τὰ ραντίζουμε, ταχτικά, μιά φορά τὸ μήνα ἀπὸ τὸν Ἰούλιο ὡς τὸν Ὀκτώβριο.

Δουλεῖ εἰς τοῦ μήνα στο χωράφι.

Ἐξακολουθεῖ τὸ θέρισμα, τὸ ἁλώνισμα και τὸ μάζωμα τῶν καρπῶν.

Μαζεύουμε τ' ἄχαρα για να μὴ βραχούν, βερίζουμε τὸ καλαμπόκι που σπάρθηκε πρῶτα.

Στὰ δέντρα. Ραντίζουμε τὰ όπωροφόρα με θειασβέστιο για τὴν ψώρα. Συνεχίζουμε τὴν καταπολέμηση τοῦ φλοιοτρίβῃ με ξυλοπαγίδες. Μαζεύουμε και καίμε τὰ φρούτα που πέφτουν ἀπὸ τὰ δέντρα γιατί σὲ πολλὰ φωλιάζουν βλαβερὰ ἔντομα που θάβγουν και θα κάνουν καταστροφὴ. Μπολιάζουμε τις φυσιτικὲς, και περιποιούμεστε τὰ κεντράδια τοῦ ἄλλου μήνος. Μονοβεργίζουμε τὰ δεντράκια, σκαλίζουμε και ποτίζουμε, Ἀφαιρούμε τὸν περισσὸ καρπὸ ἀπὸ τὰ ξυνόδεντρα για να δέση καλὰ ὁ ἄλλος.

Κάνουμε και δεύτερη διαβροχὴ κατὰ τοῦ δάκου τῆς ἐλιάς.

Στὸ ἀμπέλι. Θειαφίζουμε τελευταία φορά για τὴ στάκτη, και ψεκάζουμε με νικотίνη για τὸ σκουλήκι.

Ἐτοιμάζουμε ὅλα για τὸν τρύγο.

ΜΕΛΙΣΣΟΚΟΜΙΑ

Ὁ τρυγητός.

Στις ἀρχὲς τοῦ Αὐγούστου, γίνεται τὸ τρύγημα τοῦ μελισσιῶ, και τελειώνει στο τέλος τοῦ Σεπτεμβρίου. Ἀρχίζει δηλαδὴ με τὸ ἀνθίσμα τοῦ θυμιατοῦ τὸν Ἰούλιο, και τελειώνει τὸν Σεπτέμβριο που ἀνθίζουν τὰ ρεῖκια, για νάγουν τὰ μελισσὶα ἄφθονο ἄνθος να βοσκήσουν τὸ νέκταρ τους.

Ὁ μελισσοτρόφος πρέπει νάχῃ στὴ διάθεσή του ἕνα κλειστὸ δωμάτιο κοντὰ στις κυψέλες για να μεταφέρῃ τις κερήθρες, κι' ὅπου οἱ μελισσὲς δὲν θα μπορούν να μπουν.

Ἄν δὲν ἔχει στὴ διάθεσή του τέτοιο δωμάτιο, τότε πρέπει να τρυπήσῃ νύχτα, να διαντὸ φῶς ἀσετυλῆνης ἢ ἡλεκτρικὸ για να βλέπῃ καλὰ.

Ὁ μελισσοκόμος ἀφαιρεῖ τὰ πλαίσια 6-8 όκάδες μελὶ. Αφαιροῦνται πολὺ εὐκόλα στις κυψέλες με κινητὰ πλῆγισια. Ἄν κόμος ἡ κυψέλη εἶναι ἐγκώρια, ὁ μελισσοκόμος φορεῖ τὴν εἰδικὴ προσωπίδα και κυψέλη με τὸ εἰδικὸ καπνηστήρι.

Ὑστερα τραβάει τὰ πλαίσια τὸ ἕνα ὕστερ ἀπὸ τ' ἄλλο, φροντίζοντας να τι ἀπάνω. Ὁ βοήθος που εἶναι καθισμένος στο κλειστὸ δωμάτιο που εἴπαμε.

Στὸ δωμάτιο αὐτὸ, βρίσκεται ὁ ἄβακας, ὁ τοῖποδας δηλαδὴ τοῦ ἐκλεπισμοῦ, ὁ μελιτοεξαγωγέας, και τὸ ὠριμαστήριο τοῦ μελιῶ. Ὁ ἄβακας εἶναι ἕνας τρίποδας με μιά σανίδα, ἕνα εἶδος μουροπίνακα ὅπου τοποθετοῦμε τις κερήθρες ὅπως στὴν κυψέλη, για να μὴ χυθῇ τὸ μελὶ τους.

Ἀπὸ τοποθετήσουμε τὴν κερήθρα στὸν ἄβακα, μ' ἕνα ἀκονισμένο μαχαίρακι ἔβνομε τὸ λεπτὸ κερί που σκεπάζει τὸ μελὶ.

Μόλις ἐτοιμασθοῦν τὰ πλαίσια, τὰ τοποθετοῦμε στὸν μελιτοεξαγωγέα, τὸ εἰδικὸ καζάνάκι με τὴν πρέσσα για να χωρίσουμε τὸ κερί ἀπὸ τὸ μελὶ. Στὴν ἀρχή, γυρίζουμε πολὺ σιγὰ τὴν πρέσσα για να μὴ σπᾶσουν οἱ κερήθρες. Ὅσο ὅμως χύνεται τὸ μελὶ ἀπὸ τὴν κάνουλα και ἐλαφώνουν οἱ κερήθρες, γυρίζουμε πὺς γρηγορά.

Τὰ πλαίσια πρέπει να τιναχτοῦν κι' ἀπὸ τις δύο πλευρὲς τῆς κερήθρας για να

βγῇ καλὰ τὸ μελὶ. Ἀπὸ ἀδείσους ἑλῶς οἱ κερήθρες, τις τοποθετοῦμε ἀπὸ πάνω στο πλαίσιο τους, για να τις ξεπλύνουμε και πάλι στις κυψέλες.

Τὸ μελὶ που τρέχει ἀπὸ τὴν κάνουλα τοῦ μελιτοεξαγωγέα, τὸ ρίχνουμε στο ὠριμαστήριο, ἕνα στρογγυλὸ καζάνι με βελῶμα ὅπου λαμπικάρεται και ὠριμάζει.

Τότε τὸ μελὶ εἶναι καθαρό, διαφωτισμένο, και χωρὶς ξένες οὐσίες.

Ἄν βγάλουμε τὸ μελὶ πιέζοντας τις κερήθρες (κι' ὄχι με τὸν μελιτοεξαγωγέα) θα ἔχουμε κακὴ ποιότητα μελιῶ, κι' αὐτὸ τὰ ἀκάθαρτα, γιατί τὰ εἶναι γεμάτα με σκουλήκια, πτώματα ἀπὸ μελισσὲς κ.τ.λ.

Ἀπὸ τελειώσουμε τὸν τρυγητό, και ρίχνουμε τὰ πλαίσια, και τις μὲν παλιὲς κερήθρες που ἔχουν σπάσει ἢ εἶναι ἀνὰ λεί τις κόβουμε ἀπὸ ἀφήσουμε ὅμως τὰ λωρίδα, κερήθρας στο πάνω μέρος τοῦ πλαισίου για να πιάσουν ἀπὸ ἐκεῖ οἱ μελισσὲς να κάνουν νέα κερήθρα τις καρινούργιες και κανονικὲς τις ἀφήνουμε λόκληρες για να εὐκολύνουμε τὴ δουλειὰ τῶν μελισσῶν.

Καὶ τότε, τὰ μεταφέρουμε ὅπως εἴπαμε και πάλι στις κυψέλες.

Οἱ μελισσὲς, μόλις τοποθετηθοῦν στὰ πλαίσια στις κυψέλες τους, ἀρχίζουν πρῶτος να τὰ καθαρίζουν και να τὰ ἐτοιμάζουν για να δεχτοῦν τὸ νέο μελὶ που φτιάσσουν.

Ἡ φραγκόκοτα.

Ὁ φίλος μας Γ. Ἰωαννίδης ἀπὸ τὴν Πρέβεζα, μου ζητᾷ ὁδηγίες για τὴν φραγκόκοτα.

Δὲν εἶναι και πάρα πολὺ συνηθισμένη

Εἰκ. 1.—Ψώρα

πουλερικό στους ὀφθαλμούς, μας, για αὐτὸ κι' εἶχα παρὶν αὐτὸ να σας μελετήσω γι' αὐτὴν ὡς τὸ τώρα. Ὅμως γιὰ τὴν κρέας της εἶναι νόστιμο, και γεννᾷ ὡς 150 αὐγὰ τὸ χρόνο. Ἰσως ὁ κόσμος να μὴ τὴ θέλῃ στις αὐλὲς του ἔξ ἀιτίας τῆς ἀντιπαθητικῆς φωνῆς της. Ἡ ἡμέρη φραγκόκοτα, δὲν εἶναι καλὴ κλώσση, γι' αὐτὸ εἶναι καλύτερο να βάζουμε να κλώσουν τὰ να καλύψουν τις κότες. Τὸ κλώσση κρατᾷ 26 αὐγὰ της, ὅταν βγῶν ἀπὸ τ' αὐτὸ τὰ μὲς, κι' ὅταν βγῶν ἀπὸ τ' αὐτὸ τὰ μὲς, τ' ἀνατρέφουμε ὅπως και τὰ κατόπιν κρὰ, τ' ἀνατρέφουμε εὐκόλα ἀπὸ ἀμῶνα. Μόνο που πᾶσχουν εὐκόλα ἀπὸ ἀμῶνα βαδικὴ ἔντερο - ηπατίτιδα, που τὰ ἔξο λοθρεύει ὅπως και τὰ γαλόπουλα. Για να μὴν πᾶθουν, χρειάζονται καθαρὴ τροφή και νερό, και προφύλαξη ἀπὸ τὴν ὑγρασία.

Ἄμα κλείσουν τοὺς 4 μῆνες, γίνονται πιά γερὰ, και δὲν προσβάλλονται πιά εὐκόλα.

Τρῶε ὅπως κι' ἡ κότα καρπούς, ἔντομα και χόρτα, δὲν σκαλίζει ὅμως τὸ χῶμα

κι' επειδή πετὰ ψηλά κάνει καταστροφές στα θλαστήρια τών δέντρων. Της άρέσει ή ελευθερία, γι' αυτό πρέπει νάχη μεγάλη αλλη ή λειβάδι για νά προκόψη. Την ταί- ζουμε όπως και την κότα, καί της έχομε τό ίδιο κοτέτσι.

Η άρσενική όμως φραγκόκοτα, δέν τά πάει καλά με τίς κότες. "Ολο φιλονεικά μαζί τους, καί τίς τσιμπάει άγρια. Γι' αυτό καλό είναι άμα δούμε κάτι τέτοιο, νά τους κάνομε ξεχωριστό κοτέτσι.

Είναι πολλοί που βρίσκουν τό κρέας της φραγκόκοτας νοστιμότερο κι' από του γάλου. Σε διάφορα μέρη της Ηπειρου, υπάρχουν καί άγριες φραγκόκοτες, που τίς κυνηγούν οί κυνηγοί.

Αν όμως αυτές πιαστούν ζωντανές, δέν γίνονται ήμερες.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΑ ΚΟΥΝΕΛΙΑ.

Προτιμάτε για τά κουνέλια σας τά χορταράκια τών χωραφιών καί τών λειβα- διών παρά τά ποτιστικά λαχανικά.

Τό χορτό τών κουνελιών όταν τό κόψετε άφαιρέτε τό σ' ένα σκιερό μέρος νά τραβήξη τό νερό του. Μην τό αφήνετε στον ήλιο καί μη τό στιβάξετε, γιατί άνάβει καί θλάφει τά κουνέλια.

Τά κουνέλια άγαπούν την ποικιλία. Πρέ- πει νά τρέφονται καθημερινά με ξερή καί χλωρή τροφή.

Αν έχετε περισσευούμενες πατάτες, μην τους τίς ρίχνετε ποτέ ώμές. Ξεροψήστε τίς σε φούρνο ή σε χόβολη πρίν.

Τό καλαμπόκι πρέπει νά μουσκέψη 12 ώρες πρίν δοθι στα κουνέλια.

Μη δίνετε άκριβές τροφές (σιτάρι, κα- λαμπόκι) σε συνηθισμένα κουνέλια. Δέν συμφέρει νά τρέφονται τά κουνέλια με καρπό.

Μη βαστάτε κουνέλια που θρέφετε μόνο για τό κρέας τους παραπάνω από 5 μή- νες. Τρέφετε τά κουνέλια τρείς φορές την ήμέρα. Κι' αν είναι πολλά, δύο.

Λίγο άλατάκι στο φαί κάπου - κάπου τό ώφελεί. 10 δράμια για 3 κουνέλια τό μήνα.

Ο Μπάριμπα ΜΗΤΡΟΣ

Η ΜΗΛΟΠΙΤΤΑ

(Συνέχεια από τη σελ. 371)

δα, τό μικρό άλογάκι καί ή κακιά κα- τοίκα.

— Μην κλαίς, παιδί μου, του είπε ή μητέρα του, άφοι τ' άκουσε όλα. Θά παίξω ένα ώραίο παιχνιδι στην κατσίκα καί θά την κάω νά μάθη πώς δέν πρέ- πει ποτέ νά παίρνη ό,τι δέν της δίνουν.

Κι' έτσι τό γουρουνάκι ήρούχασε καί βοήθησε την μητέρα του νά έτοιμάση τίς μηλόπιττες.

— Καί τώρα είπε, άφοι τελείωσε, θά κάνω μία μεγάλη για την κατσίκα μας.

Σάν βράδυασε ή άσπρη αγελάδα, τό μικρό άλογάκι καί ή κακιά κατσίκα έ- φθασαν για νά φάνε τίς μηλόπιττες.

Κάθισαν όλοι γύρω άπ' τό τραπέζι κι' ό καθένας τους πήρε την μηλόπιττα που του έδωσε ή καλή νοικοκυρά.

Μά ή κατσίκα μας πήρε την πιο με- γάλη μηλόπιττα καί άρχισε νά την τρώη με λαίμαργία.

Αλλά ξαφνικά έβαλε τίς φωνές: — Έδώ κοιτάξετε, είπε' μου την φέρα- τε. Δέν υπάρχουν μηλα μέσα!

— Αλλά, έσύ έφαγες τά μηλα σου τό πρωί, της είπε ή μητέρα του γουρουνό- πουλου μας, γελώντας.

Όλοι γέλασαν τότε με τό ώραίο ά- στείο κι' ή κακιά κατσίκα, ντροπιασμένη σηκώθηκε άπ' τό τραπέζι καί τρέχοντας γύρισε στο σπίτι της.

Η ΑΝΕΜΗ

Η άρχαία σοφία

Φράσεις Σπαρτιατών

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Ποιος είπε τη φράση;

- 1) Τη πολυμηχανία.
- 2) Αλλά κρείττον ταίς άληγδόσι μη ένδοντα τελευτάν.
- 3) Καν μη άγοράσης.
- 4) Ου μιν ουν, άλλ' ώσπερ οί λέον- τες.
- 5) Ου προσέχω εύδαιμονία έκ σχοι- νίων άπρητημένη.
- 6) Ουκ ώμαν ταν εύχάν άλλας μεί- ζονος εύχας δείσθαι.
- 7) Αγαθος κακκονην νέων ψυχάς.
- 8) Καν μηδεν έτερον πράξω, πολε- μίου γε μάχαιραν άμβλύνα.
- 9) Διά ταυτα έχθες ουδ' επί ψιάθου ύπνωκέναι.
- 10) Ουδεν φροντίζειν θεών πτωχο- τέρων έαυτού.
- 11) Συ τοίγουν, έφη, άποχώρησον!
- 12) Έν Σπάρτη μόνη λυσιτελεί γη- ράσκειν.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

1) Τη πολυμηχανία. Δηλαδή: Με την τέχνη του.

Οί Σπαρτιάτες δέν διώριζαν δα- σκάλους για τά παιδιά τους που γυ- μνάζονταν εις τίς παλαιότερες. Καί τουτο διότι ήθελαν ή άμιλλα μεταξύ τους νά είναι άμι- λα άνδρείας καί ό- χι άμιλλα τέχνης.

Για τουτο όταν ό Λύσανδρος νική-θηκε από τον Χάρω- να είπε σε κείνους που τον ρώτησαν πώς την έπαθε: «Με νίκησε με τη μεγά- λη του τέχνη».

2) Αλλά κρείτ- τον ταίς άληγδόσι μη ένδοντα τελευ- τάν. Δηλαδή: Αλ- λά θά ήταν προτι- μότερο νά πεθάνω από τους πόνους.

Κάποτε, όπως ξέρετε, στη Σπάρτη τά παιδιά τών ελευθέρων πολιτών μπο- ρούσαν νά κλέβουν ό,τι εύρισκαν, φτά- νει νά καταφέρνουν νά μη τους άνακα- λύψουν. Ήταν μεγάλη ντροπή για ένα νέο που τον έπιαναν νά κλέβη.

Κάποτε μερικοί νεαροί Σπαρτιάτες έκλεψαν μία ζωντανή άλεπού καί την παράδωσαν σ' ένα από τους συντρό- φους τους νά την φυλάξη. Σε λίγο παρουσιάστηκε μπροστά στα παιδιά οί άνθρωποι που έχασαν την άλεπού. Τό παιδάκι έσπευσε νά την κρύψη κά- τω από τό φόρεμά του. Τό άγρίμι ό- μως φυλακισμένο έτσι στον κόρφο του μικρού παιδιού άγρίεψε κι' άρχισε νά καταξασχίζει καί νά του τρώγη την πλευρά του μέχρι τών σπλάχνων. Μά τό παιδί μ' όλους τους πόνους δέν έ- δειχνε καμμία ταραχή, καί τουτο για νά μην προδοθι.

Αμα όμως έφυγαν οί ιδιοκτήτες της «λεμμένης άλεπούς τά άλλα παιδιά, έ- φριξαν που τον είδαν σ' αυτή την κα- τάσταση καταξασχισμένο, καί του εί- παν πώς θα έπρεπε νά ελευθερώση τό άγριο ζωό.

— Όχι, είπε ό μικρός που στο με- ταξύ των είχαν πλημμυρίσει τά αίμα- τα. Ήταν προτιμότερο νά πεθάνω από τους πόνους παρά νά πιαστώ έπ' αυ-

τοφώρω καί νά σώσω τη ζωή μου με τον άισχρο αυτό τρόπο.

3) Καν μη άγοράσης. Δηλαδή: Κι' αν δέν με άγοράσης.

Ένας Σπαρτιάτης είχε συλληφθι καί έπωλείτο στο σκλαβοπάζαρο της έποχής εκείνης ως δούλος. Ένας άγο- ραστής τον πλησίασε καί τον ρώτησε.

— Έάν θα σε άγοράσω θα είσαι τί- μιος;

— «Και αν δέν με άγοράσης θα εί- μαι» ήταν ή περήφανη άπάντηση του Σπαρτιάτη.

4) Ου μιν ουν, άλλ' ώσπερ οί λέον- τες.

Δηλαδή: Όχι λοιπόν, άλλα όπως οί λέοντες.

Σε κάποια συμπλοκή ένας Σπαρ- τιάτης αναγκάστηκε νά δαγκάση τό χέρι του αντίπαλου του καί τουτο για- τί έκείνος τον έπιασε δυνατά από τό λαιμό καί τον έρριξε στη γη, αυτός δε, έτσι πεσμένος, ήτο άνίκανος νά άντι- σταθι με τό σώμα του:

— Δαγκώνεις, του είπε ό αντίπα- λός του, Σπαρτιάτη, όπως οί γυναίκες.

— Καθόλου, του άπάντησε. Δέν δαγκώνω όπως οί γυναίκες άλλα όπως τά λιοντάρια.

5) Ου προσέχω εύδαιμονία έκ σχοι- νίων άπρητημένη.

Δηλαδή: Δέν δι- νω σημασία στην εύτυχία που έξαρ- τάται από τά σχοι- νιά.

Κάποιοι μακάρι- ζε κάποτε τον Λαμ- πιν τον Αιγινήτην, γιατί είχε πολλά έμπορικά πλοία.

Ο Σπαρτιάτης που τον άκουσε ά- πάντησε:

— Δέν δίνω ση- μασία στην εύτυ- χία που κρέμεται από τά σχοινιά!

6) Ουκ ώμαν ταν εύχάν άλλας μεί- ζονος εύχας δείσθαι.

Δηλαδή: Δέν είχα σκεφθι πώς τό τά- ξιμό μου είχε ανάγκη από άλλο μεγα- λείτερο τάξιμο.

Ένας Σπαρτιάτης είχε τάξει πώς θα πέση από τό άκρωτήρι Λευκάτας της Λευκάδος. Όπως άναφέρει ή Μυθολογία από τό άκρωτήρι αυτό έ- πεσε καί αυτοκτόνησε ή ποιήτρια της Λέσβου Σαπφώ.

Πήγε, λοιπόν, ό Σπαρτιάτης στη Λευκάδα έφτασε στο χείλος του Λευ- κάτα μα μόλις είδε τον γκρεμό φοβή-θηκε καί πισθοχώρησε:

Όταν τον κατηγόρησαν γιατί δέν έκαμε ότι είχε αποφασίσει δικαιολο- γήθηκε:

— Δέν σκέφτηκα είπε πώς τό τά- ξιμό μου είχε ανάγκη από κάποιο άλ- λο τάξιμο. Δηλαδή νά έχω θάρρος με- γαλείτερο από τον φόβο που μου δη- μιουργεί ή ιδέα του θανάτου.

7) Αγαθος κακκονην νέων ψυχάς. Δηλαδή: Ικανός νά ξυπνήθι τό θάρ- ρος τών νέων».

Αυτή ήταν ή επιγραμματική άπάν- τηση ενός Σπαρτιάτη στην έρώτηση τί ήταν Τυρταίος ό ποιητής. Καθώς ξέρετε ό Τυρταίος ήταν έλεγειακός

(Συνέχεια στη σελίδα 381)

A sketch of a traditional Chinese building with a tiled roof and a small table in the foreground. The building has a simple structure with a few windows and a small entrance. The foreground features a round table and some chairs, suggesting an outdoor seating area. The style is a simple line drawing with some shading.

Καὶ τὸ ἀλογάκι — χόπ, χόπι Γοργο-

Κι' όμως κάποιος περίμενε στο χαγ.α-
Ζαφείρης πού, δρασκελνώντας τὸ φράχτη
ζούλι, προσμένοντας τὴ κλε.δοκράτ-

Ἡ κυρά - Διαλεχτή, ἀκούγοντας τέ-
τοιο λόγο πήδηξε, σὰ δεκαοχτάχρονη
κοπελούδα ἀπ' τὸ κάρο, κ' οὔτε πού
οκέφτηκε νὰ ξεζέμῃ τὸ «Γοργοπόδη».
Ξεκλείδωσε τὸ σπιτάκι, πήρε καρέκλες
καὶ κάθισαν κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο ἐκεῖ
στὸ χαγιάτι.

φιν. Αὐριο κύλας νά πάμε στη χώρα
δώσουμε καὶ τὸ κάρο καὶ τ' ἄλογο,
νά γράψης στὸ γιό μου τὸ καὶ τ
«Θά τὰ πουλήσω ὅλα κι' ἡ ἴδια ἀκό
θά πάω ξενοδουλεῦτρα, φτάνει νά
λειώσουμε ἐκεῖνο π' ἀρχίσαμε».

Μιλοῦσε μὲ τόση πίστη, μὲ τόση
βεντοσύνη κι' ἐπιμονή, ποῦ δὲ βρήκα
νὰ τῆς φέρω γι' ἀντίρρηση ὁ Ζαφειρ
Μὰ καὶ νάθρισκε, θά θεωροῦσε χαμ

ΚΛΕΙΩ ΝΟΤΑΡΑ

Γύρω 'απ' τόν 'Αθλητισμό

ΡΕΚΟΡ...

'Επειδή πολλά παιδιά με πιστολόε τους μάς ζήτησαν α' τους πληροφορήσουμε για τις καλύτερες εφετεινές επιδόσεις των Αμερικανών και Ευρωπαίων αθλητών στα διάφορα αγωνίσματα στίβου παραθέτομε τον παρακάτω πίνακα. Σε αυτόν φαίνονται οι καλύτερες επιδόσεις που επέτυχαν μέχρι ελευταία οι αθληταί της Νέας Ηπείρου και της Ευρώπης.

ΑΜΕΡΙΚΗ : 100 γυάρδες μέτρα 91.44) 9' 5. Ουίλιαμς Φόρντ.

220 γιάρδες (μέτρα 201.17). 20' 6. Άντυ Στάνιλντ.

Ο Φόρντ ενίκησε εφέτος στα 100 μ. του αμερικανικού πρωταθλήματος με 20' 8.

120 γυάρδες μετ' ποδίων : (Μέτρα 109.3). Άττλες 13' 6, Νταϊνς 13' 7.

220 γυάρδες μετ' ποδίων : (Μέτρα 201.7). Μορ 22' 7, Στάνφιλντ 2' 9.

440 γυάρδες μετ' ποδίων : Μορ 51' 2, Άντερμαν 53'. Στο αμερικανικό πρωτάθλημα ο Μορ κέρδισε τον δρόμο 400 μ. μετ' ποδίων σε χρόνο 51' 4, που ντιστοιχεί με 51' 8 στις 400 γάρδες.

Αλμα εις ύψος : Άντλινγκ 2 μ. 07,6. Νταϊνς 2 μ. 05,7.

Αλμα εις μήκος : Κουρντίν 7 μ. 86, Μπρόουντς 7 μ. 85.

Αλμα επί κοντώ : Τόν Λαξ 4 μ. 61. Μπόμπ Ρί-αρντς 4 μ. 61.

Σφαιροβολία : Φούξ 4 μ. 61. Τσάντλερ 17 μ. 10.

Ο Φούξ κατέχει το παγκόσιο ρεκόρ του αγωνίσματος 17 μ. 95).

Δισκοβολία : Ντόουλ 4 μ. 50. Ματάιες 52 μ. 83.

Φυροβολία : Φέλτον 4 μ. 15. Μπείν 54 μ. 78.

Ακοντισμός : Γιάγκ 4 μ. 48. Μύλλερ 73 μ. 47.

440 γυάρδες (μέτρα 2,34) : Μακίνλεϊ 46' 4, Άντεν 46' 5.

880 γυάρδες (μέτρα 4,67) : 1' 50' 1 Μπάρκς.

1 μίλλι (μέτρα 1,609). Ντρώτσελ 4' 08' 8.

ΕΥΡΩΠΗΣ

Σφαίρα : Λίππ (Σοβ. Ρ.) 4 μ. 95 και Χούσεμπυ (Ισλ.) 4 μ. 69.

Δίσκος : Κανσολίνι 54 μ. 70, Τόκι 51 μ. 79 και Μαισ-ν (Γαλ.) 49 μ. 84.

Ακόντιο : Μιτιάνεν (Φινλ.) 4 μ. 34, Νικίνεν (Φινλ.) 71 μ. 84.

Σφύρα : Στράντλι (Νορβ.) 4 μ. 12, Νέμεθ (Ούγ.) 55 μ. 77.

Μήκος : Ουώλτερ (Αγ-α) 7 μ. 41.

Επί κοντώ : Λούντμπεργκ (Σουηδ.) 4 μ. 30 και Μπρίν-κερσον (Ισλανδ.) 4 μ. 30.

Υψος : Ντομίσι (Γαλ.) και Σβένσον (Σουηδ.) 2 μ. 110 μ. έμπ. : Μαρί (Γαλ.) 14' 5' 10.

400 μ. έμπ. : "Ιλεϊν (Σοβ. Ρωσ.) 53' 7' 10 και Φίλιπ-πουτ (Ιταλ.) 53' 8.

Μίλλι : "Ελ Μαρμπρούκ (Γαλ.) 4' 08' 6' 10.

100 μ. : Γκάϊστερ (Γερμ.) 10' 5' 10.

200 μ. : Κράους (Γερμ.) 21' 1' 10.

400 μ. : Γκάϊστερ (Γερμ.) 47' 6' 10.

800 μ. : "Ελ Μαρμπρούκ (Γαλ.) 1' 51' 4' 10 και Ντ. Κρόουν (Ολλανδ.) 1' 51' 9' 10.

1.500 μ. : "Ελ Μαρμπρούκ (Γαλ.) 3' 48' 6' 10 και Τσε-ράς (Γιουγκ.) 3' 50' 6' 10.

5.000 μ. : Ρέϊφ (Γαλ.) 14' 10' 8' 10 και Ζάτοπεκ (Φινλ.) 14' 15'.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΙΣ

Η Άγροτική Θεσσαλονίκης στην Άγροτική Παιδο-πολη Θεσσαλονίκης (Γεωρ-γική Σχολή) έχει συγκροτηθή

ΣΤΗ ΒΕΡΡΟΙΑ

"Όπως μάς γράφει ο Φίλι-νος Ευστράτιος, από την Παι-δοπολη «Καλή Παναγία» της Βέρροιας, τα παιδιά που βορ-σκονται σ' αυτήν άγευτα πα-λύ όλα τα σπορ και ιδιαιτέρ-το ποδόσφαιρο.

Γι' αυτό τον λόγο εδημιούρ-γησαν μια τοπική ομάδα της Βέρροιας το όνομα η «Καλή Παναγία». Από τότε που η ομάδα η μικρή αυτή ομάδα έφτασε 7 αθλητές από αυτούς δε έφτασε πια ούτε και έχ-σε τους δύο. Τα αποτελέσματα όλων των αγώνων της έχουν ως εξής :

Καλή Παναγία — Δάφνη 4-0, Κ. Π. — Κίτρινη Ουέλ-λας 1-0, Κ. Π. — Μικρόν Βέρμιον 5-0, Κ. Π. — Μαχα-λός Βέρροιας 2-1, Κ. Π. — Β' Δημοτ. Σχολ. Βέρροιας 7-0, Κ. Π. — Μικτή Δημοτ. Σχολ. Τουρκοχωρίου, Λαζο-χωρίου και Μακροχωρίου 2-0, Κ. Π. — Μικτή Άρεως, Αστέ-ρος και Έλπίδος 3-4, και Κ. Π. — Πρόσκοποι 1-2.

Οί ποδοσφαιριστοί που ά-ποτελούν την «Καλή Παναγία» είναι οί εξής :

Μ. Άθανασιάδης, Θ. Τροχι-δης, Σ. Μιχαηλίδης, Ν. Παπα-

που ιδούσαι διάφορες ομάδες που έφτασε τόσο ποσόν.

Για τον κυριώτερον συγκε-κρίσει της Θράκης και της Β. Ελλάδας. Στους 8.

αυτούς αγώνες που έσ-σαν ένδεκάδες νικητές.

Έκρη η ομάδα της Θράκης 1-2 και 6-5. Στο δεύτε-

ρο αγώνισμα οι Μακεδόνες προ-έβησαν στο α' ημιχρόνιο με 4-0 στην επανάληψη όμως οι

αυτοί της Σκιάκης χάρισε στο α' ημιχρόνιο την πειννίδι ισοφ-αίας και τα δύο κέρδισε το

αγώνισμα. Διαιτητή έστρεφτικά ο Π. Κ. Κονομού (έστημενος 3

αγώνες) και ο Γερμανοπα-νός (1).

Η σύσταση της Θράκης : Α. Μπιτάκος, Β. Παπαδόπουλος, Α. Δαδουνης, Ι. Γερμανοπαπάζης, Γ. Παπασιου-νοπου, Χ. Μακρίδης, Χ. Βουλ-γαρίδης.

Μ. ΑΠΟΚΡΑΝΙΔΗΣ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

... Στους 'Ολυμπιακούς ά-γώνες του 1948 που έγιναν στο Λονδίνο, η Σουηδία άπε-δείχθη πρωταθλήτρια στο πο-δόσφαιρο. Τα αποτελέσματα ό-λων των αγώνων της 'Ολυμπι-άδος έχουν ως εξής :

Προκριματικοί : Α' Γύρος :

Σουηδία - Αυστρία 3-0, Κο-ρεά - Μεξικό 5-3, Ιταλία - Η.

Π. Α. 9-0, Δανία - Αίγυπτος 3-1, Λουξεμβούργον - Αφγα-νιστάν 6-0, Γιουγκοσλαβία -

Λουξεμβούργον 6-1, Τουρκία - Κίνα 4-0, 'Ολλανδία - 'Ισ-πανδία 3-1, Μ. Βρεταννία -

'Ολλανδία 4-3, Γαλλία - 'Ιν-δία 2-1.

Β' γύρος : Σουηδία - Κο-ρέα 12-0, Δανία - 'Ιταλία 5-3, Γιουγκοσλαβία - Τουρκία 3-1, Μ. Βρεταννία - Γαλλία 1-0.

Ημιτελικοί : Σουηδία - Δα-νία 4-2, Γιουγκοσλαβία - Μ. Βρεταννία 3-1.

Τελικός αγών : Σουηδία - Γιουγκοσλαβία 3-1.

... Πριν από λίγο καιρό η 'Εγγλέζα αθλήτρια Σέϊλα Ά-λεξάντερ Λέργιουλ κατέρριψε κατά μισό πόντο (1 μ. 7,5) το παγκόσμιο ρεκόρ του άλματος εις ύψος που κατείχε η 'Ολλαν-δέζα Φάνυ Μπλάνκερς Κοέν.

... Ο Ρώσος αθλητής Κα-ζάντζεφ έδημιούργησε νέο παγκόσμιο ρεκόρ στον δρόμο 3.000 μ. μετά φυσικών έμπο-δίων με χρόνον 8' 49' 8.

... Στη Νέα 'Υόρκη πριν 15 ήμερες, παρουσία 28.000 θεα-τών ο νέγρος πρωταθλητής Τζόε Τζέρεσεϊ Γουάλκοτ, ένικη-σε με νικ - άουτ στον 7ο

γύρο τον πρωταθλητή του κό-σμου όλων των κατηγοριών

"Ετζαρ Τσάρλς από τον όποιο και άπέσπασε τον τίτλο του παγκοσμίου «τσάμπιον».

ΙΒΑΝ

Μία φάση από τόν ποδοσφαιρικό αγώνα 'Ελλάδας - 'Ιταλίας από Παλέρμο. Διακρίνεται ο Μουράτης, που προσπαθεί να ανακόψη τόν 'Ιταλό κυνηγό, ενώ ο Πεντζαρόπουλος έτοιμάζεται για να άποκρούση.

μια ισχυρή ποδοσφαιρική ένδε-κάδα, υπό την ονομασία «Άγία Ειρήνη». Μέχρι σήμερα η όμα-δα έχει δώσει 14 αγώνες, από

τούς όποιους έχει κερδίσει τους 9, άνεδείχθη ισόπαλος στους τρεις και έχασε σε τρεις.

Η ομάδα της «Άγίας Ειρήνης» χρησιμοποιεί τους εξής παί-κτες :

Παναγιωτίδης Κ., Άλ-μαλιώτης Γ., Τονονίδης Α., Τοικαθίνκης Σ., Άχτοφορίδης Ε., Λανταλίδης Γ., Νικολάου Α., Κωνσταντινίδης Κ., Δαϊνίδης Κ., Μουσουρίδης Κ., Πετρίδης Β., 'Ιωσιφίδης Ε., Μαυρίδης Ι.

δόπουλος, Α. Παυλίδης, Α. Πε-λαλίδης, Α. Έφραμίδης, Σ. Άνεστάκης, Π. Γεωργιάδης, Ε. Παπανίκου, Θ. Τσολακίδης, Ε. Τωφαχολίδης, Δ. Θεσσαλονι-κός, Τ. Λαβασάς και Ε. Τσεν-τόγλου.

ΣΤΗΝ ΙΩΣΗΦΟΓΛΕΙΟ

'Εξαιρετική άθλητική κίνη-ση παρουσιάζει η Παιδόπολη 'Ιωσηφογλείου.

Τα παιδιά της παιδοπόλεως δείχνουν ένα μεγάλο ενδιαφέ-ρον για όλα τα άθλήματα. Ά-ποτέλεσμα αυτού είναι να έ-

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

την πρώτη φορά, τὸ ση-
 κωσε μὲ τὸ στό-
 μα του, τὸ ἀπόθε-
 σε παράμερα, κι-
 ὕστερα ξαναγύρι-
 σε καὶ πῆρε καὶ
 τὸ Β.
 Αὐτὴ τῇ φορᾷ,
 ἔβαλε πάνω στοὺς

πει νὰ
 ἔκει-
 στοῖ κα-
 ὅτα
 ματα π-
 ψη του
 νὰ τὸ π-
 σε νὰ δ-

ρώτησε ο ΝΤΙΚ που αυτή η ιστορία τον
ένδιέφερε όσο και το μικρό Τζάκ.

— Νά πώς! "Όταν ο Μινούτος ήταν να ιάνη τὸ νούμερό του μπροστὰ στὸ κοινό, ἔβαζαν σ' ἕνα τραπέζι, μπροστὰ του, κύβους με γράμματα σὰν αὐτοὺς ποὺ ἔχει ὁ Τζάκ. "Ενας ἀπὸ τὸ κοινό, πρόφερε μιὰ λέξη. Τὸ σκυλάκι περνοῦσε μπροστὰ ἀπὸ τοὺς κύβους. "Όταν ἔφτανε στὸ πρῶτο γράμμα τῆς λέξεως, ὁ κύριος τοῦ τσάκιζε στὴν τσέπη του μιὰ ὀδοντογλυφίδα. Αὐτὸ μόνον ὁ σκύλος τ' ἄκουγε. Ἦταν τὸ σύνθημα γιὰ νὰ τραβήξῃ τὸν κύβο, ὅπως κι' ἔκανε. Τὸ ἴδιο γινόταν καὶ γιὰ τὸ δεύτερο γράμμα καὶ γιὰ τὸ τρίτο καὶ γιὰ ὅλα! Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἔκανε κι' ὅτι ἄλλο ἔκανε. Φυσικὰ τὸ κοινό, ἔμενε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό!

— Δηλαδή ὁ κύριος τοῦ μεταχειριζόταν ἕνα κόλπο!

— Ἀκριβῶς! Χωρὶς τὸν κύριό του, ὁ Μινούτος δὲ θὰ μπορούσε νὰ ξεχωρίσῃ τὸ ἄλφα ἀπὸ τὸ Βῆτα. Γι' αὐτὸ καὶ ἀπορῶ τοῦ ὁ Δίγκος ξέρεῖ τ' ἀρχικὰ τοῦ ἀφέντη του.

— Ὁ Δίγκος εἶναι λοιπὸν πιὸ ἔξυπνος ἀπὸ τὸν Μινούτο! φώναξε ὁ Ντίκ.

— Ὑπάρχουν πολλὰ ἔξυπνα σκυλιά: ἐκείνο ποὺ τραβοῦσε τὸ σκοινὶ τῆς καμπάνας τοῦ μοναστηριοῦ γιὰ νὰ τοῦ δώσουνε τὴν καλόγερο φαί, ἐκείνο ποὺ γύριζε τὴ σούβλα κάθε δεύτερη μέρα, καὶ δὲν ἤθελε νὰ δουλέψῃ ὅταν δὲν ἦταν ἡ μέρα του, κι' ἕνα πλήθος ἄλλα! εἶπε ὁ Ντίκ.

— Ἄν ὁ Δίγκος εἶχε μιλιὰ νὰ μιλήσῃ, εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον, πόσα δὲ θὰ μαθαίναμε! Ποιὸς ἦταν ὁ ἀφέντης του, τί σημαίνουν αὐτὰ τὰ γράμματα, τὰ Σ. Β κι' αὐτὰ γιατί δείχνει τὰ δόντια του στὸν Νεγκόρο.

— Καὶ τί δόντια! εἶπε ὁ Ντίκ δείχνοντας τὰ φοβερά σκυλόδοντα τοῦ ζώου...

ΦΑΛΑΙΝΑ!

Αὐτὰ τὰ καινούργια καμώματα τοῦ Δίγκου, μεγάλωναν τὴν ἀνεξηγήτη ἀντιπάθεια ποὺ ἐνοιωθε ὁ Ντίκ Σὰν γιὰ τὸν Νεγκόρο. Τὸ σκυλὶ εἶχε τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ μάγειρὰς τοὺς ἤξερε πιὸ πολλὰ ἀπ' ὅσα ὁ μάγειρὰς, κι' ὅτι ὁ Σαμουὴλ Βερνὸν δὲν τοῦ ἔλεγε, κι' ὅτι ὁ σκύλος του ὁ Δίγκος. "Όσο γιὰ τὸ πλήρωμα, εἶχε ἔστρελλαθεὶ μὲ τὸ σκυλί. Τόσο οἱ ἀπλοῖκοι νουῖτες ὅσο κι' οἱ αὐτοὶ εἶχαν τὴν πεποίθησιν πὼς ὁ Δίγκος ἦταν σκύλος σοφός. "Ἦξερα γράμματα, ἐνῶ ἐκεῖνοι δὲν ἤξεραν!

— Ἄν παρουσιαστῇ μιὰ μέρα ὁ Δίγκος καὶ μὲ ρωτήσῃ ἄν ἄλλαξε ὁ ἀγέρας, ἔλεγε ὁ τιμονιέρης Μπόλντον, μὰ τὴν πίστη μου, δὲν θ' ἀπορήσω διόλου!

— Εἶναι ζῶα ποὺ μιλάνε! ἔλεγε ἕνας ἄλλος ναύτης. Ἡ Κίσα καὶ ὁ παπαγάλος. Γιατὶ δηλαδὴ δὲν θὰ μιλοῦσε κι' ὁ Δίγκος; Εἶναι λιγότερο ἔξυπνος;

— Καὶ μάλιστα πιὸ εὐκόλα μπορεῖ νὰ μιλήσῃ ζῶο μὲ ρύγχος παρὰ μὲ ράμφος!

— Μόνο ποὺ αὐτὸ δὲν ἔγινε ποτέ! ἔλεγε ὁ λοστρόμος.

— Ὅπως καὶ νᾶναι ὁ Δίγκος ἔγινε ὁ ἥρωας τοῦ πλοίου, κι' ὁ πλοίαρχος Χῶλ ἔρωσε τοὺς πολλὰς φορὲς τὸ πείραμα, πάνταν ἔλαβε πολλὰς φορὲς τὸ πείραμα, πάνταν μὲ τὴν ἴδια ἐπιτυχία: ὁ σκύλος ἤξερε νὰ ξεχωρίσῃ ἐκεῖνα τὰ δυὸ γράμματα: Σ. Β.

Ὁ ξάδελφος Βενέδικτος μάλιστα ὑποστηρίζοντας πὼς ὁ Δίγκος ἀνῆκε σὲ μιὰ ἀγνωστὴ κατηγορίαν σκυλιῶν, ποὺ τὴν ἀνακάλυψε καὶ τὴν ὀνόμασε ὁ ἴδιος. Δηλαδή «Κύων ὁ ἀλφαθητικός».

Ὁ μόνος ποὺ δὲν ἐνοίωθε τὸν παραμικρὸ ἐνθουσιασμὸ γιὰ ὅλα αὐτὰ, ἦταν ὁ Νεγκόρο ποὺ ὁ Δίγκος τοῦ ἔδειχνε τὴν ἴδια ἀντιπάθειαν πάντα.

Κι' ὅπως οἱ ναῦτες καὶ οἱ νέγροι ὑπεραγαποῦσαν τὸ σκυλί, ἀρχισαν ν' ἀντιπαθεῖν τὸν μάγερ.

Γιατὶ ἤξεραν πὼς ἕνα τόσο ἔξυπνο καὶ φίνο ζῶο δὲν θάνοιωθε τέτοιο μῖσος γιὰ κάποιον χωρὶς λόγο. Ποιὸς ξέρεῖ τί μάντευε μὲ τὸ ἐνστικτὸ του τὸ σκυλί.

Κατὰ τὰ μέσα τοῦ Φεβρουαρίου, δυνάμωσε κάπως ὁ ἄνεμος καὶ τὸ πλοῖο ἀρμέγιζε μὲ ὅλα του τὰ πανιά ἀνοιγμένα.

Βρισκόνταν τώρα σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος τοῦ ὠκεανοῦ ὅπου συνήθως δὲν περνᾶνε πλοῖα.

Οἱ ἀργυροχολοὶ ὅμως ἐπιβάτες, δὲν κουράζονταν ν' ἀγναντεύουν τὸν ὀρίζοντα, ἔστω κι' ἂν δὲν ἔδλεπαν παρὰ τὴ γραμμὴ ὅπου ἡ θάλασσα ἀγγίζει τὸν οὐρανό.

Τὰ μόνα πουλιὰ ποὺ ἀκολουθοῦσαν τὸ καράδι, ἦταν οἱ θαλασσοδρόμοι, οἱ πικγκουῖνοι (ποὺ στὸ κολῦμπι μποροῦν νὰ συναγωνιστοῦν τὰ πιὸ γρήγορα ψάρια, γι' αὐτὸ χτυποῦν τὸ νερὸ με τὰ κοντὰ μπροστὶνὰ τοὺς πόδια) καθὼς καὶ γιγάντιοι ἄλμπάτροι, ποὺ ἀρπαζαν τὰ ψάρια καὶ τοὺς γλάρους.

Ἐνα πρωτὶ, ἡ κυρία Οὐέλντον φώναξε τὸν Ντίκ.

— Γιὰ κοιτάξτε! τοῦ εἶπε. Τὸ νερὸ τῆς θάλασσας εἶναι σήμερα κοκκινωπὸ, σὰν θαμμένο μὲ αἷμα! Τί συμβαίνει Ντίκ; Πὼς ἔγινε αὐτό;

— Αὐτὸ συμβαίνει μόνο στὰ νερά τοῦ Εἰρηνικοῦ! εἶπε ὁ Ντίκ. Αὐτὸ τὸ χρώμα ὀφείλεται στὴν παρουσία ἀπὸ ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων μικρῶν ζώων, ποὺ δὲν φαίνονται μὲ τὸ μάτι. Οἱ φάλαινες τρελαίνονται γι' αὐτὰ.

— Τί λὲς Βενέδικτε, εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον. Δὲν σ' ἐνδιαφέρουν αὐτὰ τὰ ζωῶκια;

— Δὲν εἰμαι φάλαινας εἶπε ὁ ξάδελφος.

— Εἶσαι ὅμως ἐντομολόγος.

— Εἰμαι κυρίως «ἐξαποδιολόγος»!

— Πὼς εἶπες;

— Εἶπα, ἐξαποδιολόγος!

— Τί σημαίνει πάλι αὐτό;

— Ὅτι ἐνδιαφέρομαι γιὰ τὰ ἔντομα ποὺ ἔχουν ἔξη πόδια...

— Πὼς εἶναι δυνατόν, εἶπε ὁ μικρὸς Τζάκ ἕνα τόσο μεγάλο ζῶο νὰ χορταίνει μὲ τόσο μικρὰ ζωαράκια ποὺ δὲν φαίνονται;

— Ἐσὺ Τζάκ πὼς χορταίνεις μὲ τὴν σούπα σου ποὺ εἶναι φτιασμένη με ρυζάλευρο ἢ σιμιγδάλι; Αὐτὸ ποὺ βλέπεις, εἶναι ἡ... σούπα τῆς φάλαινας.

Ὅταν πέσῃ καμμιά φάλαινα σὲ τέτοια κοκκινωπὰ νερά, ρίχνεται μὲ τὰ μούτρα στὸ φαί, καὶ δὲν προσέχει. Γι' αὐτὸ εἶναι εὐκόλο νὰ τὴν πλησιάσῃς καὶ νὰ τὴν χτυπήσῃς μὲ τὸ καμάκι!

Τὴν ἴδια στιγμὴ, ἀκούστηκε ἡ φωνὴ τοῦ πλωρίτη:

— Φάλαινα ἐν ὄψει! Δεξιὰ μας!

Ὁ καπετάνιος ἔτρεξε μὲ τὸ κανοκύλι του.

— Πραγματικά! Μιὰ φάλαινα! εἶπε ἀφοῦ κοιτάξε.

Ὅλο τὸ πλήρωμα εἶχε μαζευτῇ στὴν πλώρη.

Καθὼς τὸ πλοῖο οὐριοδρομοῦσε, δὲν ἀργησαν νὰ πλησιάσουν.

Καὶ διέκριναν καλὰ μιὰ μεγάλη φάλαινα ποὺ ἔδρασκε, ἐνῶ τὸ νερὸ τινάζονταν ἀπὸ τὸ κεφάλι τῆς σὰν συντριβάνι.

— Τί ὁμορφὴ ποὺ εἶναι! φώναξε ὁ Τζάκ. Θὰ τὴν ψαρεύουμε καπετάνιε;

— Χμ... "Ετσι λέω! εἶπε ὁ πλοίαρχος. Τὰ βαρέλια μας εἶναι μισοαδειανά, καὶ ἡ ἀφεντιά τῆς ἀπ' ἐδῶ, φαίνεται παχειὰ καὶ καλοθρεμμένη!

— Εἶναι ἐπικίνδυνη φάλαινα, εἶπε ὁ Ντίκ. Βλέπεις Τζάκ τὸ κεφάλι τῆς; Εἶναι τεράστιο καὶ σὰν κομμένο μπροστὰ. Εἶναι φουσητήρας!

— Καὶ γιατί εἶναι ἐπικίνδυνη;

— Γιατὶ ἔχει τεράστια δύναμη, κι' εἶναι μάλλον ἄγρια. Αὐτοῦ τοῦ εἶδους τὶς φάλαινες, τὶς λένε «πολεμικὰ κῆτη».

— Εἶναι ὅμως τόσο βυθισμένη στὸ φαί, ποὺ θὰ βρεθῇ στὰ βαρέλια μὲν πρὶν προφτάσῃ νὰ πάρῃ χαμπάρι τί τῆς συμβαίνει... εἶπε ὁ λοστρόμος.

Τὸ πλήρωμα εἶχε ἐνθουσιαστῇ μὲ τὴν ιδέα πὼς δὲν θὰ ἐπίαναν στὸ Βαλπαράϊζο μὲ τὰ βαρέλια ἀδειανά, νὰ γίνουν ὁ περιγελῶς τῶν ἄλλων φαλαينوθηρῶν...

Ὁ καπετάνιος ὅμως δὲν εἶχε ἀποφασίσει ἀκόμη...

Δὲν εἶχε στὸ πλοῖο καθαριστές, οἱ ἄντρες τοῦ πληρώματος ἦταν λίγοι.

— Πὼς θάθελα μαζὰ νὰ τὴν ψαρεύουμε

γιὰ νὰ δῶ πὼς εἶναι ἀπὸ κοντὰ! φώναξε ὁ Τζάκ.

— Ἀ! Θέλεις νὰ τὴν δῇς ἀπὸ κοντὰ, ἀγόρι μου; εἶπε ὁ πλοίαρχος σὰ νάπειρνε ξαφνικὰ μιὰν ἀπόφασιν. Μὰ τότε πρέπει νὰ τὴν πιάσουμε!

— Ναι! Βέβαια! Μπράβο, καπετάνιο! φώναξε μὲ μιὰ φωνὴ τὸ πλήρωμα.

— Δὲ θᾶναι ἡ πρώτη φορὰ ποὺ θὰ κάνω τὸν καμακιστὴ παιδιά! εἶπε ὁ καπετάνιος. Καὶ θέλω νὰ δῇτε τὸν καπετάνιο σας γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη νὰ ρίχνῃ τὸ καμάκι...

Γιατὶ «καμακιστῆς» εἶναι ἕνας εἰδικὸς φαλαينوκυνηγός, ποὺ ρίχνει τὸ καμάκι ποὺ

— Ναι, μείνετε ἡσυχος κύριε Ντίκ.

γαντζώνεται στὴ φάλαινα. Καμακιστὴ ἔπαιρναν συνήθως στὴ Νέα Ζηλανδία. Μὰ ὁ πλοίαρχος ποὺ ἤξερε τὴν τέχνη θὰ τὸρριχνε αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ ἴδιος.

— Ναι! Ναι! Μπράβο! Νὰ μᾶς ζήσης καπετάνιε! φώναξε ἀκόμη πιὸ δυνατὰ τὸ τσοῦρμο.

— Μὰ δὲν εἶναι κίνδυνος πλοίαρχε; φώτισε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Κανένας! εἶπε ὁ καπετάνιος. Ἐνα σωρὸ φορὲς ψάρεψα φάλαινες μὲ μιὰ μονάχα βάρκα. Καὶ πάντα τὶς ἔκανα καλὰ. Θὰ δῇτε!

— Ἄν εἶναι ἔτσι, καλὰ.

Ὁ καπετάνιος γύρισε τότε στὸν Ντίκ Σάντ.

— Ντίκ, τοῦ εἶπε, ἐγὼ θὰ πλησιάσω τὴ φάλαινα μὲ τὴ βάρκα, καὶ θὰ πάρω φυσικὰ μαζί μου ὅλους τοὺς ναῦτες. Ἐσὺ ὅμως θέλω νὰ μείνῃς στὸ καράδι. Δὲν μπορῶ ν' ἀφήσω τὴν κυρία Οὐέλντον μόνον μὲ τοὺς μισοὺς.

— Φυσικὰ καπετάνιε. Θὰ μείνω.

Ὁ Ντίκ δὲν ἦταν βέβαια καὶ πολὺ εὐχαριστήμενος. Θὰ προτιμοῦσε νὰ πηγαινε κι' αὐτὸς στὸ ψάρεμα. Ἀλλὰ ἤξερε ὅτι τὰ μπράτσα του δὲν ἦταν τόσο γερά στὸ κουπὶ ὅσο τῶν ἄλλων ναυτῶν ποὺ ἦταν ἄντρες, κι' ἀκόμη, μόνον αὐτὸς μποροῦσε ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν καπετάνιο στὸ καράδι γιὰ τὴν δόκιμος κι' εἶχε γνώσεις ποὺ οἱ ἄλλοι δὲν τὶς εἶχαν.

Ἡ θάλασσα εὐτυχῶς ἦταν λάδι, γιὰ τὸ ἀέρας ἔπεφτε.

Ὁ καπετάνιος ἔδωσε τὶς ἀναγκαῖες προσταγές, κι' οἱ ναῦτες ἔρριξαν τὴ βάρκα στὴ θάλασσα.

Ὁ λοστρόμος ἔρριξε μέσα δυὸ καμάκια, καὶ δυὸ μακριὰ κοντάρια, καθὼς καὶ μερικὲς κουλοῦρες εἰδικὸ σκοινί.

Ὁ καπετάνιος ἔβαλε καὶ κατέβασαν τὰ πανιά, ἔτσι ὥστε ὁ «Προσκυνητής» νὰ στέκεται ἀσάλευτος, κι' ὑστερα μὲ τοὺς πέντε ναῦτες κατέβηκε στὴ βάρκα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΙ ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΦΤΙΑΣΕΤΕ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΡΟΚΑΝΙΔΙΑ

Δεν έχετε παρά να πάτε στο μαγαζό, και να διαλέξετε μερικά καλά ροκανίδια στο μέγεθος που τα θέλετε, και να τα ισιώσετε με το ψαλλίδι σε ίσιες λουρίδες.

Ύστερα την κάθε λουρίδα, την χρωματίζετε μαύρη, κόκκινη, κίτρινη, ή την αφήνετε στο φυσικό της χρώμα. (Με νερομπογιά, λαδομπογιά, ή ότι χρώμα).

Κατόπιν, κολλάτε με άπλη ψαρόκολλα την κάθε λουρίδα πάνω σε ίδια λουρίδα από λεπτό χαρτί.

Αφήστε τις να στεγνώσουν μέσα σε πρέσσα ή κάτω από βάρος και να ισιώσουν. Κι' ύστερα, μπορείτε είτε πλέκοντας αυτές τις λουρίδες είτε κόβοντάς τις σε τετραγωνάκια, να τις κολλήσετε σε οποιοδήποτε αντικείμενο από ξύλο ή χαρτόνι, και να φτιάσετε ωραιότατα πράγματα.

Στην εικόνα, βλέπετε :

1. Το ροκανίδι όπως το πήρατε από το μαγαζό.
2. Πώς είναι κολλημένο στο χαρτί.
3. Πώς κολλάει στο ξύλο (Ε, το ροκανίδι, Ρ το ξύλο).
4. Χρωματιστά τετραγωνάκια : Μ μαύρο, Κο κόκκινο, Κι κίτρινο, Φ φυσικό.
5. Ένα χαριτωμένο πανεράκι. Το κάτω μέρος είναι ένα στρουγγυλό κουτί ξύλινο ή από χοντρό χαρτόνι. Το πιάσιμο είναι ξύλινο.
6. Ένα κουτί για το έργοχειρό σας αν και μεγάλο, ή για ότι δήποτε άλλο.
7. Ένα δισκάκι που μπορείτε να φτιάσετε μόνες σας από κόντρα πλακέ.

Για τις άκρες χρησιμοποιείτε κλαρί, λυγαριάς κομμένο στα δύο, ή καλάμι. Το καρφώνετε πάνω στο αντικείμενο με πολύ μικρά καρφάκια. Με λίγο γούστο και λίγη φαντασία μπορείτε να στολίσετε περίφημα όποιο δήποτε πράγμα θέλετε.

ΠΩΣ ΚΑΘΑΡΙΖΟΥΝ ΟΙ ΛΕΚΕΔΕΣ ΣΤΑ ΥΦΑΣΜΑΤΑ.

Πολλές μικρές μας φίλες μου γράφουν και με ρωτάνε πώς φεύγουν οι διάφοροι λεκέδες από τα υφάσματα.

Έχω γράψει κατά καιρούς ποτέ για το ένα και ποτέ για το άλλο.

Επειδή όμως το ζήτημα των λεκέδων είναι σπουδαίο και βασανίζει πολύ τις νοικοκυρές, (μικροί και μεγάλοι, βλέπετε δεν προσέχουν· αφήνουν και στάζει πάνω στα ρούχα τους φρούτ·, ποτέ χυμός τών φρούτων, ποτέ τούτο, ποτέ το άλλο. Κι' έπειτα ή καυμένη ή νοικοκυρά, παιδεύεται για να τον βγάλει. Γιατί δεν μπορεί να στέλνει στο καθαριστήριο ένα ρούχο κάθε φορά που έσταξε πάνω κάτι, ή που λερώθηκε κατ'έναν όποιοδήποτε τρόπο.)

κι'επειδή όλες θέλουν να ξέρουν τον πιο σωστό τρόπο που καθαρίζει ο λεκές πάνω στο κάθε υφάσμα, πηρα την απόφαση να σας τα γράψω αλφαβητικά.

Έτσι θα μπορέσετε να τρέχετε στο «Σπίτι του παιδιού» να ανοίγετε τη σελίδα της «Μικρής νοικοκυράς» και να βρίσκετε άμέσως τι πρέπει να κάνετε όταν ο μικρός σας αδελφός ή και σείς ή ίδια κάνατε στο ρούχο σας έναν λεκέ.

Διαβάστε λοιπόν προσεχτικά... και καλή έπιτυχία!

Λεκέδες από:

Αίμα : Φεύγουν εύκολα με διοξυγονούχο ύδωρ (όξυζενέ). Κι' ακόμη : Βουτήξτε το λεκέ σε παραφίνη, για πέντε λεπτά να ποτιστή καλά. Κατόπιν, αν το υφάσμα είναι βαμβακερό, πλύντε το σε καυτό νερό τρίβοντάς το με μια πάστα από κόλλα του σιδηρώματος (νισεστέ) και νερό. "Αν είναι μάλλινο, απλώστε ύστερα από το βούτηγμα στην παραφίνη την πάστα με την κόλλα και το νερό, αφήστε το όλη νύχτα και το πρωί βουρτσώστε το δυνατά, να φύγει ή στεγνωμένη πάστα. "Αν υπάρχουν ακόμη ίχνη αίματος, ξανσβάλλετε πάστα ως να φύγουν έντελως.

"Αν το αίμα είναι πρόσφατο και το υφάσμα πλένεται, ο λεκές φεύγει καμιά φορά πολύ εύκολα μ' ένα άπλο πλύσι-

μο με χλιαρό νερό και σαπούνι.

Ασβέστης : Οι λεκέδες που κάνει ο ασβέστης φεύγουν : α) Από τα λευκά υφάσματα : με πλύσιμο με καθαρό νερό

και σαπούνι. α) Από τα χρωματιστά βαμβακερά υφάσματα : με μερικές σταγόνες κιτρικού οξέος πάνω στο λεκέ. Πλύσιμο με χλιαρό νερό.

γ) Από τα χρωματιστά μεταξωτά : με κιτρικό πάλι όπως το 6.

Βενζίνη : Οι λεκέδες που αφήνει καμιά φορά ή βενζίνη, φεύγουν αν ρίξετε πάνω στο υφάσμα λίγο τάλκ, ή λίγο ηλό. Αυτά απορροφούν την βενζίνη. Τρίψτε δυνατά το λεκέ με το τάλκ ή τον ηλό, αρχίζοντας από τη μέση και πηγαίνοντας στην άκρη. Όταν ο λεκές εξαφανιστή, τινάξτε καλά το ρούχο και βουρτσώστε το.

Βερνίκια : Από τα λευκά βαμβακερά : τρίψιμο με νεφτι, κι' ύστερα πλύσιμο με ζεστό νερό.

β) Από τα χρωματιστά βαμβακερά. Το ίδιο.

γ) Από τα μεταξωτά γενικά : με βενζίνη ή λίγο αιθέρα με νερό.

Κοιτάξτε τί γράφω και για τη μπογιά.

Βουλοκέρι : "Οτι και για τα βερνίκια.

Ιδρώς : Στα άσπρα υφάσματα : Πλύσιμο με ζεματισμό νερό. Στέγνωμα με το σίδερο. Ύστερα τρίψιμο με χυμό λεμονιού, και δεύτερο πλύσιμο. Στέγνωμα πάλι με το σίδερο.

Στα άλλα υφάσματα. Πλύσιμο με χλιαρό νερό, κι' ύστερα τρίψιμο με μεθυλακόλη (καθαρό ξυλόπνευμα).

Άλλοι τρόποι : Πλένετε το ρούχο με άμμωνία (1 μέρος άμμωνία, 3 νερό). Δετέτοις συνεχής πλύσιμα δύνουν. Αυτός ο τρόπος είναι για όλα τα υφάσματα και για όλα τα χρώματα.

Υφάσματα με δυνατό κίτρινο χρώμα που έχουν λερωθεί από ιδρώτα, καθαρίζουν άμεσα αν τα τρίψετε με μια διαλυση αλάτος ψευδαργύρου με νερό.

Ίωδιο : Πρώτος τρόπος : Απλώστε το υφάσμα πάνω σε μια πολλή φορές επλωμένη παλιά πετσέτα ή πετρί. Μ' ένα σφουγγαράκι τρίψτε το λεκέ με διάλυση άμμωνίας ως να φύγει. (1 άμμωνία, 2 νερό).

Δεύτερος τρόπος : "Αν είναι υφάσμα που δράζει, θράστε το 5-10 λεπτά σε νερό.

Άλλος τρόπος : Μουσκεψτε το υφάσμα 3-4 ώρες σε κρύο νερό αν μουσκεψτε Κατόπιν τρίψτε το λεκέ με άμμωνία και νερό (1 με 3).

Κακάο ή σοκολάτα : Ραντίστε το λεκέ με βότσα. "Υστερα τρίψτε τον με βότσα. "Υστερα πλύντε το, και κρύο νερό. Ξεπλύντε το, και σιδερώστε το όπως συνήθως.

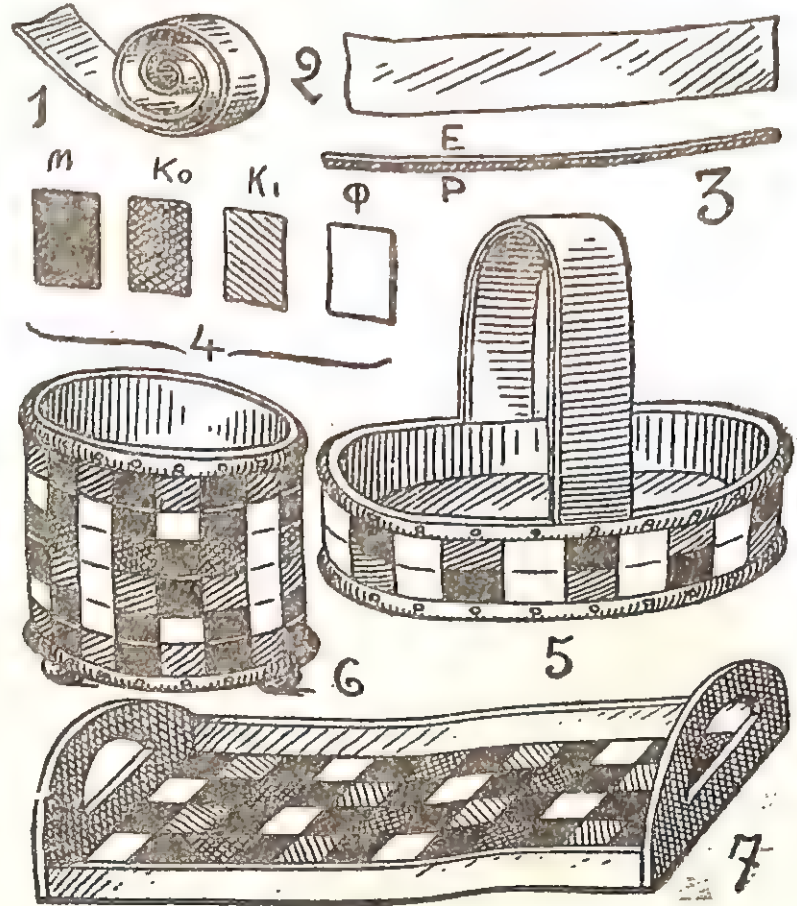
Καφές : "Αν είναι νωπός (μόλις χύθηκε ο καφές), πλύντε άμέσως το υφάσμα ή το τραπέζο μόνον με ζεστό νερό και σαπούνι, ξεπλύντε το, κι' απλώστε το στον ήλιο.

Εάν το υφάσμα έχει λεπτά κι' ευαίσθητα χρώματα, θα τον ρετε έναν κρόκο αγγού, θα τον λιώσετε σε ελάχιστο χλιαρό νερό και θα ρίξετε λίγες σταγόνες οινόπνευμα. Μεταχειρισθήτε τον σαν σαπουνάδα, και πλύντε το υφάσμα καλά μ' αυτό. Ξεπλύντε το με χλιαρό νερό (χωρίς σαπούνι). "Αν ο λεκές επιμένει, τρίψτε τον με μια μαλακιά βούρτσα με διάλυση άμμωνίας (1 με 3).

Αυτό τον τρόπο μπορείτε να μεταχειρισθήτε και στα λεπτά χρωματιστά υφάσματα που λερώθηκαν με κακάο ή σοκολάτα, αντί για βότσα.

Κερί : Πρώτα τρίψτε καλά το υφάσμα με το χέρι, και το κερί φεύγει. "Υστερα ρίχντε λίγες σταγόνες καθαρό οινόπνευμα στο λεκέ, και τον τρίψτε δυνατά με την παλάμη του χεριού. "Η βάζετε το υφάσμα ανάμεσα σε δυό φύλλα στυπόχαρτο, και σιδερώνετε με πολύ ζεστό σίδερο. Θα δητε πώς ο λεκές θ' απορροφηθ από το στυπόχαρτο και θα φύγει.

Στο επόμενο θα συνεχίσω. 'Η θειά ΜΑΡΙΑΝΑ

Τὰ παιδιὰ γράφουν

ΖΕΣΤΕΣ...

ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΑ

Μετά τὸ ξαφνικὸ καὶ γοργόφτερο πέταγμα τῆς νυφούλας ἀνοίξης ἦρθαν οἱ ζεστες τοῦ καυτεροῦ καλοκαιριοῦ. Ὁ ἥλιος μεμιάς ἔγινε ἕνα πύρινο καμίνι πού ἐκτοξεύει τὶς φλογες τοῦ πά-νω στὴ διψασμένη γῆ. Οἱ παιγνιδιάρικες πνοὲς τοῦ μυρωμένου ἀέρα ἔγιναν τώρα φλογισμένα χνώτα κάποιας ζεστῆς αὔρας. Οἱ ὀρμητικοὶ χεῖμαροι καὶ τὰ μικρὰ κελαρησὰ ρυάκια στέ-ρεφαν... Τὰ πεζοδρομια ἀναψαν. Καὶ οἱ ἀν-θρώποι πού ἀναγκασμένοι σέρνουν τὰ βήματα τοὺς πάνω στὶς καυτερές τους πλάκες γεμάτοι πόνο καὶ καυρὸ ἀναστενάζουν: «Μπεζήρησα νὰ περπατῶ στοῦ καμποῦ τὰ λιθοδόρια». Τὰ βλέ-πουν αὐτὰ οἱ ἀχτίδες καὶ γελοῦν σπασταριττά σὰ νὰ τοὺς περιπαίζουν. Τώρα πῶς ἐπιδεικτι-κὲς καὶ μονιασμένες ἀπὸ πρὶν, πακές καὶ ὀχρό-ταγες κι' ἀλύπτητες μᾶς ζαλίζουν μὲ τὴν τρο-μερὴ καίλα τους σὰ νὰ μᾶς λένε: «Φύγετε ἀπὸ τὴν πόλη. Πότε νὰ ξανασάνετε λιγάκι στὶς ἐ-ξοχές, στὰ δάση, στὰ βουνά...».

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ

Η ΑΝΕΜΩΝΗ

Μέσα σ'τὴν πύχνη τοῦ χειμῶνα
πού ἡ φύση ἔχει νεκρωθῇ
μιά μυρωμένη ἀνεμῶνα
στὸ βουνάλακι μόνη ἀνθεῖ.

Λευκὸ τὸ χιόνι ὀλόγουρά της
—ὀλόχαρη θεϊκὴ ἀγκαλιά—
τὰ ροδολένια πέταλά της
παγώνει μὲ ψυχρὰ φιλιά.

Μὲ μύρια χρώματα πλουτίζει
τὴν ὠμορφία της καθ' αὔγῃ
Κι' ὁ ἥλιος, σὰν τὴν ἀντικρύζει
χρυσὴ τῆς κάνει τὴ μορφή.

ΚΩΝ)ΝΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΟΣ
Μαθητὴς Δ' τάξεως Γυμνασίου
Γιαννιτσῶν Πέλλης

ΠΟΘΟΣ

«Ὅταν ὁ νοῦς μου πετᾷ σὰ χελιδνί,
πού ἡ φωλιά του βρίσκεται στὴς λήθης τὸ νησί,
ὅταν ἡ νύχτα τὰ πλατεῖα μαύρα φτερά ἀπλώνει,
καὶ τὸ φεγγάρι ὀλόγουρα ὀψη δίνει χρυσή,
τότε ποθῶ ἕνα ἔρημο μαγευτικὸ ἀκρογιάλι,
ὅπου τὸ κύμα ἥσυχο τοὺς βράχους νὰ φιλή,
καὶ τὴν ψυχὴ μου νὰ μιλή μὲ μιά ψυχούλα ἄλλη,
μέσα στὴν ὠμορφὴ βραδυὰ τὴν τόσο σιωπηλή.

ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΝΙΚΕΛΛΗΣ

ΣΟΝΕΤΤΟ

«Ὅταν οἱ σκέψεις σου πετοῦν σὲ χρόνια περα-
(σμένα)
σὰ χρυσοφτέρουγα πουλιά στὴς Νορσταλγίας τῇ
(χώρα,
καὶ χάνονται καὶ σβύνονται σὲ δειλινὰ θλιμμένα,
σὲ μιὰν ἀκρούλα τῆς ζωῆς σὲ μιὰ παλιὰ τῆς
(μπόρα.

«Ὅταν περνοῦν οἱ θύμησης ἀχνές, μισοσβυσμέ-
(νες.

γλυκοχαϊδεύουν ὄνειρα γλυκὰ κι' ἀγαπημένα
ὅταν στὸ νοῦ σ' ἀφήνουν ἐντύπωσης κλαμμένες
γιά κάτι μέσα στῆς ζωῆς πώχασες τὴν ἀρίνα

«Ὅταν θυμᾶσαι τὰ πουλιά κι' ἀναστενάζεις μό-
(νος
κι' ὅταν ξεχύνεται πικρὸς, φαρμακερὸς ὁ πόνος
γιά μιὰ ζωούλα πώχασες σὲ μιὰ τῆς γῆς μᾶς
(ἄκρη,

τότε σὰ γέροντας φτωχὸς λυγίζεις τὸ κεφάλι,
κι' ἀνασηκώνεις θλιβερὰ τὸ χέρι σου καὶ πόλι,
γιά νὰ σφογγίσῃς τὸν ματιῶν κάποιο πούστα-
(ξε δάκρυ...

ΤΩΝΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ

ἽΡαϊα ποῦναι σὸ τὸ χωριὸ
ζωὴ ὀνειρεμένη
σ' ὅποια τοῦ ἀκρὴ κι' ἂν βρεθῇς
θὰ εἶν' εὐτυχισμένη.

Πρῶτ' - πρῶτ' θὰ σὲ ξυπνοῦν
γλυκόλογα ἀηδονία
καὶ θὰ σοῦ λέν γλυκοσκοποῦς
στ' ὀλανθισμένα κλώνια.

Θὰ σὲ μεθᾷ τ' ἔρωμα
πού χύνουν τὰ λουλούδια
ἀκόμη καὶ τῆς ἐξοχῆς
τὰ ξεγνοιαστὰ τραγουδία.

Τῆς πεταλούδας τ' ὁμορφο
θὰ σὲ θαμπώνῃ χρώμα
καὶ τὰ ὀλοχρυσὰ φτερά
τὰ πούπουλῃ σῶμα.

Ἀκόμη καὶ μιὰ μέλισσα
πῶς πέρα θὰ βουίξῃ
καὶ μίας βρυσούλας τὸ νερὸ
σιγὰ θὰ κελαρίξῃ

Θ' ἀκούγεται τὸ θρόϊσμα
στὰ φύλλα ἀπ' τὸν ἀγέρα
καὶ ἀπὸ μακριὰ μελωδικὰ
ἐνὸς βοσκῶ φλογέρα.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΝΤΟΥΡΗΣ
Γυμνάσιο Ἀμαλιάδος Ἡλείας

ΜΗΤΕΡΑ

Ἔχω μιὰ ἀγάπη ἀκριδῇ,
στὸ κόσμο αὐτὸ τὸν πλάνο,
πού ἔλλη ἴσως δὲν θὰ βρῶ
ἔως ὅτου ἀποθάνω.

Ἔχει ἕνα πρόσωπο γλυκὸ
μὰ λίγο πονεμένο
ἔχει χαμόγελο ἀπαλὸ
στὰ χεῖλῃ ἀπλωμένο.

Δυὸ πινελιὲς λευκές, λευκές,
ἔχει εἰς τὰ μαλλιά της,
δυὸ ρυτιδούλες ἀπαλές
στὰ δύο μάγουλά της.

Ἦ ἀγαπούλα μου αὐτὴ,
εἶναι πολὺ μεγάλη.
Μὲ κάνουν πάντα εὐτυχὴ
τὰ ψυχικά της κάλη.

Τρεῖς συλλαβὲς χρειάζονται
νὰ κάνουν τὸ ὄνομά της,
τ' ὄνομα αὐτὸ τὸ ζηλευτό,
τὸ ποθητὸ τ' ὀνειρευτό.

Εἶναι λεζαῦλα τόση δά!
Νά! τόση δὰ μικρούλα,
τὸ ὄνομα αὐτὸ τὸ μαγικὸ
τ' ὄνομα μητερούλα.

ΜΥΡΣΙΝΗ

ΠΕΤΑΞΕΣ ΜΑΚΡΥΑ!!!...

Μιὰ μέρα μαῦρη σὰν κι' αὐτὴ
σὰν τὴν πικρὴ τῇ σημερινῇ
ἦρθε πατέρα ὁ Χάροντας
καὶ σοῦ ψιθύρισε στ' ὤφτι:

—Χαιρετὰ τὴ γυναῖκα σου
τὸ σπῆτι, τὰ παιδιὰ σου
γιατὶ σὲ λίγο θὰ βρεθοῦν
μακριὰ ἀπὸ κοντὰ σου.

Σὰν ἦρθαν ὅλοι γύρω του
βουβοὶ καὶ λυπημένοι
μιὰ προσευχὴ εἶπε νὰ ποῦν
ἀπ' τὴν καρδιά βγαλμένη.

Μὲ τὰ τρεμουλιαστὰ τὰ χεῖλῃ του
στερνὴν εὐχὴ μᾶς δίνει
καὶ ἡ γλυκεῖά του ὑπαρξὴ
πέταξε... πάει... σβύνει!!!...

ΖΕΛΙΝΑ

Οἱ μενεξέδες γέρνουν ἀπ' τὰ φύλλα
μὲ τρυφερὸ παρόπινο στὴ γῆ,
τὴ νύχτα καρτεροῦν μ' ἀνατριχίλα,
προσμένουν μὲ λαχτὰ τὴν αὐγὴ.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ Α. ΤΣΟΛΑΚΗΣ
Βραστὰ Χαλκιδικῆς

ΤΙ ΘΑ-ΠΗ ΛΟΙΠΟΝ ΕΛΛΑΔΑ

(Ἀπὸ τὸ σκέτς τῶν μαθητῶν τῆς Στ' τάξεως
τοῦ Δημ. Σχ. Ἀγρινίου. Τὸ ἀπάγγειλε ὁ
Βαγγελάκης Πανόπουλος κατὰ τὶς Γυμναστικές
ἐπιδείξεις τῆς πόλεως Ἀγρινίου πού ἔγιναν
στὶς 23 Ἰουνίου 1951).

Ἕνας βράχος πού τὸν λούζει ἡ κρυφὴ τοῦ ἡλίου
(λαμπρὰ,
ἕνας οὐρανὸς γαλάζιος, ἀτμόσφαιρα μεταξένια
(κι ἀκρογυῖα δαντελένια
ἀεράκι βουτηγμένον στῆς θαλάσσης τὴν ἀλμύρα
(καὶ τοῦ θυμαριοῦ τα μῆρα
κι ἕνας κόσμος πού δουλεύει στὴ σκληρὴ κι ἄ-
(γונה γῇ του
γιά νὰ βγάλῃ μὲ λαχτὰ καὶ ἰδρώτα τὸ ψωμί
(του.

Μιὰ ἱστορία φῶς γεμάτη, πού φωτίζει τοὺς
(αἰῶνες
καὶ μιλάει γιά Σαλαμίνας, Πλαταιὲς καὶ Μα-
(ραθῶνες.
Μεσολόγγια, Δερβενάκια καὶ Ἀρκάδια κι Ἀλ-
(δανίες
πού ἐδώσανε κουράγιο στοῦ λαοῦ τὶς ἀγωνίες.

Καὶ μιὰ χώρα πού καὶ τώρα πολεμᾷ σκληρὰ
(ἀκόμα
νὰ κρατήσῃ ἀγνὸ κι ὠραῖο τὸ γαλάζιο τῆς τὸ
(χρῶμα.

Καὶ λαὸς πού ἐμπνεόταν νὰ ὑψώνῃ παρθενῶνες
(θαυμαστοὺς σ' ὅλους τοὺς τόπους
ὅταν οἱ ἄνθρωποι οἱ ἄλλοι ἔτρωγαν ἀκόμ' ἄν-
(θρώπους.

Νά! τί εἶναι ἡ Ἑλλάδα. Πνεῦμα, φῶς, ψυχὴ,
(ἰδέα, λεβεντιά καὶ ὁμορφάδα
αὐτὴ ἦταν, αὐτὴ εἶναι κι αὐτὴ θάναί ἡ Ἑλλάδα.

ΔΙΓΕΝΗΣ ΑΚΡΙΤΑΣ

ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΗ

Καλοκαίρι. Θεοῦ χαρά! Οἱ στενάχωρες πό-
λεις ἀδείζουν. Ἡ γαλανομάτα θάλασσα, τὰ
καλλιγράμμα ἑλληνικά βουνά, τὰ φουντωμένα
δάση δέχονται στὴν ὠρία ἀγκάλη τους τὰ παι-
διά. Γεμίζουν σὰν μυμηγοφωλιὲς ἀπὸ χαρού-
δια. Μενεξέδες πού βομβοῦν εὐτυχισμένες. Οἱ
σκηνὲς ἀπλώνονται πελώριες μέσα στὰ δάση.
Τὰ πουλιά βρίσκουν μιὰ πολυπλόκητη συντρο-
φία... Τὰ κρουσταλόδροσσα κρουονέρια τῆς στά-
νης, τοῦ ψηλοῦ βουνοῦ καὶ τῆς ραχούλας ἀνοι-
χτοχέρα δροσίζουν τοὺς φίλους πούρβαν νὰ τοὺς
κάμουν συντροφιά. Οἱ βοσκοὶ οἱ ἀσπράμαλλη-
δες μᾶς καλοδέχονται καὶ μᾶς χαρίζουν τὸ ἀγνὸ
καθάριο, τὸ φρεσκομυγμένο γάλα καὶ τὰ νό-
στιμα τ' ἀνθαῦριά τους. Εὐτυχισμένη ζωὴ!...
Μακριὰ ἀπὸ τ' ἀπαλοκρεββάτα κι' ἀπὸ τὶς ἄ-
φθονες λιχουδιές. Ἐδῶ πῶς νόστιμο κι' ὀρε-
κτικὸ μᾶς φαίνεται σὰν τρώγομε τ' ἀγνὸ τυρί
στὴν ἀκρὴ μίας δροσερῆς βρυσσομάννας. Τρεῖς
μῆνες γερὸ ξεφάντωμα χαρὰς κψηλὰ στὰ πό-
σια τοῦ βουνοῦ τὰ δροσερὰ χορτάρια.

Τὰ μάγουλά μας ροδοκοκκινίζουν... Ροφου-
με ἀχόρταγα τὸν καθαρὸ ἀέρα τοῦ βουνοῦ...
Ἀπολαμβάνομε τὶς ἀσύγκριτες, τὶς ὁμορφότε-
ρες κι' ὠραιότερες χάρες τῆς ἐξοχῆς καὶ ἡ ζωὴ
στὸ πλάϊ τραγουδᾷ τὰ μεθυστικά γλυκοτραγου-
δά της γιά τὸ μέλλον...

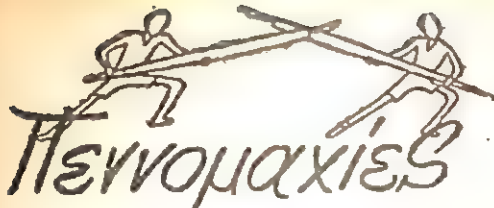
ΝΙΚΟΣ ΚΡΙΝΗΣ

(Πρόεδρ. Παραρτ. «Πρωτοπόρων» Σερρών)

Πεννομαχίες

Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμές 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιών μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμές ή λέξη. Για κάθε λέξη πέραν από τις 30: 500 δραχμές).

712) Γλυκοχαιρετώ: Φ. 'Αρετής, Ρεζεντά, Φαρυλάκα, Ντολорές (παιδές γάμαι λές:), Νίκο Κρίνη (Ένα γραμματάκι:), Κόμητα Βερνόν, Γιό τις Λίσδου.

"Ηρωας Θρύλος (Πρωτοπόροι)

713) Θερμός μου ο αντιχαιρετισμός σε σές: Ηρωική Κρητικοπούλα, Ξανθεία Σουζάνα (καλώς ήλθετε). Παρακαλώ Ταπεινέ, Κάπταιν Μπλουίν, 'Α-Ευχαριστώ, δέχομαι, πρωτογρόφι, 'Αετιδέα, 'Α-Ευχαριστώ, δέχομαι, 'Ικαρε. Γειά σου Καζανόδα.

Ντολорές

714) "Ηδη τ' αποτελέσματα (601) ανεφάνισαν σε σένα Κορίτσι Νάυλον. Φρίκη! Αυστηρώς στα-ραί (547). Πλύσου Πατινιώτικη πέννα (510). Οι εκπλήξεις Βοιωτέ δεν είναι του κλάδου σου. 'Αφσέ τες λοιπόν. 'Ω Νίκο Φωτεινέ τί θαυμά-σας έπικήδειος λόγος (571)! Και τί ρίμα...

Ντολорές (ανεξάρτητη)

715) Για τις 565 - 560:

Τό άνοστό σου στόμα κλείσε
άφσες τ' άστεια τά σάπια!
Έξυπνος δά, ξέρουμε πώς είσαι,
όσο και του Μίκυ Μάους ή πάπια!

Ντολорές

716) Ξέρεις πώς σε βλέπω Τζιτζιφρίκο; Ξάν το ήφιτι που ξεπλένω τὰ πινέλα μου.

Z. Ρενουάρ

717) Θερμοχαιρετώ: Φ. 'Αρετής (άπληντα), 'Αγγελον. Θ. Μπέμμη ρίξε και καμμία κατιά στο παρελθόν. Κοσμοξάκουσμένο Κ. Διαβολάκι, περιδότη Γλωσσοκοπάνα ήβ'λα να σάς γνωρίσω.

ΑΕΚτζής (Πρωτοπόρων)

718) Ζητώ αλληλογραφία με Κεφαλληνήτικο Διαβολάκι, Έλληνοπούλα, Αύγερινόν, Δροσσοσταλίδα.

'Ηρωϊκό Ρουμελιωτόπουλο

719) Ζητήσατε σύστασή μου στο τεύχος 26ον 3η στήλη, σειρά 9η, τελευταίος.

'Ηρωϊκό Ρουμελιωτόπουλο

720) 'Αγαπητό Κ. Διαβολάκι χάθηκες γιατί; Χάλλυγουντ γεια σου, και άλλη φορά πρόσεχε, τον γιατί άκούω. Φιλικά χαιρετώ τον Καζανόδα, τον Γιό της Λέσδου, το Ναυτόπουλο και όλους τους φίλους.

'Αμαζών

721) Σατυρικά θεάματα: Ν. Φωτεινός = Περιπλανώμενο σκάνδαλο. Γ. Ραφωδιά = Σορλώ - Μ. Φοίβος = ... καλλιτεχνικές αότσες - Ριχάρδος Λεοντόκαρδος = ... βασιλεύς βασιλέων (1) - Τζιτζιφρίκος = Ψυγείο Έξτρα - Ξέτρα. Μυστή-ριος = 'Ονομα και... μη πράγμα. Κορίτσι Νάυ-λον = Δεσποινίς δυναμίτις.

Κορίτσι Νάυλον

722) Εδχαρίστως, 'Ελ. Πουλί, αντιχαιρετώ, Έ-γραφα.

'Ικαρος

723) Ν. Φωτεινέ, αν θέλεις να εΐμεθα φίλοι, ά-νακάλεσε.

'Ικαρος

724) Θρύλε, όχι + έτσι (483). Για τις ευχές θερμοχαιρετώ.

'Ικαρος

725) Πιτσιρδόνι = 'Ονομα και πράμα.

'Ικαρος

726) 'Υπερε (500). Με όποιονδήπασε με πει-ράζει.

'Ικαρος

727) Γλωσσοκοπάνα, ή πολύ πολύ κουτή είσαι ή πολύ πολύ ξεροκέφαλη. Πάντως δε υπό «μυνδρα-γόρα» κατέχεσαι ήδη.

Τζιτζιφρίκος

728) Ν. Φωτεινέ, ο 'Ικαρος έθεραπεύθη πλή-ρως (440). Πάντως σου συνιστώ σε περίπτωση δι-κού σου άτυχήματος να με κάλεσης.

Τζιτζιφρίκος

729) Μακαρίτη Θρυλάκο μου, τί δουλειά έχουν άγγελοΐδι μου οι «συχωρεμένοι» με τους ζωντα-νούς. Τί δουλειά έχει ο Θρυλάκος μου στις πεννο-μαχίες; Γύρισε Βελζεβούλακι μου στα λημέρια σου και μη μάς κόβης τὰ νήματα.

Τζιτζιφρίκος

730) Β. Πομερού, ένα ξύπνο κι' αύγενο πεί-ραγμα και όχι «έμπνησμένο» από την ίδια μου άγγελία (142) θα μ' εύχαριστούσε. Η άγγελία σου (490) δείχνει έλλειψη εύτροφίας πνύματος.

Τζιτζιφρίκος

731) Χαιρετώ τους: Φ. 'Αρετής, Νικ. Κρίνην Τζιτζιφρίκο, 'Ηρωα των Σερρών. Κουτόχορτον πω-ληθέν εις 'Εμπορικόν 'Ερωτοπόρων» (Γιάννην 'Α-γιάννην) και έξαντληθέν, ζητείται προς άγοράν Γουλιέλμος 'Ελλάος (Πρωτοπόρων).

732) Προσχωρώ στο σύλλογο «Νεανική Προσ-πάθεια» και ύπόσχομαι ότι θα εργασθώ γι' αυτόν.

Φειδίας (Νεανικής προσπάθειας)

733) Γάτε 'Αγκύρας, δεν μιλούμε σ' ανθρώπους που τους ξυρίζουν τις τρίχες του μουστακιού και τις πουλούν για καλλί άλλόθρησκοι (Τούρκοι).

Βοιωτός

734) Χαιρετώ τους Δάδες. Γλωσσοκοπάνα, οι συνεταιρισμοί (608) θα βγούν ξυνοί

Βοιωτός

735) Θερμοχαιρετώ Γενναίο Ρουμελιωτόπουλο, Μπελιάνη και όλους τους πεννομάχους. 'Αλληλο-γραφώ με όλους-ες.

'Ελατος

736) Παναθηναϊκοί, με το μέρος σας.

Τολμηρό 'Ελληνόπουλο

737) Ζήτω ο Παναθηναϊκός, ή ομάδα που θα παρουσιάσει έφέτος εκπλήξεις.

Τολμηρό 'Ελληνόπουλο

738) Γειά σας, Παναθηναϊκοί -ες.

Τολμηρό 'Ελληνόπουλο

739) Νίκος Σαλονικιός = Αιτώσιον άχθος... πεννομαχιών. Β. Πομερού = Μπλάντ. Κ. Διαβο-λάκι. Οι Κεφαλληνίτες είναι πάντα έλαφοόμυλοι. Πιτσιρδόνι, Τζιτζιφρίκο. Ποριωτοπούλα αλληλογρα-φούμε; Γειά χαρά, 'Αεροδυναμική Τριάς. Δ. Εύ-ρινε, 'Αμαρουλις, 'Ελληνοπούλα, 'Ανεμώνη, Αύγε-ρινε σάς θερμοχαιρετώ.

'Υπερος

740) Μουράτη, δεν σε βλέπω στην κίνηση. 'Ε-λα. 'Οχι, Φαέθωνα, δεν έγω έχω σχέση με το 'Ε-λεύθερο Πουλί του 'Ελληνόπουλου.

'Ελεύθερο Πουλί

741) 'Από δώ και στο εξής θα όνομάζουμε:

'Ελεύθερο Πουλί

742) Πρωτοπαίνοντας στην κίνηση του περιο-δικού χαιροτώ όλους -ες και προσχωρώ στο σύλ-λογο ΔΑΔΕΣ.

Φοινίς

743) 'Αναμένετε δράση άτομική και συλλογική. Ζητώ αλληλογραφία με όλους και ιδιαίτερως με τους του συλλόγου ΔΑΔΕΣ.

Φοινίς

744) Αίματοδαμμένη Γράμμα, Σταυρατέ τής Πίνδου, ή προσηνότητά σου μες γέμισε χαρά. Βοι-ωτέ (518) διέδασε άνακοινώσεις συλλόγου σας. 'Αγαπητέ Βοιόδα Μυχαούζην αντιχαιρετώ (536). Αύγερινέ (551) διευθύνει σου; Φόρε 'Αρετής (594). Πρέπει να νοιώθεις! Πάντως πάντα φίλος! Θρύλε - Πιτσιρδόνι, εύχαριστούμε.

(Πρόεδρος ΔΑΔΩΝ)

Ταπεινός

745) Μπαίνοντας στην κίνηση σου προσχωρώ στο σύλλογο «Νεανική Προσπάθεια».

Ζέφυρος

(Νεανικής Προσπάθειας)

746) Ζήτω οι «Πρωτοπόροι». Είναι ο σύλλογος με τὰ μεγάλα ιδανικά. Πρωτοπόροι είμαι μαζί σας. Παιδιά έλάτε στους Πρωτοπόρους.

Μυροίνη (Πρωτοπόρων)

747) Γαλάζια Ραφωδιά... θύμωσα! Πώ, πώ, πώς έγινες Φυλάξου...

Νίκος Σαλονικιός

748) 'Αδύνατον (564), κοκορόμυαλε Αύγερινέ! Νίκος Σαλονικιός (ό...αί άγνωστος)

749) «Πεννομαχικές φυσιογνωμίες»
1. Ρουκέττα
Δυό μάτια πλάνα
μεγάλη κεφαλα
θυμίζει έλλη
στραβή... κουτάλα!

Νίκος Σαλονικιός

750) «Πεννομαχικές φυσιογνωμίες»
2. Τός το
'Υφος ίππότη
μουστάκι... σαλάτα
κεφάλι... πατάτα
τών λέν Παναγιώτη!

Νίκος Σαλονικιός

751) Σ' αντιχαιρετώ θερμά, καλή μου Ποριωτο-πούλα. Ρενουάρ, (279), αν θές να τὸ βρῆς, πῆς δυό ποτήρια ... μελιτζανόζουμο. Καλή δρεξη!

Νίκος Σαλονικιός

(ό αὐτοκράτωρ τῶν πεννομαχιῶν)

752) — Να τρανοί διαγωνισμοί
λέγανε οι 'Πρωτοπόροι»
(«Γεννηθήκαν ποιντικοί
καί... έγκυμονούσαν έρη!...)

'Αλκης Ροδόπουλος

753) Είσατε ά-πάχθεις (!) μόνο κατά το σῶμα. τὸ λῖπος δὲ κατέκλυσε, ὅλο σας τὸ μυαλό! Καί αν οι ΔΑΔΕΣ είναι κατηχητικό σχολείο σεις φίλοι εἰστε άρχηγοί... στὸν Ρέμπελων

(τὸ κόμμα!...)

'Αλκης Ροδόπουλος

754) Στὸν 'Υπερο, Εύριπο, Αύγερινό και Σια:
"Αν στὸν καθένα πὸν μου λείει σαχλαμάρες
άπαντούσα με τετράστιχα
τόνους θέθελα δεκάρες — ὡς καί δικτὼ κατὰστιχα.

'Αλκης Ροδόπουλος

755) Προσχωρώ στη «Νεανική Προσπάθεια», τὸ σύλλογο τῆς δράσεως, πρόδου και χαράς.

Χρυσανγή (Νεανικής Προσπάθειας)

756) Προσχωρώντας στο σύλλογο «Νεανική Προσπάθεια» ύπόσχομαι δράση.

Χρυσομαλλούσα (Νεαν. Προσπάθειας)

757) 'Αντιχαιρετώ: Γ. 'Αγκύρας, Εύχαρίστως Θρύλε. Πεοιμένο (483). Παρακοκοούσαι Ν. Φω-τεινέ (419) Για πρόσεξε καλά. Τώρα τὰ εκλειςες τὰ 7 παιδάκι μου Μ. Φοίδε;

Z. Ρενουάρ

758) Θερμοαντιχαιρετώ Τ. 'Αγραν. 'Ως απειδεί-χθη Σταυρατέος = Σ. Κραταίος (447-448). Ν. Φωτεινέ... θα σε παρασύρω!... Τός-το= 'Ο μι-κρός έπιστήμων. Α. Ροδόπουλε (623) άπόδειξης τὸ... 36ον τεύχος. 'Αλλά τί; Ζητάς συμφιλίωση.

Εύριπος

759) Πρωτοπαίνοντας στην κίνηση του αγαπη-μένου μας περιοδικού χαιροτώ όλους -ες και δέχο-μαι αλληλογραφία από όλους. Χαιρετώ Ζ. Ρενουάρ, 'Αετιδέα.

Τσουκνίδα

760) Δροσσοπηγή Ένα θερμό χαιρετισμό. 'Ομα-δόπουλου ή Κατηχόπουλο είσαι;

Μελίσσα

761) ΔΑΔΕΣ, ο σύλλογος που εργάζεται για τὰ άνώτερα ιδανικά. Για την άνοικοδόμηση, τῆς καινούργιας μας 'Ελλάδος.

Μελίσσα ('Ανεξάρτητη)

762) 'Αλκη Ροδόπουλε, συχαρη-ήρια για τὸ ποίημά σου 'Εκοινώνησα πάλι.

Μελίσσα

763) 'Αλλάζω τὸ ψευδώνυμό μου και από Νί-κος Φωτεινός γίνομαι

Δίκαιος

764) Με την άλλαγή του ψευδωνύμου μου άπνε-θύν φιλικώτατο χαιρετισμό προς όλους ανεξαιε-τως και ιδιαίτερως στους: Ταπεινό, Θρύλο, 'Ικα-ρο, Πιτσιρδόνι.

Δίκαιος (πρώην Νίκος Φωτεινός)

765) 'Ε! Χωρίς να ντραπώ καθόλου, άνακαλώ δλα τὰ πειράγματα και άκυρώνω όλες τις άγγε-λίες του πρώτου ψευδωνύμου μου.

Δίκαιος (πρώην Ν. Φωτεινός)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'απαντά':

Διάβασα με περιφάνεια το ποίημά σου ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΩΝ. ΚΟΡΒΕΣΗ (Χαλκίδα) και τό-
σο καλά και εύγενικά σου λόγια για το περιο-
δικό μας. Το ποίημά σου δεν είναι καθόλου έ-
σχατο, έχω όμως, νομίζω, μερικές τεχνικές ατέ-
λειες. Πάντως το παρθεύσα στην Επιτροπή Κρί-
σεως.

ΚΩΝ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΕ. Έξήγησα, καθώς θα
έπρεπε να δής στα προηγούμενα φύλλα πώς η κα-
θυστερήση οφείλεται στην έλλειψη του χαρτί ου.
'Ελπίζω όμως, πώς και το ζήτημα αυτό, που ε-
ίναι ένα σοβαρό πρόβλημα για όλο τον κόσμο, θα
τακτοποιηθεί ικανοποιητικά. Για την 'Ερμιόνη Χα-
τζί δεν έννωθ' τί θέλεις να πής. Βέβαια. Μπορεί
να γραφή συνδρομήτρια. 'Αλλά δεν μάς λές τί ά-
κριβώς θέλεις.

Τα φύλλα θα τα έχετε πάρει, αγαπητέ μου
φίλες ΣΟΥΛΑ Γ. ΚΑΒΟΥΡΗ και ΕΛΕΝΗ ΠΑΝ
ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗ.

Θα σου σταλούν ΑΣΣΟ ΣΠΑΘΙ τα φύλλα.
Θα ήθελα μόνο να σου υποδείξω πώς δεν είναι
σωστό να με επιφορτίζουν οι φίλοι μου με άπο-
στολές στις οποίες γράφουν ζητήματα που άφο-
ρούν ξένο περιοδικό! Δεν τ'ον νομίζεις κι' εσύ. 'Η
προς Πάνον επιστολή έστάλη.

Δεν διακόψαμε την άποστολή του περιοδικού.

766) 'Αγαπητοί, Ν. Κρίνη, Α. Ροδόπουλε.
Αύγερινέ, 'Αγνό 'Ελληνόπουλε, με την άλλαγή
του ψευδώνυμου μου, έλλαξαν όλοι. Συνεπώς δεν
σάς άπαντώ.

Δίκαιος
(πρώην, Ν. Φωτεινός)

767) Πολύ έξυπνη κουταμάρα ή σύσταση σου
Περήφανη Καραποπούλα, δεν πρόκειται να πιά-
σης κανέναν κορόιδο.

ε'Αγνό 'Ελληνόπουλο

768) Μπράβο στους φίλους ποιητές
Ροδόπουλο και Σία
κίφει σκορπούν στους μαχητές
με ξυπνα άσπεία.
Τέκη Ροδόμηλη τί γίνεται;

Διγενής 'Ακρίτας
(Πρωτοπόρων)

769) 'Αξίζει, αλήθεια, Ταπεινή
τί λέτε σεις κι οι άλλοι
ένα ΜΠΡΑΒΟ στο Ροδόπουλο
για το ε'Εκοινώνησα πάλι».

Δροσοπηγή (πρωτοπόρων)

770) Καλώς την κουμπαρούλαα!
'Ηρωική Κρητικοπούλα
τρέξετε χαιρετίστε
καφούλι ψήσατε

Δροσοπηγή (πρωτοπόρων)

771) 'Εκατομιάτη, έν καμιά φορά σε δώ, ά-
σφαλώς θα λυποημίσω. Λογίωτάτε, μην παρα-
χαλίζεσαι με τις σοφίες σου, γιατί μπορεί να σε
βλάψουν.
Β. Πομερού = ό κατά φαντασίαν... αυτό-
κράτωρ.

«Πονηρούλι»

772) Γλωσσόκοπνα = ΣΑΠΟΥΝΟΦΥΣΚΑ.
Φοίνικας
«ΔΑΔΕΣ»

773) Αύγερινός και Σία
κουταμάρες γράφουνε
και άνοησία

Κ. Γ. Ντέμπος

774) Θανάση Μπέμπη πρόσεχε μην σκοντάψεις
(587).

Κ. Γ. Ντέμπος

775) Δροσοπηγή εύχαριστώ αλλά μένω άνεξάρ-
τητος (550). 'Αντιχαιρετώ Ρ. Λεοντόκαρδον (567).
Ρανγκαστέν (631). Ροδόπουλε συμμαχούμε; Χαι-
ρετώ Φοίνικα.

Φ. 'Ιππότης

776) 'Ηλθε κι' ό Πάνος Μαλεσός
όνομα βρέ ό... παλαδός
και σ' Α. Τοξότα
μοιάζει στην φωνασκού την... κόττα

Φ. 'Ιππότης

777) 'Υστερα από όλιγόμην άπουσία, λόγω
άσθενειας επανέρχομαι στις πενομαχίες χαιρετών-

άπατητή ΛΑΜΠΡΙΝΗ ΚΩΝ. ΝΤΑΣΙΟΥ. 'Αν δεν
έλαβες τάχη δεν φταίμε έμεις αλλά ή άπαργία.
Τις 10.000 δραχμές με τί τις έστειλες; Τις ε-
χεις στείλει; Πότε; Πάντως αν έπηρες στο μεταξύ
άπόδειξη δεν είναι άνάγκη να μου άπαντήσεις.

Εύχαριστώ πολύ δια το άραιο και τόσο έτε-
ταμένο σου γράμμα, αγαπητέ μου ΑΘΑΝΑΣΙΕ
ΠΑΣΧΟ ('Εδεσσα). Σε γράψαμε συνδρομητή και
βέβαια θα πρέπει να έχης πάρει από καιρό το
τάχη. Δυστυχώς, με την τρομακτική έλλειψη του
χαρτιού, δεν μπορούμε να τραβάμε πάρα πολλά
φύλλα και έτσι στα πρακτορεία στέλλεται πολύ
περιορισμένος αριθμός. Τί να γίνει; 'Ελπίζουμε
πως στη γη θα βασιλέψη κάποτε ή ειρήνη και όλοι
τότε θα τακτοποιηθούν.

Πήρα ΝΤΟΛΟΡΕΣ το σχεδιάσματά σου Πολ-
ύ άραιο. Μπράβο.

Σας εύχαριστώ πολύ κύριε Γ. ΡΗΓΟΠΟΥΛΕ.
άρχηγέ των Μαθητικών Κατασκηνώσεων Βυτίνης.
Εύχαριστούμε την ΑΦΡΟΥΛΑ ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ για
την έγγραφη ως συνδρομητού του ΘΕΟΔΩΡΟΥ
ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ. 'Εφσόν, όπως μάς λίτε, γρά-
φει καλούς στίχους και έχει ταλέντο, θα τον βοη-
θήσουμε. Έχουμε άλλωστε σκοπό να παρακολου-
θούμε τα ταλέντα. Οι κραυγές κλπ. που μίς έ-
στειλάτε άρκετά ενδιαφέρουσες. Θα τα παροδώσω
σε ειδικό συνεργάτη μας για να μου τ'ακτοποιή-
ση. Πάντως μπορεί να άπειθούν τα ελκρινή σου
συγχαρητήρια σε σάς φίλε ΓΕΩΡΓΙΕ ΡΗΓΟΠΟΥ-
ΛΕ και ΕΛΕΝΗ ΚΑΒΕΝΤΖΗ, Ι. ΤΣΙΩΚΟΥ και
τα άλλα στελέχη της κατασκηνώσεώς σας.

Διαβάσαμε με συγκίνηση το γράμμα σου
καλή μας 'Ελληνοπούλα ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΠΑΔΟ-
ΠΟΥΛΟΥ. Εύχμεθα και έλπίζουμε να άποκετα-

τας τους αγαπητούς φίλους Μυρταίο (γράψε) Φ
Φόξη (έγραφε) Φ. Δόξης (Θερμοα-τεύχομαι), Θρύ-
λο (Θερμοαντιχαιρετώ). Τ' 'Αγνα τί έννοεις;
(355). 'Ελα να γράψω, Ν. Σαλονικιόν, Αύγερινέ
ένα χαιρετισμό; (Είμαι Θεσσαλονικιός). Πρωτοπό-
ροι στείλετε καταστατικό. 'Αναλαμβάνω Ίδρυσι πα-
ραρτήματος Βόλου.

'Αστός του Βάλτου

778) Χαιρετώ τους: Ριχ. Λεοντόκαρδον εύχα-
ριστώ (567), 'Αδρατον Τοξότην, Νεραϊδόπαϊδο σε
ξέρω είσαι: (Κ.Κ.) και όλοι τα χωριστόπαϊδα
Κονίτησι!

"Ηρωας της Πίνδου

779) Γειά σας παιδιά των παιδοπόλων. 'Αλ-
ληλογραφώ με 'Ηπειρωτάκια.

"Ηρωας της Πίνδου

779α) Ποτέ δεν έπιασα έξω. Ρενουάρ (530)
'Αειδέα, σε γλυκοχαιρετώ.
'Ηρθα άπότομος Τέλλε 'Αγνα; Παρακά-
τω ακόμα θα δής.

780) Φτερά Δόξης γράψε την διόωθυσί σου να
σου στείλω 20.000, άποδεικνυόντάς σου έτσι το
άντιθετο (543).

'Εξάφαιμος

781) Μπαίνοντας στην κίνηση σάς χαιρετώ ό-
λους -ες και ίδιως... κανέναν. 'Από τις πρώτες
ριθμ. 1...

Πειραχτήρι

782) 'Αλληλογραφώ με Θ. Μπέμπη και άπαξά-
λυμπιακάς. Είμαι 'Ολυμπιακός. Ζήτω 'Ο-

Πειραχτήρι

783) Γιετί της Λέσβου για σου. 'Η δική μου
είναι στο 444 - 34. Μονάχα ένας υπερβολικός σαν
την Α.Ε.Κ. μνάδα θρύλου. Προς το παρόν όχι Κ.
Μπλούντ. (629 - 36).

Θανάσης Μπέμπος

784) Χαιρετώ: Χ. Δρόσαν (ή Κ.Μ.) Σκαλι-
στήρι και 'Αθλ. Διαβολάκι.

Θανάσης Μπέμπος

785) Γειά σας αγαπητοί μου πενομαχίες έτσι
με πώς έσπετάθηκα όπως στις πενομαχίες έτσι
και σε διεθνή χάφ. Με γνωρίζετε; Είμαι ό...
Πανώφελος Κοτρίδης

786) Πρωτομπαίνοντας στις πενομαχίες χαιρε-
τώ όλους -ες. Ζήτω ό 'Ατρόμητος ΟΛΥΜΠΙΑ-
ΚΟΣ.

Λάρυ Πάρκς

787) ΠΑΟΚ το καύχημα της Θεσσαλονίκης, 'Α-
πόλων, ό 'Αρης ξεκαρβάλθηκε, κάτω ό 'Αρης,
Μετά φωνή αναβάσει Λαμπράς Ζήτω-ω Πάσκ.
Πάσκ 'Αρης 4 - 1. Πάσκ 'Αρης 4 - 2.

Λάρυ Πάρκς

σποθή γρήγορα ή ύγεια σου. 'Ο Θείος έ-
λος. Το τάχη θα σου σταλούν.
'Αν άπαντώ εύχαριστας στα (ερωτήμα-
τα) ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΑΜΗΝΙΩΤΗ (Καρδίτσα). Το
συνδρομή σου έλήφθη από καιρό. Θα πρέξ
άπάντηση. 'Ετσι; (20ν) Διαιρεθίκατε, π
φεις σε δυό μερίδες όταν θέσατε ως θέμα
τήτως αν ώφέλη το θέατρο ή όχι. Και
ρίδα υποστήριξε ότι βλάπτει και ή άλλη π
βλάπτει. Μου ζητάτε τη γνώμη μου; Σας τ
νω πρόθυμα: 'Εχετε και οι δυό μερίδες
και άδικο. Γιατί το πράγμα το πρώτο
'Η σωστή θέση του θέματος είναι, νομίζ
Δηλαδή. Όπως το θέατρο μπορεί να επιδ
είλιμα στον άνθρωπο άλλο τόσο μπορεί
δράση και βλαπτικά. 'Εάν το έργο είναι
γούστου. Δεν έχει άνωτερη πνοή, δεν έπ
παρά πώς θα ίκανοποιήση τις πιά ταπει
σεις της ανθρώπινης άδυναμίας, εάν οι
είναι κακοί ή και όπλα μέτριοι, τότε δεν
άμφιβολία το θέατρο αυτό βλάπτει. 'Α
το έργο που ποιείται είναι ένα δημιούργ
χνης, άποβλέπει στην πνευματική και ψυχ
ήθική άνύψωση του θεατού, τότε το θέατρο
πραγματικά ώφέλιμο (30ν) Το αίνιγμα
ρίς λύση είναι άπαράδεκτο. Νά μου το
λης με τη λύση και σε ξεχωριστό χαρτί.
ταν γρήγορα πώς ή συνεργασία ήρθε το
ένωσ ό τι έσάλη στην 'Επιτροπή Κρίσε
ίκαί θα κριθή έν είναι δημοσιεύσιμη ή όχι
μου ίπιστογράφη και ότι στο τέλος έν
που έχει έγκριση θύ διαλέξει εκείνη που
στη σελίδα εΤά παιδιά γράφουν και
ρωτάς: Έχει αθύρην ό άνθρωπος δια τ
του; Το ζήτημα είναι τεράστιο. 'Η φιλοσοφία

788) 'Εμπρός Δειν. Ειφομάχε, Ειφομαχί
Κων)νε Βέργα, Δημήτρη Σιάνο, πάρτε κα
νυμα να μητς στις πενομαχίες.
Λάρυ Πάρκς
789) 'Επιθυμώ να αλληλογραφώ δια
'Αγράφτεα Μιχαήλ Σ. Κουρνιαδός Δασάστα
λεβήσιου.
Σας χαιρετώ
Καταδός
790) Παιδιά προσοχή! 'Από τώρα και στ
ξής αλλάζω το ψαδώνυμό μου. 'Οχι πιά ΑΡΙΩ
μά.
Πάνος Μαλεσός
791) 'Αντιχαιρετώ θερμά: 'Αλεκ. Θυμίτη, Π
ρά δόξης (μπαρντόν), 'Ικαρε (πρωτογράφ
παρακαλώ).
Πάνος Μαλεσός
(δ παλός ΑΡΙΩΝ)
792) Ε ίναι νήπιο
Α σγάς
Π αρλαπίπας
Ο κνηρός
Υ ψηλός - αντίθετον -
Λ ανσάριε κουταμάραν
Ι κανός καρπαζοεισπρακτοράς.
Αυτό είναι το 'Ελεύθερο πουλί. Πάνος Μαλεσός
793) Τζιτζιφρίγκο γειά σου! Ξύπνησε; Π
σεξε παιδί μου μιά και είσαι άγουροξυνημέ
να μήν πατήσης κανένα αγκάθι βγάζοντας τα π
πούτσια σου.
794) Πρωτομπαίνοντας στην κίνηση γλυκοχ
ρετώ τους φίλους:
Αύγερινέ, 'Ικαρο, Νεραϊδόπαϊδο και Ματτιέ
'Αγαπητέ, Θρύλε ή αλληλογραφία σου θα με
'Αγαπητέ, ταπεινή συγχαρητή
ενθουσίαζε. — 'Αγαπητέ, ταπεινή συγχαρη
για τις χριστιανικές άρχες του συλλόγου
λίγα λόγια; Περιμένω. Στέγος 'Αστεγ
795) 'Εμπρός Φίκη στις Δόδες. Περιμένω
τασπατικόν.
Βερόνος Μυγκάου
796) Μιά κι' έχεις τόσο θρίαμβο 'Αστ
θριάμβου γιατί δεν δανίζεις λίγον και στον
χούλη μας Γάτο. 'Αγκύρας; Βερόνος Πομερού,
σαι πολύ σπουδαίος τόσο έν έσο κι' όλο τ
ρωγέικο συγγενολόι σου μιά κι' έχετε το
και βαράτε... ένους.
Κεφαλλονίτικο Διαβολό
797) Στην εποχή μας δεν υπάρχουν Αύτα
τορες Αυό 'Απάχηδες.
Ζούμε στο 1951 κι' όχι στο 300 - 455
Σπουδία... όδλητική όμάδα ό 'Ολυμπιακός.
λέει άλλως τε και ό ύμνος του.
'Ολυμπιακή γκαζοντακέ...
Κεφαλλονίτικο Διαβολό

Εὐχαριστῶ πολὺ ΣΤΑΥΡΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ
για τὴν τόσο καρποφόρην «μυστική» σου προσπα-
θείαν. Ὅταν θὰ πάρω τὰ λεπτὰ ἀπὸ τοὺς νέους
αὐτοὺς τότε θὰ σὲ γράψω συνδρομητὴ καὶ σένα
δωρεάν.

Θὰ γίνῃ ἡ ἀλλαγὴ τῆς διεύθυνσός σου ΕΛΕΥ-
ΘΕΡΙΕ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗ.

Πῆρα φίλε ΝΙΚΟ ΒΑΓΕΝΑ τὴ νέα σου διευ-
θυνση.

Εὐχαριστῶ πολὺ ΔΙΟΝΥΣΙΕ ΣΩΤΗΡΙΟΥ
ΚΑΝΕΛΛΑΚΗ γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια. Τὰ φύλλα
τοῦ 1950 ἔχουν 2.000 δραχμές· τοῦ 1951 1.000
δραχμές τὸ ἓνα.

Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ὅσα ἔστειλεις ΧΑΡΑ-
ΛΑΜΠΕ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.

Παράδωσα τὸ γράμμα σου ΝΙΚΟ ΕΥΑΓΓΕ-
ΛΟΥ ΤΣΑΤΣΑΚΗ στὸν προϊστάμενο τῆς διεκπε-
ραίωσης νὰ κανονίσῃ ὅλα τὰ ζητήματα πού μου
γράφεις.

Πῆρα καὶ παράδωσα στὸν καλλιτεχνικὸ μας
συνεργάτη τὸ σκίτσα τῶν φίλων μου: ΝΙΚΟΥ
ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ, ΔΗΜ. ΧΡΥΣΟΥΔΑΚΗ, τοῦ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΟΞΟΤΗ, ἩΡΩΑ τῆς ΠΙΝΔΟΥ, ΓΕ-
ΩΡΓΙΟΥ ΑΓΓΕΛΑΚΗ, Σ. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ, ΘΑΝΑΣΗ
ΜΠΕΜΠΗ, ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΑΡΛΗ, ΑΠ. ΤΣΕΛΕΠΗ.

Τὰ κανόνισα ἀγαπητὴ ΑΛΚΗ ΡΟΔΟΠΟΥΛΕ,
ἀφ’ οὗ ἀντέγραψα πολλὰ ἀπὸ ὅσα βρίσκονται στὴν
πίσω σελίδες. Τὶ νὰ κάμω ἀφοῦ καὶ σὺ «τένον
βροῦτε» δὲν ἐννοεῖς νὰ συμπεριφερῶς στὴν ὑπόδει-
ξή μου, νὰ μὴ γράφετε στὴν ἑκὼν αἰσίου τοῦ χαρ-
τιοῦ; Ἡ παρακλήσῃ αὐτὴ δὲν εἶναι ἀπὸ ἰδιοτρο-
πία. Ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν ἀνάγκη νὰ μπορῶ νὰ
χωρίζω τὴν ὕλη κατὰ κατηγορίες καὶ βέβαια νὰ μὴ
χάνω τὴς πολυτιμὲς ὥρες μου ἀντιγράφοντας τὴς πῖ-
σω σελίδες τῶν χειρογράφων τῶν φίλων μου.

Ἐδῶσα ἐντολὴ ΓΙΑΝΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ-
ΠΟΥΛΕ νὰ σοὺ γράψουν ἰδιαίτερως. Εὐχαριστῶ γιὰ
ὅλα.

Πῶς νὰ ξεχωρίσω τώρα Α. ΤΣΟΜΙΔΗ τὸ
ποίημα, τὰ ἀθλητικά, τὴς σπασοκεφαλίας; Δια-
λέγω λοιπὸν τὰ ἀθλητικά καὶ τὰ ἄλλα δὲν τὰ
λαμβάνω ὑπ’ ὄψην.

Δυστυχῶς ἀγαπητὴ Ν. ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ δὲν εἶ-
ναι καθόλου εὐκολὴ ἡ ἐπανεκτύπωση. Θὰ θέλαμε
πολλὰ ἑκατομμύρια γι’ αὐτή.

Ἐλαβα ΑΕΤΕ ΤΟΥ ΒΑΛΤΟΥ ὑπὸ σημείωση
τὴς παρατηρήσεως καὶ υποδείξεως σου καὶ σ’ εὐχα-
ριστῶ ἰδιαίτερως. Σὲ χρέωσα μὲ τὴν ἀγγελία τῶν
42 λέξεων.

Τὸ κάθε ἀπὸ τὰ φύλλα πού μας ζητᾷς ΣΠΥ-
ΡΟ ΑΝΑΔΙΩΤΗ ἔχει 2.000 δραχμές, δηλαδὴ
6.000 τὰ τρία.

Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλες σου τὴς ἐνέργειες ΚΩΝ.
ΣΤΑΜΟΥ. Ὅπως εἶπαμε τόσες φορές τὰ τεύχη
τοῦ 1950 ἔχουν 2.000 δραχμές, τοῦ 1951 1.000.

Τὸ πῆραμε τὸ γράμμα σου φίλε ΖΟΜΠΟΛΑ
καὶ ἔλαβες κι’ ὅλας ἀπάντησιν. Ἔτσι δὲν εἶναι;

Εὐχαριστοῦμε ΖΑΧΑΡΙΑ ΤΣΙΡΠΑΝΛΗ. Ἐ-
δῶσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημα τοῦ ΑΝΑ-
ΣΤΑΣΙΟΥ ΑΝΔΡΟΥΛΗ.

Πολὺ μάς συγκίνησε τὸ γράμμα σου ἀγα-
πητέ μου ΓΙΑΝΝΗ ΣΠΥΡΟΥ ΡΙΡΗ. Εὐχαριστοῦ-
με γιὰ τὴ συνδρομὴ πού μας ἔστειλεις.

Ἐδῶσα ἐντολὴ νὰ ἐξετασθῇ τὸ ζήτημά σου
ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΚΟΡΗ.

Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΣΤΕΛΙΟ ΣΜΠΥΡΑΚΗ.

Πολὺ μάς εὐχαρίστησε ἡ τόσο ὁμορφὴ ἐπι-
στολὴ σου ΚΩΝ. ΧΑΛΜΟΥΚΗ. Μπράβο σου. Σὲ
συγχαίρω γιὰ τὴν ἰδρυση τοῦ συλλόγου «Εὐδὸς
Ναυπαικτῆς».

Εὐχαριστῶ θερμὰ ΧΑΡ. ΝΙΚ. ΜΑΝΙΟΥΔΑ-
ΚΗ, τόσο γιὰ τὸ ὁμορφὸ γράμμα σου, ὅσο καὶ
γιὰ τὴν ἐγγραφή τῶν δύο συνδρομητῶν.

Ἐγράψα συνδρομητὲς τοὺς φίλους σου ἀγα-
πητὴ ΝΙΚ. ΧΑΤΖΗ-ΓΙΑΝΝΟΥ.

Διωρθώθηκε ἡ διεύθυνσή σου ΒΑΣΙΛΗ ΤΖΙ-
ΤΖΗ.

Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ΕΞΑΨΑΛΜΕ εἶναι
τὸ πῶς φτηνὸ περιοδικό. Μὴ μάς ζητᾷς λοιπὸν
περισσότερα.

Εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ στοιχεῖα πού μου
ἔστειλεις ΓΙΩΡΓΟ ΓΑΡΓΑΡΕΤΤΑ. Σ’ εὐχαριστῶ
πολὺ γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια. Ὅχι φωτογραφίες
ἀντὶ γιὰ σκίτσα.

ΣΩΤΗΡΗ Κ. ΣΤΑΛΙΔΗ. Εὐχαριστῶ.

Εὐχαριστῶ γιὰ ὅλα ΚΩΝ. ΚΑΡΛΗ. Θὰ ἐξε-
τασθῇ τὸ ζήτημα τῆς ἀδελφῆς σου.

Εὐχαριστῶ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΟΚΑ.

Θὰ σοὺ σταλοῦν Γ. Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟ-
ΠΟΥΛΕ.

Εὐχαριστῶ γιὰ τὴς ἀθλητικὲς πληροφορίες
ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΦΟΛΟΓΟΥ.

Θὰ σοὺ σταλοῦν τὰ φύλλα ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΒΟΥ-
ΤΣΑΔΑΚΗ.

Πολὺ καλὰ ΚΩΝ. ΓΚΙΒΑΛΕ. Ἐδῶσα σχετι-
κὲς ἐντολές. Μὴ μου στέλνεις σκίτσα μὲ κοινὸ
μολύδι. Δὲν μποροῦν νὰ δημοσιευθοῦν.

Ἐτήρες ἀπάντησιν ΓΙΩΡΓΟ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ.
Ἔτσι δὲν εἶναι;

Ἔτσι εἶναι ἰ. Π. ΚΩΣΜΕΤΑΤΕ. Ὁ συνε-
ργάτης μας ἐφτίσας τὸν Ἀστὸ τοῦ Βάλτου ἔχον-
τας ὑπ’ ὄψην του καὶ τὸ βιβλίο τῆς Πηνελόπης
Δέλτα.

Ἐν τάξει ΝΙΚΟ ΧΑΡΙΤΟ. Εἶναι αὐτόχημα
πού περνάτε τόσο ὥραια στὴν Παιδόπολιν τοῦ
Ζηροῦ.

Εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΛΑ-ΓΕΩΡΓΙΟΥ γιὰ τὴς
ἀθλητικὲς πληροφορίες.

Εὐχαριστῶ Χ. Ρ. γιὰ τὴς ἀθλητικὲς σου πλη-
ροφορίες.

Θὰ σοὺ σταλοῦν ἰ. ΣΠ. ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ.

Θὰ ἀλλαγῇ ἡ διεύθυνσή σου ΝΙΚ. ΠΕΤΡΟΥ
ΝΑΝΟ.

Νὰ μὲ ρωτᾷτε λοιπὸν ΑΝΤ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟ-
ΠΟΥΛΕ καὶ ἐγὼ θὰ ἀπαντῶ σὲ ἰδιαίτερη στήλῃ.

Εὐχαριστῶ ΓΙΩΡΓΟ ΔΕΒΛΙΩΤΗ γιὰ τὰ κα-
λὰ σου λόγια.

Εὐχαριστῶ πολὺ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΠΑΝΟΥΣΑ-
ΚΗ γιὰ τὸ ὥραιο σου γράμμα.

Πῆρα τὴς 10.000 δραχμές ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΑΣ-
ΑΣΤΕΡΙΟΥ.

Ἐν τάξει ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΝΙΚ. ΖΑΝΝΗ.

Πῆραμε τὴς συνεργασίες τῶν φίλων μας:
«Μυρσίνη», Σπ. Πεντακαλῶ, Κων. Ν. Τζιόρα
Νίκου Μ. Σαμαρά, Φωτίου Ν. Βογιατζή, Βανῆς
Χρ. Γκιζα, Κων. Τζιῶ καὶ Γεωργίου Δερδεμζή,
Χρ. Παπαγιαννοπούλου, Βασ. Π. Ιακκ, Κων. Ντε-
μπου, Ἀχιλ. Βαίου Καμνηιώτη, Δροσπηγῆς, Ἰ-
ωάννης, Ἀσημακοπούλου, Βασ. Σιωματούλου, Ἀν-
δρέα Σαβ. Θεοδωρίδου, Νικ. Ἀλεξίου, Ἀθ. Σιῶ-
μου, Γεωργίου Δερμανόπουλου, Ἀνδρ. Παν. Κο-
σμα, Ἀετοῦ τοῦ Βάλτου, Νίκου Ἰμβριώτη, Διον.
Ν. Σταματελάτου, Λαμπροῦ Ἀντ. Χαλμουκῆ Ζα-
χαρία Μαντοῦ, Γεωργίου Κατακαλιῶ, Ματθαίου
Ἰωσαφάτ, Χρ. Παντοῦρη, Κων. Δ. Μανιάτη, Χαρ.
Μπαλτά, Ἀπ. Βουτσασακῆ, Ἐλλης Σταματιάδου,
Κων. Γκιβαλα, Στ. Παπα, Γεωργίου Δημητρίου,
Ἀγνωστοῦ Ἡρώα, Ἀντ. Κωνσταντοπούλου, Εὐρι-
που.

Πῆραμε τὴς σπασοκεφαλίες τῶν: Δημητρίου
Παν. Ντάσιου, Ἀθ. Σιωμου, Μύρτας Κομνηνοῦ,
Σπ. Παντακαλῶ, Αἰματοδαρμένον Γράμμου, Κ.
Μπαλτά, Βασ. Παντ. Ιακκ, Εὐαγγέλου Ἰσκειούρα,
Ἀποστόλου Γκιζα καὶ Ἰωάννου Τσαμπίρα, Πάουλου
Γεωργακόπουλου, Ἐλευθερίου Γ. Χ. Παπᾶ, Δροσ-
πηγῆς, Ἀνδρέα Θεοδωρίδου, Ἀλ. Κουτσουμπροῦ
λου, Σπυριδωνοῦ Γ. Αναδιώτη, Ἡρώα τῆς Πίν-
δου, Εὐστρ. Κων. Φαρρά, Λαμπ. Ἀντ. Χαλμουκῆ,
Θανάση Μπέμπη, Ματθαίου Ἰωσαφάτ, Χρίστου
Παντοῦρη, Πάουλου Τσούτσα, Δημ. Χατζηγιάννη,
Ἀπ. Βουτσασακῆ, Σωτ. Λαμπροπούλου, Ἐμμ.
Κακαπάνη, Α. Κωνσταντοπούλου, Σωτ. Κωτούλα,
Ἐμμ. Λιανουδάκη.

Γράψαμε συνδρομητὲς τοὺς: Παναγιώταν Ὁρφα-
νίδου, Κων. Θεοδ. Καραγκούνη, Γεωργίου Τζιου-
δόκη, Βασίλειον Τσουγκριάνη, Ἰωάννην Τσιού-
ζαν δια τοῦ φίλου μας Κουτσουμπροῦ, τὸν
Γεωργίου Πάτρωνα, Πέτρο Ζαχόρη διὰ τοῦ φίλου
μας Ἰμβριώτη, Γεωργίου Δικαίου καὶ Σωτήριον Ν.
Λαμπροπούλου.

Τὸ ψευδώνυμο πού μου ζητᾷς ΝΙΚΟ ΕΥΑΓ-
ΓΕΛΟΥ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ τὸ ἔχει δυστυχῶς ἄλλος. Σὲ
βαφτίσει ἐγὼ τώρα μὲ ἄλλο πού θὰ τὸ ἀναγνωρί-
σης μόνος σου ἀπὸ τὴς πεννομαχίας. Ἄν δὲν σοὺ
ἔδωκε γράψω μου νὰ στὸ ἀλλάξω χωρὶς ἄλλη ἐπι-
δυνάμει.

Στείλε μου ΖΕΦΥΡΕ τὰ στοιχεῖα σου.

Καὶ σὲς ΧΡΥΣΑΥΓΗ καὶ ΧΡΥΣΟΜΑΛΛΟΥ-
ΣΑ. Λίγο μπερδεμένα μὲ ἔστειλανε τὰ στοιχεῖα
ἄλλης. Πάντως χωριστὰ τῆς μίας καὶ χωριστὰ τῆς
ἑτέρας μὲ 3.000 ἔχειν χρεωθῇ μὲ 3.400 καὶ
πρέπει μόνον.

Πρέπει ΔΙΚΑΙΕ νὰ ἐγκρίνης καὶ τὸ ψευδῶ-
νυμό σου.

Σὲ χρέωσα ΚΩΣΤΑΚΗ ΝΤΕΜΠΟ μὲ 1.800
δραχμές.

Σὲ χρέωσα ΛΑΡΥ ΠΑΡΚΣ μὲ 5.000 δραχ-
μές.

Τὸ ψευδώνυμο πού μου ζητᾷς ΕΜΜ. ΚΑΚΕ-
ΠΑΚΗ τὸ ἔχει ἄλλος πρὸ πολλοῦ. Διάλεξε ἄλλο
καὶ στείλε καὶ γιὰ δικαίωμα ἐγκρίσεως 2.000 δρχ.

ΓΙΑΝΝΗ ΒΟΛΙΩΤΗ: Πρέπει νὰ σοὺ πῶ μὲ ἐι-
λικρίνεια τὴ γνώμη μου. Εἶναι κρίμα πού ἀπο-
σχιζήκατε ἀπὸ τὸ σῆμα καὶ ἀπὸ τὸν ὄνομα. Ὁ πρό-
εδρος τοῦ συλλόγου εἶναι ἓνα παιδί πολὺ συγκρο-
τημένο καὶ ὁρθεῖ τὸν ἐβάλατε πρόεδρο. Ἐσεῖς οἱ
ἄλλοι εἴχατε υποχρέωση νὰ παραιτοῦσθε χωρὶς πει-
θαρχία, ἢ ἂν θέλατε καλλίτερα «αὐτοπειθαρχία»
δὲν μποροῦμε νὰ κάμουμε ἀπολύτως τίποτε στὴ
ζωή μας. Καὶ πρέπει νὰ συνθίσετε ἀπὸ τώρα
σ’ αὐτὰ. Δημοσιεύω μίαν ἀπὸ τὴς ἀγγελίας σας.
Ἄλλὰ σὰς συνιστῶ νὰ συνεργασθῇτε μὲ τὴς «Δά-
δες». Καὶ ἂν θέλετε ὁ τίτλος «Ἀπάχθεις» δὲν
παίει γιὰ νέους σὰν καὶ σὰς.

Ἀγαπητὴ ΘΑΝΑΣΗ ΜΠΕΜΠΗ: Ὁ ἄδελος
τόμος τοῦ 1950 τιμᾶται 24.000, ὁ δὲ νέος 45.000.
Ἀπὸ 11/151 δὲν μπορεῖ νὰ γίνον παρὰ ἐλάχι-
στες ἐγγράφες, γιατί δυστυχῶς δὲν ἔχουμε ὁλό-
κληρη τὴ σειρά.

Ἐγκρίνουμε τὸ σῆμα «Νεανικὴ Προσπά-
θεια» πού ἴδρυσαν οἱ φίλοι μας Φαίδων, Φόρος,

Ζέφυρος, Χρυσομαλλοῦσα καὶ Χρυσουλῆ. Τὰ
κόμματα καλὰ πρόοδο.

Πῆραμε τὴς σπασοκεφαλίες τῶν φίλων μα-
ς: Ἀθανασίου Πάσου, Μιχ. Ἰωάννου Ἰω-
Ἀθανασίου Παντοῦρη, Λάκη Γκονοπούλου, Γεω-
Γεωργίου, Γεωργίου Μπουρμπούλια, Στρατι-
σγίρη, Σωτηρίου Φασούλη, Ἀλκ. Ἀθ. Χρίστου
λου.

Ἀλλάξαμε τὴς διευθύνσεις τῶν φίλων μα-
ς: Μιστακλῆ Κορλῆ, Γρηγορίου Ἀνστ. Μητῆ,
εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ ὥραιο του γράμμα, Ἰω-
Γιαννοπούλου, Κων. Σκιαδαρῆση.

Δὲν εἶναι ὁσχημα τὸ σκίτσα σου ΑΝΤΩ-
ΝΙΟΥ ΚΟΝΤΟΠΟΥΛΕ (Μισσητῆ) ἀλλὰ ἐν-
διασμένα μὲ κοινὸ μολύδι δὲν εἶναι δυνατόν
δημοσιεῦσθαι. Γιὰ τὴς ἀθλητικὲς σου πληροφο-
ρίες εὐχαριστῶ.

Σ’ εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τόσο εὐγενικὸ γρά-
μα σου ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΧΡ. ΜΑΔΗ.

Εὐχαριστοῦμε τὸ φίλο μας πού μᾶς ἔστει-
λε ἀθλητικὲς πληροφορίες ἀπὸ τῆς Σέρρας, ἔχον-
τες ὡς ὑπογραφήν, κι’ ἔτσι τὸ εὐχαριστῶμα
τοῦ διαδίδεται ἀνώνυμα.

Ὁ φίλος μου ΣΤΕΛΙΟΣ ΣΜΠΥΡΑΚΗΣ με-
ταγγέλλει ὅτι ἡ δημοσιεύσιμος συνεργασία «ΝΥ-
ΧΤΑ» εἶναι ἀντιγραφή ἀπὸ σημείωμα τοῦ «ΚΟΝ-
ΤΟΠΟΥΛΟΥ».

Κανονικὰ κάθε λέξη ὑπολογίζεται στὴς πεννο-
μαχίες.

Μπορεῖς νὰ γράφης ἀπ’ εὐθείας ΜΑΡΚΟ
ΠΟΛΟ στους πρωτοπόρους τῆς ἡμέρας. Σὲ διὰ
πορὰ τεύχη ἔχουμε τὴ διεύθυνσή τους. Τὰ τεύχη
1951 ἔχουν 1.000 δραχμές τὸ ἓνα. Τὶ γράφω
τόσημα θέλεις νὰ σοὺ στείλουμε;

Τὴ διεύθυνσή σου τὴν ἔχουμε ἀλλάξει καὶ
ΣΤΑΚΗ ΠΑΠΑΔΑ. Καὶ τὰ φύλλα θὰ τὰ περᾷ
κανονικὰ ὅλα.

Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ἀγαπητὴ ΧΡΗ-
ΣΤΙΝΑ ΚΑΛΟΔΗΜΟΥ.

Πῆραμε τὴ συνδρομὴ σου ΗΛ. ΚΑΡΑΓΙΑΝ-
ΝΗ. Εὐχαριστοῦμε θερμὰ.

Πολὺ καλὲς καὶ οἱ δύο σου συνεργασίες ΓΙΩ-
ΡΓΟ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ ΚΟΥΒΕΛΑ.

Διάβασα μὲ πολλὴ εὐχαρίστηση τὸ τόσο ὥ-
ραιο γράμμα σου ἀγαπητὴ μου ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΝΑ-
ΓΙΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ. Δυστυχῶς πρὸς τὸ παρὸν
εἶναι ἀδύνατον νὰ γίνουμε ἐβδομαδιαῖοι. Μὰς ἐμπε-
δίζει καὶ τὸ ζήτημα τοῦ χαρτιοῦ ἀλλὰ καὶ ἡ τε-
ραστία οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνση. Δὲν θυμᾶμαι πο-
τέ «ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ» προβλήθηκε ποτὲ τὴν
νία. Πῆρα τὰ αἰνίγματα.

Τίποτα ἀπ’ ὅλα αὐτὰ φίλε «ΑΓΝΩΣΤΕ»
τὸ «ΚΕΦΑΛΟΝΗΝΤΙΚΟ ΔΙΑΒΟΛΑΚΙ» εἶναι
πραγματικὰ σατανικόν. Μοῦ ἔχει καὶ μένα (καὶ
σεὶ τὸ κεφάλι μὲ τὴς ἐπιτυχίες του, καὶ ἂν δὲν ἔ-
δερα πού μένει θὰ ἔλεγα πραγματικὰ πᾶς κα-
τὰ τὰ ὅλα σύμφωνοι.

Πῆρα ἀγαπητὴ ΑΝΤΩΝΗ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΗ-
ΜΟΥ τὴς 10.000 δρχ. Εὐχαριστῶ.

Εὐχαριστῶ θερμὰ ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΣΟΥΚΗ καὶ
γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια (πολὺ ὥραιο τὸ γράμμα
σου) καὶ γιὰ τὴν ἐγγραφή ὡς συνδρομητοῦ
κ. ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΥ ΚΟΜΝΗΝΟΥ.

Εὐχαριστῶ φίλε ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΕ γιὰ
τὴς ἀθλητικὲς σου πληροφορίες.

Διάβασα μὲ ἱκανοποίηση τὸ γράμμα τοῦ
ἀγαπητοῦ ΝΙΚΟ ΕΥΘΥΜΙΟΥ ΤΑΜΠΟΥΡΗ. Εὐχαρισ-
τοῦμε πού μὲ τὸ περιοδικό μας σὰς χαρίζομαι
τόση χαρά.

Πολὺ καλὰ ΝΑΠ. ΣΑ. Ἰ. ΝΗ. Νὰ μᾶς τὰ ἐπι-
στρέψης.

Εὐχαριστῶ καὶ γιὰ τὴς φροντίδες σου
γιὰ ὅλα φίλτατε ΓΙΩΡΓΟ ΚΟΛΟΒΕ (Ἀλμυρῶν).

Θὰ φροντίσουμε γιὰ τὸ διαγωνισμὸ.
Γιὰτὶ μοῦ στέλνεις τὴς 5.000 δραχμές ΔΗ-
ΜΗΤΡΗ ΜΥΛΩΝΑ.

Γιὰτὶ ἸΩΑΝΝΗ ΤΡΑΝΤΣΙΔΗ χάνετε ἀδελ-
τὸν κόπο σας; Τὶ μοῦ στέλνετε σκίτσα φτι-
σμένα μὲ μολύδι; Τουλάχιστον θὰ χρησιμοποιοῦ-
σιν τὴς ἀθλητικὲς πληροφορίες.

Διαβίβασα ΕΜΜ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ τὸ γράμμα
σου στὸ τμήμα συνδρομητῶν. Εὐχαριστῶ.

Πῆραμε τὴς συνεργασίες τῶν φίλων μας Βα-
σιλείου Τσιαντῆ, Γρηγ. Τσιλιμάγκου, Γεωργίου
Κουβέλα, Ἰωάννη Σούκη, Νίκου Ταμπόρη, Δαν.
Κουρού, Ἐξαδάκην, Δάφνης τοῦ Εὐρώτα, Σωτ.
ρίου Γκονατάσα.

Προαιρετικὲς εἰσφορές

Ἐλάδαμε τὴς παρακάτω προαιρετικὲς εἰσφορές:	
Αικατερίνη Καρδουβέλη	2.000
Νίκος Σαλονικιὸς	δρχ. 10.000
Κων. Θ. Καραγκούνης	» 4.000
Α. Ι. Ἀντανιάδης	» 10.000

Περνάτε εύχάριστα την ώρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΩΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

1.	M									
2.		M								
3.			M							
4.				M						
5.					M					
6.						M				

1) Συσκευή, 2) 'Ο χρόνος
πολλές, 3) 'Οχι χθές, ούτε
φίλο, 4) Φυλάγει τα πρόβατα.
'Αντικείμενο, 6) Βιβλικό
βιβλίο.

Εύστ. Μπακίρτης, 'Εδεσσα

2) ΔΙΑΓΩΝΙΑ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Με το πρώτο γράμμα της
πρώτης λέξεως, το δεύτερο της
δεύτερας, το τρίτο της τρίτης
κ.ο.κ. σχηματίζεται ησι των
Κυκλάδων.

1) 'Ηπειρος, 2) 'Οροσειρά
της 'Αμερικής, 3) Μακεδονική
πόλη, 4) Νησί του Αιγαίου, 5)
και άλλο νησί του Αιγαίου, 6)
Ποταμός της 'Ελλάδας.

Γ. 'Αλεξανδρής, Βάλτη

3) ΓΩΝΙΑ

1) + ...
2) . + ...
3) . . + ...
4) . . . + ...
5) . . . . + ...
6) . . . . . + ...
7) + ...
1) = Μάγισσα.
2) = Νησί του Αιγαίου.
3) = Βασιλιάς της Κρήτης.
4) = Περίφημο έπος.
5) = 'Ωδικό πουλί.
6) = Πέρσης στρατηγός.
7) = Βασίλισσα της 'Ελλάδας.
Οι σταυροί κάθετα: Χώρα
της 'Αμερικής.
'Ιωάν. Ρωσσόπουλος, Παγκράτι

4) ΡΟΜΒΟΣ

'Οριζόντια και κάθετα:

1) . . . . .
2) . . . . .
3) . . . . .
4) . . . . .
5) . . . . .
1) = Σύμφωνον.
2) = Νότα.
3) = 'Εγκλημα.
4) = 'Εδρασαν στον συμμορι-
τοπόλεμο.
5) = Σύμφωνον.
Σπ. Αύθιμος, Χλωμός Κερκύρας

5) ΣΤΟΙΧΕΙΟΓΡΙΦΟΣ

Είμαι ζωό αγριο
μ' αν με αποκεφαλίσης
μιά Μονή ηρωική
στη στιγμή θα σχηματίσης.
'Ανδρ. Θεοδωρίδης, Δράμα

6) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1 2 3 4 5 6 7 1 8 9 4
2) 7 1 5 8 9
3) 9 8 3 1
4) 6 7 3 4
5) 8 1 8 6 3
6) 5 4 1 3

1) = 'Αρχαίος ποιητής.
2) = Τό λίκνον του Χριστού.
3) = Συγκρατούν.
4) = 'Ερπετό.
5) = Χαρά στο μπόι τους!
6) = Ρόφημα.

Γ. Τσαμπούρης
Κολινδρός Πιερίας

7) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

+ = Σύμφωνο.
* + * = Σύνδεσμος.
** + ** = 'Αγαθός.
*** + *** = 'Ακοντιον
(δημ.).
**** + **** = Χρησιμοπο-
είται στη ζα-
χαροπλαστική.

Οι σταυροί κάθετα: Νησί
της Μεσογείου.

Γ. 'Αλεξανδρής, Βάλτη.

8) ΟΙ ΕΞ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ

Να συναρμολογηθούν οι πα-
ρακάτω λέξεις, ώστε να σχημα-
τισθούν 6 Εύρωπαϊκές πρωτεύ-
ουσες:

ΜΗ — ΛΙ — ΔΙ — ΒΕ —
ΒΕ — ΛΟΝ — ΔΙ — ΡΟ —
ΠΑ — ΝΟΝ — ΡΩ — ΟΝ —
ΛΙ — ΓΡΑ — ΝΟΝ — ΣΙ —
ΟΙ — Α — ΦΙ — ΡΙ — ΣΟ.

Ν. Κούρτης
Μουζάκι Καρδίτσας

9) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Είμαι θεός αρχαίος
την κεφαλήν αλλάζω
και κάθισμα βασιλικό
εύθως παρουσιάζω.
Τα δυό του τώρα αρχικά
τά βγάζω απ' τη σειρά
και ένα ζωό χρήσιμο
σου φτιάχνω, απ' τα κοινά.
Εύστρ. Μισγίρης
Καλλούνη Μυτιλήνης

10) ΓΡΙΦΩΔΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ

'Αν προσθέσετε τους 'Ανα-
γύρους, τους άθλους του 'Ηρα-
κλέους, τις κεφαλές της Λερ-
ναίας 'Υδρας, τις Μούσες, τις
Χάριτες, θα βρήτε τα χρόνια
του Χριστού.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 38

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) 'Εχουν όλα τα δέντρα. — Εύωδιάζουν.
2) Συμπερασματικός σύνδεσμος. 3) Μέγας ήταν ο Δημοσθέ-
νης. — Μιά τρομερή αρρώστεια. 4) Με την εύχρηστη συντρο-
φία περνά χωρίς να τη καταλάβουμε. 5) . . . . . Κύριε τον λαόν
σου. — Ξέρει τα πάντα. 7) Γυναικείο υποκοριστικό όνομα. —
Ζωό στον πληθυντικό. 8) 'Αρχαίος σύνδεσμος. 9) Είναι και ή
Γη. — Τό τέλος. 10) Τό κρατούν εις ταύς ψαλτάδες. 11) 'Α-
φθονα. — 'Η άγία των Καθολικών.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Πληρώνεται εις τό Κράτος. — Σύνεργο του
ψαρά, άλλα και χορός. 2) Θα τα βρήτε στο κεφάλι. 3) Λου-
λουδι. — Προσωνυμία του Χριστού. 4) Αιτιολογικός σύνδε-
σμος. 5) 'Ο μεγαλύτερος αδελφός του Μωϋσή. — Προάστειο
του Βόλου. 7) 'Αγαθός. — Βασική τροφή. 8) Τό είπαμε στους
έπιδρομείς. 9) Γυιός του 'Ιακώβ. — Βρίσκεται στο τέρμα της
ζωής. 10) Χρονικός σύνδεσμος. 11) 'Απειρος. — Χωριό της
'Αττικής.

'Αστέριος 'Αργυρίου, 'Αγριά Βόλου

ΛΥΣΕΙΣ 37ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΤΕΛΕΙΕΣ ΚΑΙ ΠΑΥΛΕΣ

1) Γ — ρεβενά, 2) Ρ — άπτης,
3) 'Η — λίας, 4) Γ — ράμμος, 5)
'Ο — λυμπος, 6) Ρ — απομνημα-
νή, 7) 'Ι — ωσήφ, 8) 'Ο — στούν,
9) Σ — εδάστεια = ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ.

2) ΤΙ ΤΗΣ ΗΤΑΝ

'Ηταν πατέρας της Λουκίας.

3) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

Σ Ο Λ Α
Ο Ν Α Ρ
Λ Α Β Α
Α Ρ Α Ψ

4) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Π — άρος, 'Ι — δη, Ν — ια-
γάρας, Δ — ωδεκάνησα, 'Ο — δυσ-
σεύς, Σ — τρυμών = ΠΙΝΔΟΣ.

5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΜΗ — ΚΩΝΟΣ = ΜΥΚΟΝΟΣ.

6) ΟΙ ΔΕΚΑ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΟΛΩΜΟΣ — ΠΑΛΑΜΑΣ —
ΔΡΟΣΙΝΗΣ — ΒΙΖΥΗΝΟΣ — ΓΡΥ-
ΠΑΡΗΣ — ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ — ΠΑΛ-
ΛΗΣ — ΜΑΡΚΟΡΑΣ — ΜΑΛΑΚΑ-
ΣΗΣ — ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ.

7) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΡΟΝΟΣ — ΘΡΟΝΟΣ.

8) ΑΣΤΕΡΙ

Κ Α Σ
Η Σ Ο
Ι Π Π Ο Σ
Ο Ι Ο
Κ Σ Σ

9) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Λάμπα (Λό — ΛΑ ΜΠΑμπη).

10) ΑΙΝΙΓΜΑ

Τό όνειρο.

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ αρ. 37

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΕΡΓΟΝ — ΟΡ-
ΓΙΑ, 2) ΙΛΥΟΣ 3) ΔΕΛΤΑ — ΜΕ-
ΝΟΣ, 4) ΤΕΛΜΑ, 5) ΝΗΣΙΑ —
ΙΛΙΟΝ, 6) ΤΑΣ, 7) ΜΕΛΑΝΗ —
ΚΑΔΜΟΣ, 8) ΝΑΙ, 9) ΘΑΛΗΣ —
ΠΑΙΑΝ, 10) ΡΩΡΙΩΝ, 11) ΝΕΤΟΣ —
ΟΡΑΤΑ, 12) ΜΠΟΤΑ, 13) ΑΛΑ-
ΤΑ — ΣΠΑΘΗ.

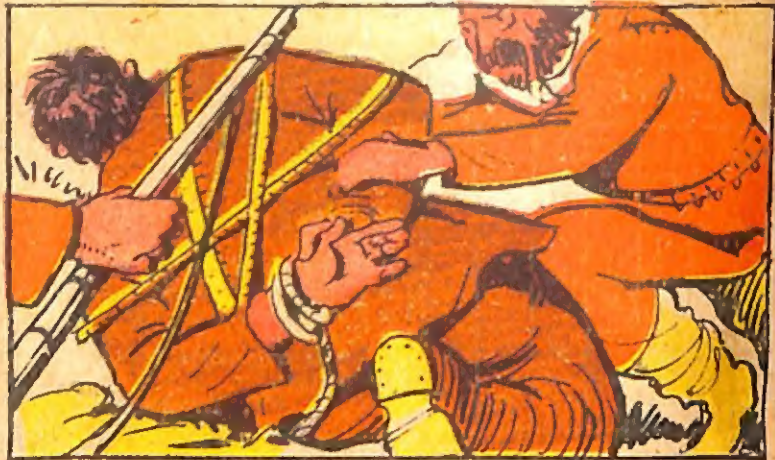
ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΕΝΔΟΝ — ΘΑΥ-
ΜΑ, 2) ΗΛΕΙΑ, 3) ΓΕΛΩΣ — ΛΥ-
ΤΡΑ, 4) ΙΘΑΚΗ, 5) ΝΙΤΣΑ — ΣΩ-
ΣΜΑ, 6) ΤΗΝ, 7) ΓΥΑΛΙΑ — Α-
ΤΙΜΟΣ, 8) ΣΚΙ, 9) ΟΣΜΑΙ —
ΠΝΟΑΣ, 10) ΛΥΔΙΑ 11) ΓΑΝΤΙ —
ΙΛΑΡΑ, 12) ΟΝΟΜΑ, 13) ΑΡ-
ΣΕΝ — ΝΕΑΡΗ.

Ο Άγιος του Βασιλιά

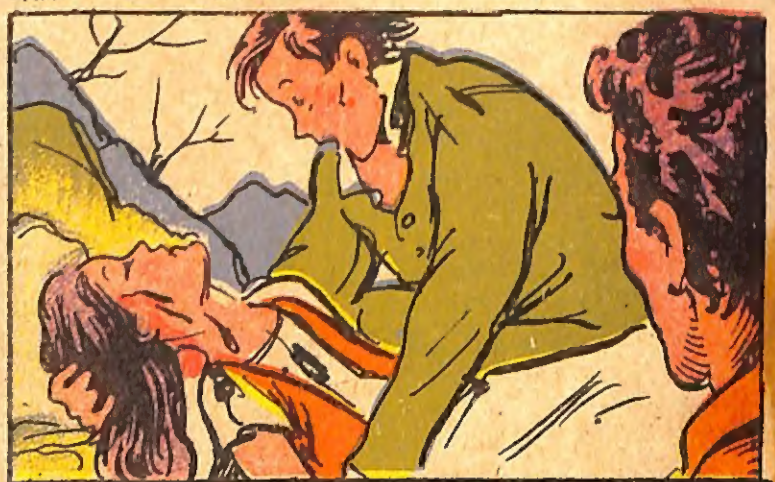
211) Τί λύσσα ήταν εκείνη που ξέσπασε γύρω απ' τον αϊχμάλωτο!
— Σφάξτε τον! Σουβλίστε τον! Θάνατος στο θανάσιμο έχθρό μας!
Με μιά τιναξιά, λαιτέρωσε ο "Άγρας" τα χέρια του και κατέβασε μιά ξανάστροφη στο πρόσωπο του Ζλατάν.
— Νά, κακόπιστε κι' άτιμε, τούπε...
Βροχή έπεσαν πάνω του οι κοντακίες.
— Δέστε τον, είπε ο Ζλατάν κι' ύστερα γύρισε στους οδηγούς.
— Εσείς φύγετε, είστε ελεύθεροι.
— Εγώ όχι, είπε ο Τώνης Μίγγας, που λάτρευε σά Θεό τόν "Άγρα".
— Δέστε τον λοιπόν κι' αυτόν, είπε ο βοεβόδας.

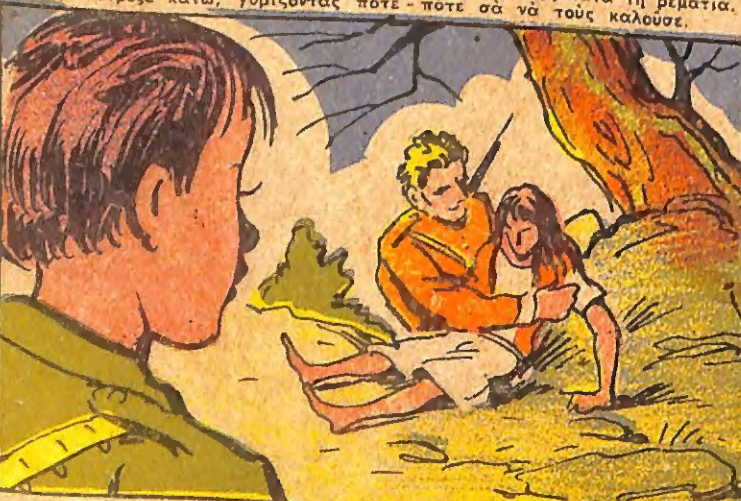
212) — Αυά θα σκοτώσετε, άτιμοι, φώναξε ο "Άγρας", μα χίλιοι θα σκοτωθούν για να πάρουν τὸ αἷμα μας πίσω.
— Βγάλτε του τὰ παπούτσια!
Χρειάστηκε νὰ τὸν ρίξουν κάτω, δεμένο πισθάγκωνα, καὶ νὰ καθήση ἕνας στὸ στήθος του, τὴν ὥρα που τοῦ ἐβγαῖαν τὰ παπούτσια οἱ ἄλλοι.
Καὶ τότε, ἄρχισε τὸ μαρτύριο τοῦ Τέλου "Άγρα". Με κοντακίες καὶ βρισιές τὸν ἐσπρωχναν, δεμένο, ξυπόλυτο, κουρελιασμένο, πηγαίνοντάς τον ἀπὸ χωριὸ σὲ χωριὸ γιὰ νὰ ἐπιδείξουν τὸ θρίαμβό τους.
Πίσω, σιωπηλός, δεμένος κι' αὐτὸς καὶ ξυπόλυτος, ἐκολοῦθουσε τὸν ἀρχηγό του ὁ Τώνης Μίγγας.

213) Ὁ Βασίλης με τὸ Μιχάλη ἔμαθαν σὲ λίγο τ' ἀπαίσια νέα.
— Θὰ τὸν βρούμε ζωντανὸ ἢ πεθαμένο, εἶπαν κι' οἱ δυὸ μ' ἕνα στόμα.
Ἀφῆσαν τὴν κ. Γαλάτεια στὴ Νιάουσα καὶ ξεκίνησαν μόνο με τὸν Πιστό.
Σ' ἕνα μέρος τοῦ δάσους, στάθηκε ὁ Βασίλης. Σκοτείνιαζε πιά.
— Ἀπὸ δὴ πέρασε, εἶπε... Κι' ἦταν μαζί του κι' ἡ Ράικα. Τὰ σπασμένα κλαδιά μου τὸ λέν... Εἶναι σημάδια. Ἐγὼ ἔμαθα τῆς Ράικας πὼς ν' ἀφίην ἴχνη στὸ δάσος... Νὰ καὶ τὸ ὄπλο του...
Τὴ στιγμή ἐκείνη ἀκούστηκε γοερὸ τὸ κλάμα τοῦ Πιστοῦ. Γύρισαν κι' οἱ δυὸ καὶ τὸν εἶδαν στὴν ἀκρὴ τοῦ βράχου νὰ κοιτάζει κατὰ τὴ ρεματιά.
Ῥότερα ἔτρεξε κάτω, γυρίζοντας πότε-πότε σὰ νὰ τοὺς καλοῦσε.

214) Στὸ φῶς τοῦ φανορίου εἶδαν τὸ παιδικὸ σωματάκι κουβαριασμένο.
Ἀπὸ τὸ λαιμὸ του κρεμόταν ἕνα σακκουλάκι. Τ' ἀνοίξε ὁ Μιχάλης με χέρια τρεμάμενα. Μέσα ἦταν ἕνα πορτοφολάκι με μιά φωτογραφία.
Ἄκίνητος, σὰν ἀπολιθωμένος, κοίταξε ὁ Μιχάλης. Ἦταν κατάχλωμος.
— Ρηνούλα, μικρὴ μου, φώναξε... Σὲ τί χάλια σὲ βρῖσκαν.
Παῦ νὰ καταλάβῃ ὁ Βασίλης. Αὐτὸς προσπαθοῦσε νὰ χύσῃ με τὸ παγοῦρι λίγο νερὸ στοῦ παιδιοῦ τὸ στόμα.
— Στάσου, τοῦ εἶπε ὁ Μιχάλης. Σήκωσε τὴ μικρὴ στὴν ἀγκυλιά του καὶ γύμνωσε τὸ χεράκι τῆς. Ναι, ἐκεῖ, στὸν ὦμο τὸ δεξιό, ἦταν μιά μεγάλη μαύρη ἐλιά. Ἦταν τὸ παιδί τῆς ἀδερφῆς του.

215) Τῆς ἔπλυναν τὶς πληγὲς στὸ κεφάλι, τῆς ἔδωσαν λίγο κονιάκ.
Ἡ μικρούλα μισάνοιξε τὰ μάτια.
— Βασίλη.
— Εἶμαι κι' ἐγὼ ἐδῶ; Μὲ γνωρίζεις;
— Κύρ, Μιχάλη, μουρμούρισε ἡ μικρὴ.
— Ὁχι, λέγε με, θεῖο, Ρηνιώ μου. Τὸ ξέρεις πὼς εἶμαι θεῖος σου, Εἰ;
— Θεῖε, εἶπε τὸ κοριτσάκι ἀργά. Τὸν ἔπια... σαν. Ὁ Ζλατάν. Σκότω-
σα τὸν "Άγγελ Πέιο. Αὐτὸς... εἶχε σκοτώσει τὴ μανούλα.
Χτύπησαν σ' ἕνα σπιτάκι ἐλληνικὸ καὶ τὴν ἄφησαν, παραγγέλλοντάς νὰ φωνάξουν γιὰτὸν. Αὐτοὶ βιάζονταν πίσω ἀπὸ τὸν "Άγρα.

216) Μέρεες γύριζαν τὰ Βουλγαροχώρια, τὰ δάση καὶ τὰ βουνά τους... Ὁ Πιστός που πηγαινε πάντα μπροστὰ γυρῶσε ἀξάφνα. Τὸν ἀκολούθη-
σαν τρέχοντας. Στὸ γύρισμα τοῦ μονοπατιοῦ τὸν εἶδαν, που σταματοῦν με τὴν οὐρὰ χαμηλά καὶ τὸ κεφάλι τεντωμένο κατὰ τὸ δάσος.
Σ' ἕνα κλαδί καρυδιάς, δυὸ σῶματα κρέμονταν, τὸ ἕνα κοντὰ στὸν κορμό, τὸ ἄλλο πιδ ἔξω. Ἦταν ὁ "Άγρας κι' ὁ πιστὸς δὴγός του, ὁ Τώνης Μίγγας. Στὸ στήθος τοῦ "Άγρα ἦταν κερφωμένο ἕνα χαρτί πού-
λεγε: «Ἐτοί τα τιμωρηθῶν δοσι ἀντιστέκονται στὴ θέληση τὸν Βουλ-
γάρων». Με δυὸ ὑπογραφές ἀπὸ κάτω Κασάπτισε, Ζλατάν.
(Συνεχίζεται)